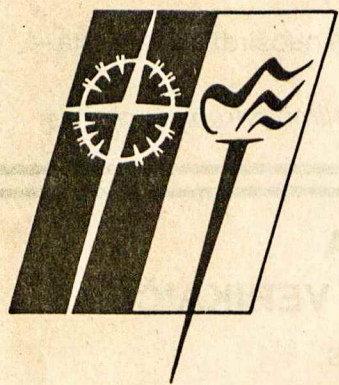

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 3 (2082) 1990 SAUSIS-JANUARY 16

• LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY •

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

• Tel. (416) 275-4672 • 75 ct.

Pagalba Lietuvai

Žvelgiant į kovojančios tautos kamieną ir jį lyginant su išeivija, prieš akis atsistoja ne taip jau dažnai minimas, bet gana rimtas klausimas: negi mes, išeiviai, stovėsime ant to generolų kalnelio ir žiūrėsime, kaip nutryptoje lygumoje kareivis prieš kareivį su vylyciom, vėliavom ir būgnais suslenka vis arčiau žūtbutinei kovai? Tiesa, ne mes tuos kareivius surikiavome, nes mes juos išvedėme į kovos lauką. Jie patys išėjo, visi kaip vienas. Ir jų vadai eina kartu su jais. O mums nusileisti į pakalnę, įsimašyti tarp jų — nebėra realu. Jie to iš mūsų nė nelaukia. Jie, ne mes, su savo vėliavomis kartu neša ir riziką.

JEI NEPASISEKTŲ, mes dėl to nenukentėtume. Būtų labai gaila, apmaudu, gal net nusivylimu kartėlį nuryti reiktų. Bet ką daugiau nepasisekimo atveju galėtume padaryti? Nebent trenkti laiškais kaip žirniais į sieną kongresmanams, parlamentarams, ministeriams? Nebent sukurti gražių naujų baladžių? O po viso to gyventume kaip gyvenę svetinguose užjūrio kraštuose, prie jų jau pritapę, išpilietinę, formalūs tų kraštų gyventojai. O kas po nesėkmės atsitiktų tėvynėje, sunku dabar ir beįsivaizduoti. Niekas nebetiki, kad gali sugrįžti represijos, trėmimai, kankinimai ir sūdomai. Gal to jau ir nebūtų, bet sykį atsitrenkus į skaudžią sieną, ar nepradėtų blėsti tikėjimas nepriklausomybe, ar nuo smūgių nepradėtų byrėti vienybės skydai, ar neperverstų kas keisti mąstyseną apie imperijas ir federacijas? Tokia vidinė suirutė tautai pasidarytų nemažiau žalinga už žiaurumus ir terorą.

KAD TO NEĮVYKTŲ, poslinkis į laisvėjimą ir galutinį tikslą neturi sustoti. Jis turi judėti ir nenurimti. Siekių organizmas turi būti gyvas ir maitinamas viskuo, kas tik tai gyvybei reikalinga. Ir šioje vietoje mes, išeiviai, tikrai galime būti naudingi. Ir turime būti. Nuo kalnelio nebereikia dairytis, kaip padėti sunkiose grumtynėse, nebereikia nė klausti, kokios pagalbos Lietuvai dabar reikia. Dėl laisvės kovojantys kariai mojuoja menkais savo rankų darbo kalavijais. O jiems reikia daug geresnių, stipresnių plieno ir nesibaigiančių atsargų. Jiems reikia dabar lėšų, kad galima būtų visus kovos reikmenis įsigyti. Sutartinai su PLB, su JAV ir kitų kraštų lietuviais ir Kanados Lietuvių Bendruomenė kreipiasi į Kanados lietuvių, prašydama jungtis į lėšų telkimo vaju. Kreipimesi su vedamąja mintimi, kad "esame vienos tautos vaikai", sakoma: "Be jūsų finansinės paramos Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba liks bejėgė teikti Lietuvai skubiai reikalingą pagalbą". Užsima sutelkti šimtą tūkstančių dolerių, kad galima būtų nusiųsti Kanados parlamento narių delegaciją į Lietuvą vasario mėnesį, kad būtų iš ko parūpinti kopijavimo mašinų, kompiuterių, mokymosi reikmenų, taipgi platesnei ir dažnesnei informacijai ir ryšių palaikymui su valdžios pareigūnais, atsilankančių iš Lietuvos organizacijų atstovų priėmimui ir daugeliui kitų svarbių reikalų, susijusių su Lietuvos byla. Šis pagalbos Lietuvai vaju yra bene pati pirmoji plačiau organizuota galimybė konkrečiai prisidėti prie atgimusių ir nepriklausomybės siekiančios tėvynės darbų. Jau nebėra abejonės, kad sutelktinės tautos kamienio ir išeivių pastangos šiandien yra būtinos. Tame derinyje atrasti sau vietą kiekvienam nesunku. Prisidėjimas tinkamu laiku, ir tai be jokios medžiaginės sau skriaudos, gali virsti kalnus griauančiais veiksmais. ČS.

KANADOS ĮVYKIAI

Paštininkų unijos išdaigos

Paštininkų unijos sutartis yra pasibaigusi 1989 m. liepos mėnesį, o naujoji tebėra neparašyta, derybos nutrūkusios. Karingojo J. C. Parroto vadovaujama Kanados paštininkų unija dabar jau turi 45.000 narių, nes prie jos buvo prijungta ir laiškanėsių unija. Jis jau keliskart kalbėjo apie streiką, ypač prieš Kalėdas, bet streiko buvo atsisakyta. Mat šį kartą Kanados vyriausybė buvo pasirodusi streiką nutraukti skubiai priimtu parlamento įsaku grįžti darban. J. C. Parrotui ir jo talkininkams teko pasirinkti kitokią taktiką, vėl plačiai nuskambėjusią spaudoje. Naujoni strategijon J. C. Parrotas įjungė didžiausio siuntų skirstymo Gateway skyriaus paštininkus Mississaugoje prie Toronto. Kalėdų ir Naujų metų laikotarpį, kai kanadiečiai gyvena šventinėmis nuotaikomis, unijos nariai su protesto plakatais apsupo keturių pašto pareigūnų namus, nustebindami kaimynus, nugąsdindami tų pareigūnų šeimas, kalėdinių dovanų laukiančius vaikus.

Incidentas priežastys paaikškėjo Ontario aukščiausiajame

teisme pas teisėją D. Doherti. Reikalas lietė keturių pašto pareigūnų apsilankymą pas paštininkus, neatėjusius į darbą dėl ligos ir susižeidimų. Esą jie reikalavo, kad tie paštininkai grįžtų darban, ir grąsino atleidimu. Spaudoje jau daug kartų buvo rašyta apie neįtikėtinai dažnus kai kurių paštininkų susirgimus. Mat unijos išsikovota sutartis pilnu atlyginimu padengia dėl ligos praleistas darbo dienas. Nenormaliai padidėjęs sergančių paštininkų skaičius sukėlė rimtą įtarimą, kad jų eilėse yra ir visiškai sveikų simulantų. Dėl to ir buvo pradėtas labiausiai įtariamų paštininkų patikrinimas jų namuose. Tie keturi piketu susilaukė pareigūnų tik vykdė su savo darbu susietus pašto vadovų įsakymus. Galimas dalykas, kad jie užtiktiems simulantams liepė grįžti darban, o nepaklūstantiems grąsino atleidimu. Kitokios nuomonės yra J. C. Parrotas su savo paštininkų unija. Jam atrodo, kad Kanados pašto vadovybė neturi jokios teisės tikrinti, ar dažnai sergantys paštininkai nėra

(Nukelta į 9-tą psl.)

M. Gorbachio apsilankymo Vilniuje laukianti didžiulė minia, susirinkusi Katedros aikštelėje, reikalauja laisvės Lietuvai

Pasaulio akys nukrypo į Lietuvą

Tautos manifestacija

Gorbachio atvykimo išvakarėse, sausio 10, trečiadienį, katedros aikštelėje susirinko 20.000 žmonių, o sausio 11, ketvirtadienį, Vilniuje demonstravo 300.000 minia. Jie dainavo laisvės dainas, skandavo Lietuvai laisvės šūkius, plakatuose reiškė žmonių įsitikinimus ir nuotaikas. Kalbėtojai sakė — mes trokštame laisvės, tačiau rusai to negali suprasti. "Mums jis (Gorbachiovas) yra galva kaimyninės valstybės, su kuria turėjome ilgą ir komplikuotą problemą. Mes tikime, kad galime jas išspręsti taikingu diplomatinio keliu", — kalbėjo Sąjūdžio vadovas Vytautas Landsbergis, dar pridėdamas, kad sovietinė kariuomenė Lietuvoje yra okupacinė jėga, dėl kurios pašalinimo turėtų būti tuojau pradėti pasitarimai. Lietuvoje populiarus politikas teisininkas Kazimieras Motieka sakė: "Kalbant apie laisvę, mes nenumatome jokių kompromisų".

Literatūros kritikas Albertas Zalatorius žmonėms priminė, kad sovietų nuodėmės būtų atleistos, jei Maskva leistų kiekvienai respublikai apsispręsti, ir jį nelaikytų prievarta Sov. Sąjungoje. Vytautas Landsbergis reiškė nuomonę, kad vienerių metų laikotarpį Lietuva atgaus nepriklausomybę. Pasak A. Zalatoriaus, visokie kurstytojai teigia, kad nepriklausoma Lietuva neišsilaikys ekonomiškai.

Žmonių sueiga

Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio rūpesčiu sausio 11, ketvirtadienį, katedros aikštelėje Vilniuje buvo sukvietusi Lietuvos žmonių sueiga — "Laisvė ir nepriklausomybė Lietuvai". Vakare, 5-tą valandą, visoje Lietuvoje žmonės su žvakutėmis rankose susikauptė 15 minučių tylai — esame laisvi žmonės, atkursime laisvą Lietuvą. Penktą valandą 15 minučių skambėjo Lietuvos šventųjų varpai. Buvo giedamas Lietuvos himnas ir kitos giesmės. Penktą valandą 30 minučių buvo laikomos Mišios už laisvą Lietuvą. Tokios pamaldos buvo suorganizuotos ir išeivijų parapijų šventovėse.

Ta proga Sąjūdžio seimo tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis viešai kreipėsi į Lietuvos žmones, pažymėdamas, kad Gorbachiovas atvyksta į Lietuvą tartis su savarankiška Lietuvos komunistų partija. Bet visiems lietuviams turi rūpėti svarbių valstybės atstatymo klausimai. Gorbachiovą lietuviai turėtų sutikti ne kaip partijos generalinį sekretorių, bet Sov. Sąjungos valstybės galvą. Kvietė išeiti į gatves su šūkiu: "Laisvė Lietuvai". Reikalauti, kad jis pasmerktų 1940 m. birželio 15 d. įvykdytą agresiją prieš nepriklausomą Lietuvos valstybę ir jos įjungimą į Sov. Sąjungą. Išvesti iš Lietuvos sovietų kariuomenę (tokį reikalavimą pasirašė pusantro milijono Lietuvos gyventojų). Sekant Lenino pavyzdžiu, visiems laikams atsisakyti nuosavybės pretenzijų į Lietuvos tautą, teritoriją ir valstybės suverenitetą.

Toks teigimas yra mitas: "Mes norime daugiau negu pripildyti savo skilvių. Mes norime laisvės".

Bandė įtikinti

Išsamiai įvykius Lietuvoje iš Vilniaus aprašė "The Globe and Mail" dienraščio korespondentas Jeff Sallot.

Vos atvykę į Vilnių, Gorbachiovas prie Lenino paminklo padėjo gėlių. Čia jį apsupo 2000 lietuvių. Jis jiems kalbėjo, kad lietuviai ir centro valdžia Maskvoje turi surasti kompromisą, kad būtų išlaikyta federacinės valstybės struktūra. Lankydamas vieną įmonę, jis sakė, kad greitai laiku sovietų parlamentas spres įstatymą, kokių būdu, jei norėtų, sovietų respublikos galėtų pasitraukti iš Sov. Sąjungos. Esą sovietinė konstitucija leidžia atsisukti, tačiau joje nenurodytos atsisakymo sąlygos. Tą pačią dieną Gorbachiovas pakartojė ir Lietuvos akademikų susirinkime, dar pridurdamas, kad toks įstatymas yra jau paruošimo procese.

Tačiau Sąjūdžio vadovas Vytautas Landsbergis galvoja, kad tai yra tik propaganda. Algis Čekuolis, partietis ir sąjūdininkas, taip pat galvoja, kad pareiškimas yra neaiškus, greičiau išsisukimas iš nepatogios padėties. Pasiūlymas esą būtų intriguojantis, jei jis būtų paremtas konkrečiu planu, pvz. išvesti sovietų ka-

riuomenę iš Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių.

Vienoje vietoje Gorbachiovas, turėdamas galvojė nepriklausomybės reikalavimus, sakė: "Čia negali būti absoliučios laisvės, nes tame kelyje esame kartu, aš esu vienas iš tų, kuris pasirinko šį kelią. Mano asmens likimas susietas su šiuo pasirinkimu". Kai vienas iš minios sušuko, kad žmonės turi teisę patys nuspręsti savo likimą, Gorbachiovas atsöves: "Nieko nebus nuspręsta be jūsų. Mes viską spėsime kartu. Jei nusistatysime vienas prieš kitą, tada bus tragedija".

Korespondentas pastebi, kad lietuviai su pagarba klausėsi Gorbachio, nes jie žino, kad be jo dabartiniai pasiekimai būtų neįmanomi. Tačiau savo nuomonės dėl nepriklausomybės jie nepakeitė.

Vilniuje demonstracija buvo įspūdinga, gerai organizuota ir išlaikiusi tinkamą orumą.

Gorbachiovas, prieš išvykdamas į Maskvą, Lietuvos komunistų partijos susirinkime pareiškė — jis nesąs priešingas daugiapartinei sistemai. Jis nematęs jokios tragedijos, jei daugiartinė sistema pasitarnautų žmonėms. Dar priminė, kad po 1917 m. revoliucijos Sovietijoje šalia komunistų partijos buvo ir kitos grupės. Tame susirinkime nepavyko Gorbachiovui įtikinti Lietuvos komunistų, kad jie atšauktų savo nutarimą atsisukti. Pasak komentatorių, būklė Lietuvoje liko nepasikeitusi.

Šiame numeryje:

Pagalba Lietuvai

Išeiviai negali būti tik kovos stebėtojai

Pasaulio akys nukrypo į Lietuvą

Lietuvių tautos vieningas balsas už nepriklausomybę

Lietuvos vėliava prie Brandenburgo vartų

Įvykių atgarsiai vokiečių spaudoje

Tada, kai siautėjo stalinistai

Petras Cidzikas kovojo moraliniais ginklais

Pagrindinė tautos atrama

Lietuvos vyskupų laiškas tikintiesiems

Lietuvos ateitis kitų spaudoje

Rusai spėja ateitį, lenkai skundžiasi

Rūpesčiai dėl Lietuvos pajūrio

Isteigta Lietuvos jūrininkų sąjunga

Pirmieji politiniai žingsniai

"Apžvalga" — Lietuvos krikščionių demokratų partijos leidinys

Poetas Julius Keleras Kalifornijoje

Jis savo kūrybą skaitė literatūros vakare

Atiskyrusios Lietuvos komunistų partijos I-sis sekretorius ALGIRDAS BRAZAUSKAS (kairėje) ir Sąjūdžio seimo tarybos pirmininkas PROF. VYTAUTAS LANDSBERGIS. Nuotr. K. Sverio

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 00509
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$26, pusmetinė – \$14, remėjo – \$35, garbės – \$45 (Amerikoje – JAV dol.). Pavieniai numeriai – 75 ct.
Adresų keitimo reikalu kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st & 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: ordinary \$26.00, supporter \$35.00, honorary \$45.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

PRANEŠIMAS IŠ VOKIETIJOS

Lietuvos vėliava prie Brandenburgo vartų

KAZYS BARONAS

Prie svarbiausių 1989 m. pasaulinių įvykių antras Vakarų Vokietijos televizijos kanalas gruodžio mėn. 30 d. priskyrė taip pat ir pasikeitimus Lietuvoje bei kitose dviejose Baltijos valstybėse. Pirmiausia ekrane buvo parodyta mūsų sostinė, arkikatedra, Gedimino aikštė ir joje minia žmonių, Trijų kryžių kalnas, žmonių grandinė, prie Aukščiausios tarybos pastato ant pievelės įkaltos lentelės su žuvusiu Afganistane lietuvių karių pavardėmis.

Tas pats kanalas 7 v.v. žiniose rodė iš tolo Brandenburgo vartus ir prie jų vyro rankose laikomą aukštai iškeltą Lietuvos vėliavą.

Naujųjų metų sutikimas Vokietijoje pažymimas labai triukšmingai – su šampanu ir būtinai įvairiaspalvėmis raketais. Šiemet, pirmą kartą po karo Naujųjų metų sutikti prie Brandenburgo vartų susirinko beveik pusė milijono rytų ir vakarų vokiečių, jų tarpe daug amerikiečių, prancūzų, anglų. Beveik tos pusmilijoninės minios viduryje apie 3-4 sek. televizija parodė aukštai iškeltą mūsų trispalvę. Nėra jokių abejonų, kad Lietuvos vėliava simbolizavo mūsų tautos solidarumą su laisvėjančiomis socialistinio bloko valstybėmis. Griaunant keliose vietose Berlyno mūro sieną, pastebėjau viename jos tarpe užrašą "Freedom for Baltic states".

Atgarsiai vokiečių spaudoje

Lietuvos reikalai paskutines dvi 1989 m. savaites šalia Rumunijos įvykių gal net nustelbė abiejų Vokietijų susijungimo svajonę, kadangi Lietuvos komunistų atsiskyrimui spauda, radijas ir televizija skyrė labai daug dėmesio, gal net daugiau už milijoninę Pabaltijo žmonių grandinę.

Turner & Porter laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radio žinios nesulaikoma skleidžia informacijas įvairiose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDĄ

aukoms, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukus arba palikimus siųskime Tautos fondui:

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE,
18 NORWICH RD., STONEY CREEK, ONT. L8E 1Z6.

Namelis Vilniuje, kuriame badavo PETRAS CIDZIKAS, VYTAUTAS MILVYDAS ir kiti, reikalaujanti laisvės politiniams kalininiams, Ribbentropo-Molotovo sandėrio pasekmių panaikinimo, grąžinimo nepriklausomybės Lietuvai

Tada, kai siautėjo stalinistai

Petras Cidzikas kovojo moraliniais ginklais

ALG. STATKEVIČIUS

Sunkiausiose, tiesiog bėprošvaistinėse stalinistų siautėjimo dienose, kai visą laiką pavergtų Pabaltijo tautų pagalbą šauksmas Vakaruose buvo balsu tyruose šiaukiančiojo ir kai KGB teroras neleidė nė vienam net prasižioti apie tautos teises, – buvo visa eilė tėvynės mylėtojų, kurie, gilame pogrindyje veikdami, aukodami savo menkutes santaupas, rizikuodami savo laisve ir gyvybe, darė tai, kas tuo momentu buvo svarbiausia.

Vienu iš tokių buvo Vilniuje gyvenantis Petras Cidzikas, šiuo metu besilankąs Š. Amerikoje. Jis puikiai žinojo, kad kuriant komunizmą "darbo žmonių interesų" vardu, nuo pat 1917 m. spalio mėn. Rusijoje, o vėliau ir Lietuvoje, be jokio perstojo buvo forsuojama tai, už ką Niurnbergo teismo sprendimu kartėvis pakibo rudieji "naujosios Europos" kūrėjai.

Todėl nebuvo galima rankas sudėjus gyventi tada, kai melas ir šmeižtas turėjo didesnę paklausą už tiesą, kai asmens nužmoginimas buvo aukščiausias valstybės siekimas, kai teisiojo orumo pažeminimas buvo tapęs gyvenimo norma, kai pirmenybė buvo teikiama fizinei kultūrai prieš dvasinę.

Išvėlgė pavojų

P. Cidzikas gerai suprato, kad visuose žlugdomo gyvenimo pagrinduose slypi iš Rytų atslinkusių okupantų veikla. Jis nepernešė to, kad juodoje, pražūtingai kunkuliuojančioje pavergtųjų ideologijos gėlmėje buvo skandinami priaugncios lietuvių kartos ateitis, kad vis labiau buvo įtvirtinamos dvasinės ir fizinės barikados tarp žmonių ir tautų, kad buvo nuosekliai einama prie totalinės krizės, prie visuotinio bankroto.

Kadangi P. Cidzikas, kaip reta kuris kitas, visados be perstojo dirbo tautinės ir religinės veiklos baruose, nuolatos buvo persekiojamas KGB darbuotojų. Jo namuose dažnai buvo daromos kratos. Jis daug kartų buvo suimtas, kalinamas, išjuokiamas, mušamas.

Kiekvieno aktyvaus rezistentu namuose buvo įrengtos slaptos pasiklausymo priemonės, o specialios KGB automatinės, aprūpintos pirmaklase japoniška elektronika klausytis rezistentų pokalbų iš tolimos distancijos. Dėl to

svarbesniems pasitarimams jis su savo vienminčiais naktį išeidavo į Nemenčinės miškus.

Koplyčia Pelesai

Kai P. Cidzikas sužinojo, kad Gudijai (Baltarusijai) priskirtame miestelyje Pelesoje vietos valdžia lietuvių šventovę uždarė ir pavertė sandėliu, negalėjo nurimti. Būdamas giliai tikintis katalikas, jis pasiryžo padėti Gudijoje vergais paverstiems savo broliams – tikintiesiems lietuviams.

Jis miške tylois pastatė sumontuojamą nedidelę medinę koplyčią ir nakties metu ją nuvežė į Pelesos miestelį. Kol vietos valdžia susigaudė, kas ten vyksta, koplyčia buvo sumontuota. Ne tikai vietinė valdžia, bet ir Gudijos KP CK-tų teko skaitytis su įvykusių faktų. Ne tikai Gudijos vyriausybė, bet ir Maskva pasiuntė Lietuvos vyriausybei protestą. Tačiau naujosios koplyčios nugriauti nesiryžo. Vėliau grąžino katalikams ir buvusią uždarytą šventovę. Tuo būdu P. Cidzikas pasiekė didžiulę pergalę religinių teisių gynimo srityje.

Badavo Katedros aikštėje

Kadangi persitvarkymo procese M. Gorbaciovas buvo suplanavęs pagrindinį dėmesį skirti ekonomikai, o politiniams kalininiams, kovojusiems prieš stalinistus, nepaskelbė net jokios amnestijos, tai P. Cidzikas ryžosi jiems padėti, paskelbdamas viešą bado streiką. Prie jo sudaryto bado streiko komiteto prisijungė daug kitų badautojų. Badavimo įtaka buvo tokia didelė, kad į Katedros aikštę Vilniuje vesti su juo derybų atvyko LKP CK sekretorius L. Sepetys, ministrų pareigūnai.

P. Cidziko suorganizuoto bado streiko dėka buvo išlaisvinti visi lietuviai politiniai kaliniai. Tačiau vėliau jis didžiausią laimėjimą įžiūrėjo visai kitur. Jis sako, kad reikalavimas paleisti politinius kalinčius tapo tik priemone pažadinti dvasiniam žmonių suaktyvėjimui. Mat badavimo streiką į Katedros aikštę jis sutraukė tūkstančius žmonių kasdien. Jie nuolat mingavo ne tikai dienomis, bet ir nakties metu, eidami saugotojų pareigas.

Savo badavimo akcijos pergale P. Cidzikas labai pakėlė masių entuziazmą ir tuo daug prisidėjo prie dvasinio atgimimo.

Vilniaus Katedros aikštėje pirmojo bado streiko metu P.

Cidzikui naktimis buvo labai šalta. Todėl jis sekančiam badavimui (jū buvo trys!) nusprendė paruošti tinkamesnes sąlygas: pasigamino apšildomą namelį ant ratų ir pastatė prie Katedros ties Šv. Kazimiero koplyčia. Visų dideliame nustebimui Vilniaus miesto valdžia jo namelio nelietė.

P. Cidzikas tuo vėl nustebino visus savo drąsa, atkaklumu, išdradingumu, pasiaukojimu. Jis net tikrai beviltiškoje situacijoje nenuleido rankų, nepalūžo dvasia.

Nebaigta kova

P. Cidzikas mėgsta kartoti Epikteto pamokymą: "Gyvenimą trumpą, bet garbingą visuomet labiau vertink negu ilgą ir gėdingą". Štai kodėl jis visuomet buvo ir liko veiklus. Kai tikėtai atsirasdavo skubus reikalas, jis nedelsdamas vykdavo pas vienminčius į Maskvą, Rygą, Taliną, Kijevą.

Todėl nenuostabu, jei šio kovotojo išsiganimo su nieku nesiskaitant totalistinis režimas. KGB pastangomis šis taurus žmogus buvo paskelbtas ypatingai pavojingu asmeniu. Teko jam pavuotui už groty ir spygliuotų vielų, praeiti sunkius kančių kelius.

Todėl ir P. Cidzikas mano, jog ir nepriklausomybę atgavus, mūsų visų, kur begyventume, laukia gigantiškas, ilgai galės užsitęsti kultūros grūvėsių nuvalymo ir naujo kultūros rūmo statybos darbas. Jis įsitikinęs, kad be drausmės ir ištvermės, be susiklausymo ir altruizmo svetimi Rytų ir Vakarų vėjai sunkiai bus nugatimi. Štai kodėl šis užgrūditas kovotojas planuoja savo veiklą tęsti toliau tomis pačiomis ir kitomis priemonėmis.

P. Cidzikas nori matyti Tėvynės veidą nuvalytą nuo įvisokio blogio ir kviečia visus aukotis, kad žmogiškųjų jėgų varžybose nugalėtų dvasinė moralinė sritis, kad būtų padarytas galas tėsiažiaudžiavimui ir melagystei, kad rožės žiedu būtų puošiamas vidinis žmogaus grožis, kad nebūtų juo maskuojama žveriška dvasia. Jis nori, kad nekaltumu, doru žvilgsniu ir tikejimu žmogaus gerumą spindinčios priaugncios kartos akys nematytų tų baisių, kurias matė ir pergyvenome mes visi – vieni Rytuose, o kiti Vakaruose: kad naujojo tūkstantmečio pradžią galėtume pasveikinti jau įsitvirtinusi dorovės ir teisingumo, taikos ir laisvės renesansu.

Sunkiais stalinistų siautėjimo metais P. Cidzikas buvo vienas tų, kurie pogrindyje leidžiamą "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką" slaptais keliais perduodavo į užsienį. Lietuvos Kronikos sąjungos vadovybė sutiko, kad aukos P. Cidzikui būtų siunčiamos jos, kaip po peleno nesiekiančios organizacijos, vardu. Adresas: The Society of the Chronicle of Lithuania, Inc. 6825 S. Talman Ave., Chicago, IL 60629, USA.

Paremkite "Tėviškės žiburius" auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi –

"TŽ" leidėjai

Choro vadovui

a.a. VACLOVUI VERIKAIČIUI

mirus,

žmoną, vaikus ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia –

Prisikėlimo parapijos choras

A+A

sol. VACLOVUI VERIKAIČIUI

mirus,

jo žmonai ir artimiesiems reiškiamė gilią užuojautą –

Hamiltono Aušros Vartų parapijos choras

A+A

ANTANUI VASILIAUSKUI

mirus,

jo žmoną v.s. MARYTĘ, dukrą GIEDRĘ ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame –

Hamiltono "Širvintos-Nemuno" tuntas,
Hamiltono skautininkė-skautininkai

Buvusiai Maironio mokyklos mokytojai

A+A

GENUTEI ALEKNAITEI-WIRBICKI

mirus,

gili užuojauta sūnui RAMŪNUI liūdesio valandoje –

Dana Skukauskaitė

A+A

VACIUI LUKUI

iškeliavus amžinybėn,

žmonai ALDONAI reiškiamė giliausią užuojautą ir kartu liūdimė –

Pranas Keblinskas, dukra Dalia,
sūnūs – Kęstutis, Algirdas
ir jų šeimos

Mylimam vyrui ir broliui

A+A

VACLOVUI LUKUI

mirus,

jo žmoną dr. ALDONĄ, brolių KOSTĄ ir gimines nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdimė –

A. Aperavičienė
D. Zulonienė
V. V. Paškų šeima
A. Z. Stančikai

P A D Ė K A

A+A

URŠULĖ GENČIUVIENĖ

mirė 1989 m. lapkričio 30 d., palaidota
Šv. Jono lietuvių kapinėse Anapilyje.

Dėkojame visiems giminėms, draugams ir artimiesiems už gėles, aukas Mišioms, "Tėviškės žiburiams", organizacijoms ir visiems dalyvavusiems laidotuvių apeigose.

Nuoširdžiai dėkojame Tėvams pranciškonam, kun. A. Kildušii iš Lietuvos už maldas laidotuvių namuose, Mišias šventovėje ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Dėkojame poniam už pyragus ir šeimninkei už paruoštus pusryčius.

Liekame nuliūdę –

sūnūs, dukrė, marčios,
žentas ir vaikaičiai

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūros darbus – greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms. Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Kaišiadorių vyskupo JURGIO MATULAIČIO (kairėje su Ganytojo lazda) konsekracija Kauno arkikatedroje-bazilikoje 1989 m. kovo 18 d. Viduryje – kardinolas VINCENTAS SLADKEVIČIUS, dešinėje – Šakių vyskupas JUOZAS ŽEMAITIS, už jo – Vilniaus arkivyskupas JULIJONAS STEPONAVIČIUS

Pagrindinė tautos atrama

Dešimt Dievo įsakymų – žmonijos konstitucija. 1990-tieji – Dekalogo metai.
Ištrauka iš Lietuvos vyskupų laiško

(...) Ir valstybių įstatymus žmonės gerbia, kai jie sutinka su jų sąžinės įstatymu. Doras žmogus jaučia pareigą neklausyti neteisingo įstatymo. Štai dar neseniai valdžios įstaigos draudė katekizuoti vaikus, ne-leido religinės spaudos, bet sąžiningi kunigai vis tiek katekizavo, pasiryžę tikintieji įvairiais būdais daugino religines knygas, leido ir platino nelegalius religinius spaudinius. Kai pareigūnai prikišdavo: "Jūs nesilaikote įstatymų", atsakydavome: "Dievo įstatymai aukštesni".

Visuotinis žmonijos įsitikinimas sako, kad sąžinės balsas – Dievo balsas. Šitai žmonija tikėjo ir neklydo: pagrindiniai sąžinės reikalavimai mūsų prigimtyje įrašyti Dievo, žmogaus prigimties Kūrėjo. Kitaip jie nebūtų tokie vieningi, taip atitinkantys žmogaus prigimtį ir tokie suprantami visam pasauliui. Sąžinė – protingos būtybės sprendimas, ar tai, ką jis ketina daryti – daro – padarė, yra dora ar ne, ar Kūrėjo ir Teisėjo Dievo akyse tai pagrįsta, ar peiktina.

Sustiprindamas sąžinės įstatymą, Viešpats Dievas panorėjo jį dar išryškinti, žmonių

žodžiais pasakyti, nelyginant uoloje iškalti, kad kiekvienam būtų aišku, jog mažas ir senas galėtų įsidėmėti, žinoti ir nenuklysti. Todėl per didįjį pranašą Mozę prie Sinajaus kalno, bemaž prieš pusketvirtą tūkstančio metų (XIV š. prieš Kristaus gimimą), Dievas pranešė dešimt savo didžiųjų įsakymų – dekalogą, kurį teisingai galime vadinti Žmonijos konstitucija.

Šiuo pagrindiniu žmonijos įstatymu turi remtis visi Bažnyčių ir valstybių įstatymai, nuostatai, instrukcijos, potvarkiai, nutarimai. Jeigu remiamasi – gyvuos jų įstatymai, ir kas juos vykdo. Jei ne – žlugus ir įstatymai, ir jų leidėjai iš jų vykdytojai.

Esame juk matę ir neteisinių neteisingsiausių įstatymų, kurie skelbė vienos rasės viršenybę prieš kitas, vienos klasės pirmenybę prieš kitas, ir skelbė teisę tas kitas rases ar klases spausiti, engti, smurtuoti naikinti. Matome, kokie baisūs ir mūsų visuomenėje likę neteisinių įstatymų ir nedoros propagandos vaisiai.

Atgimstančiai mūsų tautai ir Tėvynei reikia aiškių gairių, tvirtų pamatų, teisingų kelių.

Tokios gairės – Dievo įsakymai, tokie pamatai – tikėjimas šventenybėmis, tokie keliai – doros keliai. Ir vadovauti mūsų visuomenei turi darbštūs, nesavanaudžiai, teisingi ir gailiečiai žmonės, o ne garsiai šūkaujantys tuščiažodžiautojai, ne savimylės, ne kerštautojai ir ne palaidumo skelbėjai.

1989 metams buvome davę Eucharistinių Kristaus metų vardą. Tuo siekėme, kad mūsų tauta artimiausiu bendrautų su Eucharistiniu Kristumi, gyventų Jo šviesoje ir meilėje. Įvairūs sąjūdžiai, sambūriai, kaip "Caritas", blaivybės brolijos, atsikūrusios organizacijos, kaip ateitininkai, skautai, šauliai, jaunulietuviai, naujos partijos jau nepriešingos katalikų tikėjimui, – tai Eucharistinių metų tautos atgimimo pavasario daigai. Pagaliau laisvas kelias tikėjimo žodžiui į mokyklų suolus argi ne Eucharistinių metų laimėjimas, Eucharistinio Kristaus dovana mūsų kraštui, taip stokojančiam tikėjimo tiesiai!

Atgimstanti tauta ruošiasi statyti nepriklausomos tautos gyvenimo rūmą. Mes, Lietuvos vyskupai, gerai suprasdami, kad jo negalima statyti ant begančio smėlio, kad reikia tvirtų pamatų, skelbiame 1990 metus Dekalogo arba Dešimties Dievo įsakymų metais. Mūsų tautos pagrindinė konstitucija tebūnie – Dešimt Dievo įsakymų. Atsikreipkime protu ir širdimi į amžinuosius žmonijos gyvenimo pagrindus! Koks gražus ir mielas bus tautų ir žmonių gyvenimas, kai dauguma klausys Dievo įsakymų ir išnys smurtas, vagystės, neištikimybės, melai, žiaurumas. Esame gana prisiklausę melagingų mokslų, pakankamai išbraidę sunkelių, statę ir griovę ateities rūmus! (...).

Visus brangius tautiečius ir visus Lietuvos žmones labai kviečiame ir prašome įsitikinti, kad savo laisvą ir laimingą gyvenimą galime kurti tik ant doros pamatų, kad mūsų jėga – ne kumštis ir ne turta, o darbas ir sutarimas. Tvirtai žinokime, kad Dievo nubrėžti keliai – palaimos keliai.

Todėl visiems mums tebus didysis šių prasidedančių metų uždavinys – Dešimt Dievo įsakymų nuodugnai pažinti, jiems pagarbia atkurti, juos nuosirdžiai vykdyti, nors kartais būtų ir sunku. Vykdyti visą apimtį: ne tik vengti blogio, bet ir daryti gera, linkėti gera, mylėti visa, kas gera, mylėti ir patį Aukščiausiąjį Gėrį – Dievą, mūsų Kūrėją ir Tėvą, mūsų gyvenimo tikslą. Pats žmonijos Mokytojas Jėzus Kristus yra paskelbęs: "Mylėk Viešpatį, savo Dievą, visa širdimi, visa siela, visomis jėgomis ir visu protu, o savo artimą kaip save patį! Tai daryk, ir gyvensi!" (Lk 10,27-28).

LITUVOS KARDINOLAS, ARKIVYSKUPAI IR VYSKUPAI
1989 m. gruodžio 31 d.

Lietuvos ateitis kitų spaudoje

Niujorke leidžiamas rusų kalba dienraštis "Novoje ruskoje slovo" 1989 m. lapkričio 8 d. laidoje rašo apie Sąjūdį ir bando atspėti Lietuvos ateitį:

"Sąjūdžio pozicijos sustiprinime svarbų vaidmenį atliko 1988 m. rudenį Politbiuro nario ir Sov. Sąjungos kompartijos CK sekretoriaus A. Jakovlevo apsilankymas Lietuvoje. Pripažinęs, kad yra galimas dialogas tarp Sąjūdžio ir partinės vadovybės, A. Jakovlevas faktinai užprogramavo konservatyvus R. Songailos pakeitimą svarbiame pirmojo kompartijos CK sekretoriaus poste Algirdu Brazausku. Tai įvyko 1988 metų pabaigoje. Brazauskas pradžioje turėjo pilną Sąjūdžio pasitikejimą".

Apie Lietuvos ateitį laikraštis spėlioja: 1. Jeigu 1990 m. rinkimus Lietuvoje laimės nuosaikios jėgos, linkusios paremti Brazauską, tai pastarasis stengsis iškviesti iš Maskvos lygiateisiškumą respublikai konfederacijoje. 2. Jeigu laimės kraštutinės jėgos ir Gorbachiovas išsilaikys valdžioje, bus reikalaujama teisės per 5-10 metų išstoti iš Sov. Sąjungos. 3. Jeigu Gorbachiovą pakeis totalitarinės valdžios šalininkai, kraštas bus izoliuotas nuo Vakarų pasaulio ir bus galimas kraujo praliejimas. Tačiau ir šis režimas gali leisti Lietuvos išstojimą iš Sov. Sąjungos, bet su žeminančia sąlyga, kad būtų pravaistas Rytų Lietuvoje referendumas ir Vilniaus sritis atskirta nuo Lietuvos.

"Jedinstvos" protavimas

Klaipėdoje leidžiamas biuletenis "Jedinstvo" 1989 m. rugpjūčio laidoje rašo, kad Rainių mūšio žudynes 1941 m. birželio 24-25 d.d. įvykdė sovietų uniformomis persirengę fašistai ir išdavikai.

Atrodo, kad "Jedinstvos" redaktoriai netgi ir sovietų spaudos neskaity, kuri praneša žudikų vadų, Raud. armijos karininkų, pavardes.

Unitai Lietuvoje

Sąjūdžio rusų kalba leidžiamas laikraštis "Soglasje" 1988 m. rugpjūčio laidoje rašo, kad Vilniuje įsisteigė Ukrainiečių Katalikų Bendrijos (unitų) skyrius. Po Šv. Tėvo ir Gorbachiovo susitikimo Romoje ši Bendrija Sov. Sąjungoje tapo įteisinta. Maskvos dienraštis "Izvestia" 1989 m. gruodžio 20 d. laidoje išspausdino ortodoksų sinodo nusiskundimą dėl unitų veiklos: ortodoksams esą atimamos arba išniekinamos cerkvės, o jų dvasininkai ir tikintieji verčiami prisidėti prie Unijos. Unitai tvirtina, kad jie nori melstis savo pastatytose šventovėse, kurias jiems 1946 m. atėmė Stalino valdžia. Vilniaus Švč. Trejybės cerkve, kuri per 200 metų priklausė unitams, prof. Č. Kudaba, kult. fondo pirmininkas, žada atiduoti ortodoksams.

Lietuvos komunistų suvažiavimas

Maskvos "Izvestia" 1989 m. gruodžio 20 ir 21 d.d. laidose paskelbė TASS'o pranešimą apie Lietuvos kompartijos suvažiavimą Vilniuje. Iš 1033 balsuotojų 855 pasisakė už atsiskyrimą nuo Sov. Sąjungos kompartijos. Laikraštis rašo, kad nežiūrint atsiskyrimo priešinių skundų, buvo balsuojama viešai. Atsiskyrimo priešinkai bijo, kad jie gali būti moraliai terorizuojami

arba atleisti iš darbo. Suvažiavimas davė teisę, tik 139 atstovams pasisakius prieš, balsuoti okupacinės kariuomenės komunistų atstovams. Jų buvo 43. (Lietuvos aukščiausias sovietas irgi leido okupacinei kariuomenei dalyvauti 1990 m. Lietuvos rinkimuose).

Lenkų skundai

Lenkų spauda vis dar skundžiasi dėl lenkų padėties Lietuvoje. Toronto laikraštis "Gazeta" 1989 m. lapkričio 10 d. laidoje išspausdino pasikalbėjimą su Lietuvos "ekspertu" K. Turkowski. Jis pasakė, kad pagal 1979 m. surašymą Lietuvoje buvo per 300.000 lenkų (buvo 247.000), kad Vilniaus-Trakų buvusioje apskrityje yra 90% lenkų (Trakų rajone yra 25% lenkų, o Vilniaus 69%), kad lietuviai lenkes piasito skutimosi peiliukais ir pan.

Lietuvos lenkai labai nusiskundžia, kad lietuvių kalba tapo valstybine ir kad jiems, o ypač vyresnio amžiaus asmenims, sunku bus ją išmokyti. Į tuos skundus "Zycie Warszawy" skiltyje (gruodžio 10 d. laidoje) atsakė J. Żylinska: "(...) Tie vyresnio amžiaus asmenys ne visada buvo 'vyresnio amžiaus' ir turėjo laiko, kad be privalomos rusų kalbos išmokyti ir krašto gyventojų kalbą".

Piketuojama katedra

"Zeszyty historyczne" 1989 m. 88-toje laidoje rašo, kad kard. Sladkevičius pageidavo, jog Vilniaus katedroje be lietuvių kalbos būtų įvestos pamaldos ir lenkų kalba bei Mišios lotynų kalba su rusiškų pamokslu. Šiam pasiūlymui pasipriešino arkiv. Steponavičius.

"Vilniaus balsas" lapkričio 20 d. laidoje rašo, kad apie 50-70 lenkų piketuoją Vilniaus katedrą, reikalaujanti lenkiškų pamaldų, o išeinančius po pamaldų iš šventovės lietuvių siunčia "do Kowna".

Iki šiol nesusipratimų dėl pamaldų tvarkos Lietuvoje nebuvo. J.B.

Vilniaus universitetas 1990 m. birželio 5-20 d.d. rengia Pasaulio lietuvių verslininkų suvažiavimą

Jame verslininkai, gamybininkai, mokslininkai, kultūros darbuotojai keisis mintimis apie atgimstančios Lietuvos ekonomiką ir tautos kultūrą, aptars tarptautinio bendradarbiavimo galimybes, galės užmegzti abipusiai naudingus kontaktus.

Numatoma tokia preliminarinė programa:

2-3 dienos – moksliniai ir praktiniai pranešimai bei diskusijos.
2-3 dienos – susitikimai su dominančių organizacijų vadovais ir žmonėmis.

4 dienos – ekskursija į Lietuvos Baltijos pajūrį ir kitas vietas.
5-6 dienos – susitikimai su giminėmis ir draugais.
Be to suvažiavimo dalyviai turės progą dalyvauti lietuviškuose koncertuose bei kitose pramogose. Paskutinę dieną numatomas pasitarimo rezultatų aptarimas ir atsiveikimo vakarienė.

Universitetas iškviės, aprūpins viešbučiais arba apgyvendins universitetų svečių kambariuose ne tik verslininkus, bet ir kartu atvykstančius lydinčius asmenis.

Dalyvio registracijos mokeskis – apie 250-300 JAV dolerių.

Kviečiami dalyvauti ir nelietuvių kilmės verslininkai, lietuvių draugai, norintys prisidėti prie Lietuvos ūkio pakilimo, pasidalinti patirtimi. Rengėjai būtų dėkingi, jeigu dalyviai atvežtų literatūros biznio ir komercijos klausimais.

Norinčius dalyvauti suvažiavime prašome ne vėliau 1990 m. kovo 1 d. pranešti šiuo adresu:

Verslininkų suvažiavimo organizacinis komitetas
Universiteto gatvė 3, 22734 Vilnius, Lithuania (USSR).

Reikia nurodyti savo ir lydinčių asmenų duomenis (pavardę, vardas, tėvo vardas, gimimo data, užsiėmimas, tikslus adresas), kurie reikalingi išskaitimui ir vizos gavimui.
Smulkesnę informaciją galima gauti tel. 76 93-70; Vilnius Fax 223563. (Skelbimas)

Toronto Prisikėlimo parapijos šventovėje sausio 11, ketvirtadienį, 450 tikinčiųjų meldėsi už Lietuvos nepriklausomybę. Nuotraukoje Aura Rygelytė (kairėje) ir Laura Puterytė

Verslininkų suvažiavimo reikalu

Prof. Stasio Vaitekūno, organizacinio komiteto vicepirmininko, informacijos santrauka

Idėja surengti pasaulio lietuvių verslininkų suvažiavimą kilo praeitą vasarą, prof. Stasiui Vaitekūnui lankantis Kanadoje, kai Toronto lietuvių verslininkai aptarė atgimstančiai Lietuvai paramos klausimus. Suvažiavimui buvo pasiūlytas Vilniaus senasis universitetas. Šią idėją parėmė universiteto rektorius akademikas Jonas Kubilius.

Nors suvažiavimas skirtas daugiausia ekonominiams klausimams nagrinėti, bet laukiama ir kultūros, švietimo, medicinos bei kitų sričių specialistų. Jie turės atskiras programas, susitiks su savo profesijos žmonėmis. Į organizacinį komitetą yra įtraukti Dailės akademijos, Sąjūdžio ir kooperatyvų atstovai.

Suvažiavimas vyks dvi savaites, bet posėdžiai truks 2-3

dienas. Kitas laikas bus panaudotas susitikimui su gamybos bei verslo žmonėmis ir įmonių lankymui. Užsienio verslininkams bene pirmą kartą atsivers durys aplankyti Lietuvos įmones. Iš to gali būti daug naudos – gali atsirasti bendradarbiavimas ir net sutartys.

Parodų rūmai specialiai šiam suvažiavimui žada surengti įdomią parodą, kurioje bus išstatytos eksportui ir vidaus rinkai prekės, meno dirbiniai ir pan.

Numatoma organizuoti išvykas, bus sudarytos galimybės aplankyti tėviškes, pabuvoti su giminėmis bei draugais.

Kokia suvažiavimo nauda? Skirtingų ekonominių sistemų žinovų susitikimas ir diskusijos gali išjudinti Lietuvos ekonomiką, surasti kelius į tarptautinę, pirmiausia gal Vakarų Europos, rinką. Lietuvos gamintojams labai svarbu gauti teorinių ir praktinių žinių apie gamybą, tarptautinių sutarčių teisę, įmonių vadovavimą ir pan. Jau dabar Lietuvoje yra nemažai pasirašiusių sutartis su Vakarų Vokietijos, Švedijos, Italijos bendrovėmis. Gal bus galima sutartis pasirašyti su užsienio lietuviams verslininkais ar su bendrovėmis, kuriose lietuviai yra įtakingi.

Kitas nemažiau svarbus veiksnys – lietuvių jėgų subūrimas. Esame vieno medžio šakos, tos pačios aiškių genties vaikai. Turime susitikti, nes vieni kitiems galime daug ko pasakyti. Prof. St. Šalkauskis prieškariniame laikotarpyje tikino, jeigu norime, kad Lietuva būtų tvirta, reikia lietuvių ugdyti vakarietiškoji veikluma. Prof. St. Vaitekūnas, lankydamasis Kanadoje, pastebėjęs lietuvių ryžtingumą, atkaklumą ir rodomą didelę energiją.

Į suvažiavimą Vilniuje laukiami atvykstant didesniu ir mažesniu verslu užsiimančių tautiečių, gyvenančių užsienyje. Lygiai laukiami ūkininkai, kultūros, medicinos, švietimo ir kitų sričių specialistai. Laukiami ne tik pavieniai asmenys, bet ir šeimos nariai. Pagal pasirinkimą visi bus apgyvendinti mieste, universiteto viešbučiuose, studentų bendrabučiuose. Gautas pelnas bus skirtas paremti seniausiais Lietuvos mokyklai – Vilniaus universitetui. Prašoma kuo skubiau registruotis skelbime nurodytu adresu.

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarcee St. Oshawa, Ont. L1G 4N2

- Sutvarkom dokumentus išskietimui artimųjų iš Lietuvos arba jūsų privačiam apsilankymui Lietuvoje.
- Pavežam palikimus; pavežam palaikus ir prižiūrim kapus.
- Pigiausiomis kainomis nupirkam automobilius Lietuvoje.
- Įvairiomis progomis pristatom gėles su sveikinimais jūsų artimiesiems Lietuvoje.
- Jūsų svečiams iš Lietuvos parūpinam draudimą ir "Aeroflote" Montrealyje patvirtinam grįžimo datas.
- Šiais ir įvairiais keliais su Lietuva susijusiais reikalais kreipkitės į Stefą arba Algį Medelius, vakarais tel. (416) 434-1847, iš Toronto 1-434-1847. Reikalui esant, atvažiuojam į namus.

Svečiai iš Lietuvos su VLIKo pirm. dr. K. Bobeliu pas senatorių Paul Simon, demokratą iš Ilinojaus valstybės, JAV senato užsienio reikalų komiteto narį. Jis yra pasirašęs laišką prez. G. Bushui, raginusį iškelti Pabaltijo klausimą Maltos konferencijoje. Iš kairės: V. Petkus, Lietuvos Helsinkio grupės narys ir vienas iš Lietuvos krikščionių demokratų sąjungos steigėjų, dr. K. Bobelis, senatorius P. Simon, A. Buračas, Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio seimo tarybos narys, J. Mugevičius, Lietuvos demokratų partijos tarybos prezidento narys, A. Terleckas, Lietuvos laisvės lygos tarybos narys

Century 21 OFFORD REALTY LTD.

Member Broker

1531 Mosley St., Site 311, Box 79, Wasaga Beach, Ont. L0L 2P0

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į:

Angelę Šalvaitytę, B.A., pirkimo ir pardavimo atstovė.

Ji mielai jums patars. Darbo tel. (705) 429-2121, namų tel. (705) 429-6428.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

UŽSIENIO KALBŲ KURSAI

Vilniuje jau 30 metų veikia užsienio kalbų kursai. Šiemet gerokai padidėjo kursantų skaičius, kurį turbūt padidino plačiau atverti vartai kelionėms į užsienį. Mokyti anglų, vokiečių ir prancūzų kalbų yra priimtas 1.461 kursantas. Kursų direktorės Vidos Asanavičienės pranešimu, populiariausia yra anglų kalba, kurios mokosi 800 kursantų. Didžiąją jų dalį sudaro moksleiviai ir studentai. Sudarytas grupės užsienio kalbų moko 26 etatiniai dėstytojai ir toks pat skaičius valandinių.

PIRMININKŲ KOLEGIJA

Lietuvos aukščiausioji taryba komisijos Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo planui rengti vadovais patvirtino penkis pirmininkų kolegijos narius: Lietuvos komunistų partijos I sekr. A. Brazauską, rašytoją J. Marcinkevičių, Vilniaus pirmosios juridinės konsultacijos advokatą K. Motieką, "Atgimimo" laikraščio vyr. red. R. Ozolį ir Lietuvos mokslų akademijos vicepirmininką A. Žukauską. Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo planui rengti komisijai vadovaus kiekvienas pirmininkų kolegijos narys iš eilės. Aukščiausiosios tarybos nutarimą 1989 m. gruodžio 5 d. pasirašė tarybos prezidento pirm. V. Astrauskas ir sekr. L. Sabutis.

ISTORINIS SPRENDIMAS

Lietuvos komunistų partijos savarankiškumo bei atskyrimo nuo centro Maskvoje klausimas buvo išspręstas 1989 m. gruodžio 20 d. vardinio XX-tojo suvažiavimo atstovų balsavimu. Gautomis kortelėmis jie galėjo balsuoti: 1. už savarankišką Lietuvos komunistų partiją, turinčią savo programą ir statutą; 2. už savarankišką Lietuvos komunistų partiją atsinaujinusios Sovietų Sąjungos komunistų partijos sudėtyje. Vardinio balsavimo rezultatai buvo paskelbti 7 val. 15 min. vakaro. Už savarankišką Lietuvos komunistų partiją su savo programa ir statutu balsavo 855 atstovai (82,8%), už antrąjį variantą, susietą su Maskva – 160 atstovų (15,5%). Šešios balsavimo kortelės pripažintos negaliojančiomis, dykintas atstovų nepasinaudojo balsavimo teise, kurią turėjo 1.033 atstovai. Istorinis sprendimas sutiktas dalyvių daugumos sugiedotu Lietuvos himnu.

DAUGUMOS NUTARIMAS

"LKP XX suvažiavimas, vykdamas daugumos komunistų valią, nutaria: 1. Reorganizuoti TSKP Lietuvos respublikinę organizaciją į savarankišką Lietuvos Komunistų partiją. 2. Patvirtinti tokį LKP statutą: LKP – savarankiška politinė organizacija, turinti savo Programą ir Statutą. LKP yra sudėtinė Lietuvos politinės sistemos dalis, laisvanoriškumo pagrindu vienijanti LKP tikslams pritariančius Lietuvos TSR piliečius. Savo tikslus partija skelbia LKP Programoje ir įgyvendina laikydamasi Lietuvos TSR Konstitucijos ir įstatymų. 3. Svarbiausias LKP tikslas – nepriklausoma demokratinė Lietuvos valstybė, humanistinių socializmo idealų – žmogaus laisvės ir socialinio teisingumo – įgyvendinimas ir istorinio testinimo sąlygų lietuvių tautai, visiems Lietuvos gyventojams sukūrimas. 4. LKP sieks palaikyti lygiateisės partnerystės ryšius demokratinių idėjų pagrindu su TSKP, kitomis partijomis, visuomeninėmis organizacijomis ir judėjimais. 5. Įpareigoti LKP CK nustatyti LKP statuso įgyvendinimo tvarką pagal suvažiavime priimtus dokumentus".

ma demokratinė Lietuvos valstybė, humanistinių socializmo idealų – žmogaus laisvės ir socialinio teisingumo – įgyvendinimas ir istorinio testinimo sąlygų lietuvių tautai, visiems Lietuvos gyventojams sukūrimas. 4. LKP sieks palaikyti lygiateisės partnerystės ryšius demokratinių idėjų pagrindu su TSKP, kitomis partijomis, visuomeninėmis organizacijomis ir judėjimais. 5. Įpareigoti LKP CK nustatyti LKP statuso įgyvendinimo tvarką pagal suvažiavime priimtus dokumentus".

NAUJA VADOVYBĖ

Gruodžio 21 d. vakarą buvo pradėti Lietuvos komunistų partijos naujos vadovybės rinkimai. Pirmuoju centro komiteto sekretoriumi beveik vienbalsiai buvo išrinktas Algirdas Brazauskas. Už jį balsavo 816 atstovų, prieš – 9. Viena balsavimo kortelė pripažinta negaliojančia. Jam visi sugiedojo "Ilgiausių metų". Priimdamas sunkias pareigas, A. Brazauskas tarė: "Lietuvos Komunistų partija tapo savarankiška. Tuo pačiu ji imasi dar didesnės atsakomybės. Anksčiau mūsų įgaliojimai buvo įteisinti įstatymais, o šiandien visa tai įteisinta mūsų sąžine, drąsa, ryžtu. Reikia būti labai ištvermingiems, kantriems, reikia išlaikyti tuos sunkumus..." Gruodžio 22 d. Lietuvos komunistų partijos antruoju sekretoriumi buvo išrinktas Vladimiras Beriozovas, gavęs 799 balsus. Jo kandidatūrą atmetė 46 atstovai. Iš tikrųjų jie nebuvo išrinkti, tik perrinkti, nes abu šias pareigas ėjo ir prieš Lietuvos komunistų partijos atskyrimą nuo Maskvos. Naujais centro komiteto sekretoriais vadovybėn įjungė ideologijos skyriaus vedėjas Justas Vincas Paleckis ir ekonomikos bei socialinių klausimų skyriaus vedėjas Kęstutis Glaveckas. Už J. V. Paleckį balsavo 798 atstovai, prieš – 46. Panašių rezultatų susilaukė ir K. Glaveckas: už – 798, prieš – 48.

KOMITETO POLITBIURAS

Lietuvos komunistų partijos centro komitetas buvo išrinkti 176 nariai, o jo pirmajame posėdyje buvo renkami naujieji centro komiteto politbiuro nariai. Politbiuran be rinkimų įėjo I sekr. A. Brazauskas, II sekr. V. Beriozovas, sekretoriai K. Glaveckas ir J. V. Paleckis. Prie jų prisijungė penkiolika išrinktųjų: Vytautas Arbačiauskas, Zbignevas Balcevičius, Bronislovas Genzelis, Romas Gudaitis, Alfonsas Macaitis, Juozas Nekrošius, Romualdas Ozolas, Rolandas Pavilionis, Kazimiera Prunskienė, Juras Požela, Rimantas Pūrtulis, Mindaugas Stakvilevičius, Virmantas Veliokis, Eduardas Vilkas ir Kęstutis Zaleckas. "Tiesos" redaktoriui patvirtintas Mindaugas Barysas, laikraščio "Sovetskaja Litva" redaktoriui – Vasilijus Jemeljanovas, laikraščio "Czerwony sztandar" redaktoriui – Zbignevas Balcevičius, "Valstiečių laikraščio" redaktoriui – Vladas Būtenas, žurnalo "Laiškai ir įvykiai" vyriausiojo redaktoriui – Romanas Miliauskas. V. Kst.

Maloniai kviečiame visus atsilankyti i

TRADICINĖ BALTIJŲ ZUIKIŲ

Meninę programą išpildys Toronto vyrų choras "ARAS", vadovaujamas muz. J. Govėdo.

Šilta žvėrienos vakarienė, įvairūs gėrimai, laimės staliukų loterija, taurių įteikimas geriausiems šauliams ir žvejams.

Šokiams gros K. Deksnio orkestras "Žagarai".

Baliaus pradžia – 6 v.v., meninės programos – 7 v.v. Įėjimas – \$6.

Hamiltono lietuvių žūklautojų-medžiotojų klubo "Giedraitis" valdyba

Hamiltono lietuvių teatro "AUKURAS"

40 metų veiklos sukakties

minėjimas

1990 m. vasario 10, šeštadienį, 6 v.v., Hamiltono Jaunimo centro salėje

Kazio Inčiūros trijų veiksmų dramą "VINCAS KUDIRKA"

atlieka Toronto "Aitvaro" ir Hamiltono "Aukuro" aktoriai.

Režisuoja Elena Dauguvietytė-Kudabienė. Po vaidinimo – iškilminga vakarienė.

Bilieto kaina: \$15 į vakarienę, \$5 – į vaidinimą. Dėl bilietų kreiptis pas B. Pakalniškį tel. 527-1028.

Rengėjai

Naujieji Lietuvos komunistų partijos centro komiteto sekretoriai – KESTUTIS GLAVECKAS ir JUSTAS VINCAS PALECKIS. Nuotr. V. Ščiavinsko

Hamilton, Ontario

"AUKURUI" 40 METŲ! 1990 m. vasario 10 d. Hamiltono "Aukuras" iškilmingai paminės savo darbo 40 metų sukaktį. Šeštadienį 10 v.r. Aušros Vartų šventovėje už mirusių aukuriečių bus gedulinės pamaldos, 6 v.v. vaidinimas – Kazio Inčiūros drama "Vincas Kudirka". Po to – iškilminga vakarienė, paruošta p.p. Petkevičienės ir Geležinienės. Vakariene metu sveikinimai, prisiminimai ir aukuriečių pagerbimai. Bilietai į vakarienę – \$15, ir į vaidinimą – \$5. Šventę įvyks Jaunimo centro salėje. Hamiltone.

1950 m. vasario 21 d. per Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą "Aukuras" pirmą kartą pasirodė scenoje su Kazio Inčiūros biografines dramos prologu "Dr. Vincas Kudirka". Todėl su tuo pačiu veikalu pažymėsime ir 40 metų sukaktį, kartu pagerbdami mūsų "Varpo" kūrėją dr. Vincą Kudirką. Kazio Inčiūros drama, iš spaudos draudimo laikotarpio, labai atitinka dabartiniam Lietuvos atgimimui.

Kviečiame visus kartu pasidžiaugti "Aukuro" sukaktimi. (žiūr. skelbimą). Aukuriečiai

PENSININKŲ POŠVENTINIS POBŪVIS. Pensininkai ir šiemet sausio 4 d. turėjo savo, jau tradiciniu tapusį, pošventinį su-buvimą, kur buvo prisimintos praėjusios Kalėdos ir pasikeista Naujųjų metų linkėjimais. Tai nebuvo vien tik pensininkų vakaras. Į šį pobuvį buvo priję taip pat daug svečių ir prijauniančių. Čia buvo pasidalyta Kalėdų plotkelėmis ir pakeltos vyno taurės už 1990 metus. Šiemet gal kiek nuotaiką apgadinio salėje įvykęs netikėtumas, kur žmonės turėjo palikti puošnią Jaunimo centro salę, vaisėms išdabintus stalus ir persikelti į ne taip erdvią parapijos salę. Ten nebebuvo galimybės atlikti ir visos vakarui pasiruoštos programos. Bet senjorų choralis, vad. Aldonos Matulicz, dar padainavo trejetą skambių dainelių. Marytė Kalvaitienė su Simu Kernu artistiška atliko dialogą "Poeto tremtinio siela" ir Ald. Matulicz su L. Stungevičiene padainavo humoristinį dalykėlį – "Optimistų dainelę". Gabi viso-

kių renginių pravedėja Liuda Stungevičienė visų nuotaiką dar pagerino savo įdomiais anekdotais. Buvo ir rimtoji programos dalis. Rimtai kalbėjo iš Lietuvos Kanadoje besisvečiuojančių rašytojų ir ten populiaraus žurnalo "Literatūra ir menas" redaktorių Leonidas Jacinevičius. Svečias vaizdžiai nupasakojo dabartinę Lietuvos padėtį, nes jis ten pilnai yra įsijungęs į tautinį judėjimą, būdamas Sąjūdžio nariu. Jis taip pat atsakė ir į publikos pateiktus klausimus.

Nemažiau įdomios buvo ir vakaro vaišės, paruoštos Anelės Mačiulaitienės vadovaujamų šeimininkių. Valgėme namų darbo des-ras, kalakutienos vyniotinius, įvairias daržoves, troškintus kopūstus ir kitas Dievo dovanas, užsigurkšnodami baltu vyneliu. Gardžiavomės pensininkų sunėtais gardžiais pyragais.

Grįžtant prie meninės dalies, reikia sutikti, kad muzikali Ald. Matulicz savo dainininkus koncertui buvo gerai paruošusi. Jų skambūs balsai gerai išsakė mums

Hamiltono pensininkų klubas yra čia gana gyva ir veikli organizacija. Joje priskaitoma ligi 140 narių, kurie susimoka įstojamąjį mokestį ir \$5 mėtinio mokesčio. Klubu narių skaičius vis auga, nes vis daugiau mūsų kiti pereina į poilsingo saulėlydžio amžių. Ši organizacija taip pat ir praranda savo narius. Klubui daug energijos priduoja energingas jo pirm-ninkas Kazimieras Mikšys, kuriam pakaitalą būty sunku surasti. Hamiltono pensininkai gerai gyvuoja todėl, kad turi gerų vyrų ir moterų, kurie gali pasisąvesti ir dėl kitų bendro labo pasidaruoti.

Kazys Mileris

Knygų rėškla "SAMOGITA"
meniškai įraš
knygas bei žurnalus
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8 Tel. (416) 625-2412

ED MASOTTI REAL ESTATE LTD.
2093 Pine St. Burlington, Ontario L7R 1G1
Jei norite pirkti ar parduoti namą, patarnauju lietuvių kalba Hamiltone ar Burlingtone
ANELE MURASKAITĖ
Verslo tel. 637-2376 Namų tel. 389-4242

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 31 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki 1. 5.5%
santapas 7.5%
kasd. pal. taupymo s-ta 7%
90 dienų indėlius 10%
1 m. term. indėlius 11%
1 m. term. ind. mėn. pal. 10.5%
3 m. term. indėlius 11%
RRSP ir RRIF (pensijos) 8.5%
RRSP ir RRIF 1 m. 11%
RRSP ind. 3 m. 11%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas 15.5%
nekiln. turto pask. 1 m. 12.75%
nekiln. turto pask. 2 m. 12%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santapų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Didieji Čikagos lietuvių renginiai tebevyksta jau antrąjį dešimtmetį užbaigusiame Jaunimo centre. Pasak jo valdybos pirm. Salomėjos Endrijonienės, naujasis Lietuvių centras Lemonte neturi koncertams ir teatrui pritaikytos salės. Koncertų skaičių Jaunimo centre pernai gerokai padidino muzikinių vienetų atplūdis iš Lietuvos. Tokie koncertams kartais jau nepakanka dviejų dienų, bet reikia ir trečios. Tęsiasi ir parodų grandis M. K. Čiurlionio galerijoje, kurią pamėgo ir Lietuvos dailininkai. Didžiausias pajamų šaltinis yra salės, mažesnis – nuoma už patalpas Tyrimų centro archyvams ir lituanistinėms mokykloms. Pagrindinės reguliarios išlaidos – atsilgimams darbininkams už patalpų valymą, bet jas padidina pasitaikantys taisyms darbai. Pernai teko pakeisti prakiurusį stogą. Šis remontas pareikalavo \$28.000. Centro rūmai slūgsta ir krypsta. Jiems reikėjo naujai išlieti įėjimą. Dabar remonto laukia baigiančios susidėvėti didžiosios salės grindys. Reikės pertvarkyti ir senąjį elektros tinklą. Centrai daug padeda metinis narių mokeskis ir rėmėjų aukos. Valdybos pirm. S. Endrijonienės nuomone, su didėjančiomis išlaidomis Jaunimo centras įstengs susidoroti dar penketą metų dabartinėse sąlygose.

Vyresniųjų lietuvių centro ir "Seklyčios" įsteigėja Čikagoje Danguolė Valentinaite pasitraukė iš vadovės pareigų. JAV LB socialinių reikalų taryba laikiniu vadovu paskyrė savo narį Vytautą Jasinevičių, o valgyklos "Seklyčia" vedėja pakvietė "Neringos" restoraną turėjusią Aleksandrą Buivydiene. Didžiausią rūpestį sudaro Vyresniųjų lietuvių centrą ir "Seklyčią" užgriuvusios skolos. Iki 1989 m. pabaigos vien tik palūkanų už skolas reikėjo sumokėti \$11.200, o neapmokėtoms sąskaitoms padengti reikėjo \$25.000. Teko šauktis Čikagos lietuvių paramos, sumažinti "Seklyčios" darbo valandas, įvesti nuomos mokesčių privatus pobūdžio renginiams. Tokiu būdu metinės išlaidas tikimasi sumažinti \$20.000. Vyresniųjų lietuvių centras su "Seklyčia" yra labai svarbus Merquette Parke gyvenantiems lietuviams pensininkams. Čia jie gali susitikti, gauti lietuviškų patiekalų pigesne kaina, susilaukti lietuviškų renginių. "Seklyčioje" lankėsi gydytojai iš Lietuvos Jūratė ir Česlovas Norvaišas, žymieji pramoginių šokių atlikėjai, tarptautinių konkursų dalyviai. Susirinkusius vyresnio amžiaus lietuvių įjėdų supažindino su su jaunystės dienas primenančiais pramoginiais šokiais.

Argentina

Tėvų marijonų penkiasdešimtmetis Argentinoje paminėtas 1989 m. rugsėjo 3 d. iškilmingomis pamaldomis Rosario miesto Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje. 1939 m. kovo 1 d. iš Niujorko į Buenos Aires laivą "Brasil" atplaukė trys pirmieji marijonai – kun. J. Jakaitis, kun. A. Andriūšis ir kun. K. Vengras. Jie įsikūrė Avellanedos priemiestyje, kur 1941-42 m. iškilaušros Vartų bažnyčia, vienuolynas, o vėliau ir mokykla, buvo leidžiamas laikraštis "Labdara". Kartu paminėtas ir marijonų veiklos keturiasdešimtmetis Rosario mieste. Ten 1949 m. lap-

kričio 30 d. apsigyveno kun. K. Vengras, MIC, ir kun. J. Grišans, MIC. Šv. Kazimiero bažnyčia su kitais pastatais buvo pašventinta 1954 m. vasario 28 d. Abiem sukaktim skirtas Mišias atnaušo parapijos klebonas ir vienuolyno vadovas kun. Juozas Margis, MIC. Po Mišių pasimelsta prie šventoriuje stovinčio lietuviško kryžiaus. Tada visi susirinko Lietuvos respublikos vardą turinčios mokyklos salėje, kur minėjimo dalyvių laukė lietuviškų patiekalų pietūs. Juos paruošė ir dalyvių aptarnavo jaunoji Rosario lietuvių karta. Tautinių šokių programėlę atliko "Šaltinėlio" grupė, kuriai vadovauja iš Vasario 16 gimnazijos grįžusi C. Makauskaitė, išmokusi lietuviškai kalbėti ir rašyti.

Britanija

"Vyčio" klubo valdyba Bradforde prieš Kalėdas į svečius pasikvietė Boltono lietuvių ir Mančesterio lietuvių klubo narius. Svečius pasveikino "Vyčio" valdybos pirm. S. Grybas ir Bradforde atstovas A. Bučys. Svečių vardu kalbėjo DBLS Boltono skyriaus valdybos pirm. H. Vaineikis ir Mančesterio klubo valdybos pirm. A. Podvoiskis. Kalbose buvo pabrėžti istoriniai įvykiai Lietuvoje ir griauinama Berlyno siena. Vaišes su talkininkėmis paruošė R. Vaicekuskaitė. Kupletais visus linksmino Pranas Vasis.

Skotijos lietuvių jungia jų klubas Mossende. Jame 1989 m. lapkričio 19 d. buvo paminėtos dvi šventės – Lietuvos kariuomenės ir Tautos. Minėjimas pradėtas prie klubo esančioje katalikų bažnyčioje. Mišias lietuviškai atnaušo ir pamokslą angliskai sakė kun. J. Andriūšis. Klubu visų laukė R. Popikienės surengta tautodailės paroda. Minėjimo dalyvių pasveikino DBLS skyriaus pirm. J. Blūdzius. Paskaitą apie Lietuvos kariuomenę ir Tautos šventę skaitė V. Gasperienė. Tautinėms dainomis minėjimą papildė muz. P. Dzidoliko vadovaujamas kultūrinis Skotijos lietuvių vietnė. Seniau P. Dzidoliko vadovauto garsaus Šv. Čecilijos choro dabar tėra likučiai.

Vokietija

Lietuvių šalpos draugija "Labdara", baigdama 1989 m., išsiuntinėjo tradicinę veiklos pranešimą, kurį pasirašė valdybos pirm. Arminas Lipschis ir ižd. Jonas Vitkus. "Labdara" remia pagalbą reikalingus moksleivius ir studentus. Šį kartą pagrindinis vadovų dėmesys yra nukrypęs į Vasario 16 moksleivius. Nusi-skundžiama, kad juos dabar mažiau remia laisvojo pasaulio lietuviai, labiau susidomėję pagalba Lietuvai. Tuo tarpu pagalbos reikėjo ir dabar reikia lietuvių kilmės jaunuoliams P. Amerikos valstybėse, pastarieisiais metais papildinusiems Vasario 16 gimnazijos moksleivių gretas. Juntamas ten prasidėjęs tautinis lietuvių jaunimo atgimimas. Deja, ne visi susilaukia stipendijų, kurių reikėtų daugiau. Be to, ir iš ten atvykusiems moksleiviams trūksta kšienpinigių esminių reikalams. Tėvai negali padėti, nes jų valiuta beveik visiškai praradusi savo vertę užsienyje. Yra ir kitų jaunųjų, kurie Vasario 16 gimnaziją lanko be tėvų pagalbos. "Labdara" adresas V. Vokietijoje: 6840 Lampertheim-Huettenfeld, Schloss Rennhof. Tel. 06256/1200.

AUDRA Travel CORPORATION

KELIONĖS I LIETUVĄ 1990

Išvykimo datos:

Gegužės 6 (Finnair)
Gegužės 19 (Lufthansa)
Gegužės 30 (Air France)
Birželio 17 (Finnair)
Liepos 1 (Finnair)
Liepos 2 (Air France)
Liepos 3 (Lufthansa)

Liepos 4 (Air France)
Rugpjūčio 5 (Finnair)
Rugpjūčio 13 (AF ir LH)
Rugsėjo 7 (Air France)
Spalio 2 (Lufthansa)
Gruodžio 21 (Finnair)

Grįžimo datos – įvairios.
Kelionių trukmė grupėms – 10, 15, 20 ir 25 dienos.
Kelionės vykstantiems privačiai – pagal pageidavimą (norintiems užsakome viešbučius).
Kelionių kaina su privačiais kvietimais nuo \$1034.00 grupėms nuo \$2100.00

Visos kelionės užsakytos per Maskvą. Vyksta derybos dėl tiesioginių skridimų į Vilnių. Deryboms pavykus ir surinkus pakankamai keleivių, visi skridimai bus tiesiogiai į Lietuvą. Todėl keleivių skaičių turime žinoti iš anksto.

Kviečiame nedelsti ir užsakyti keliones kuo anksčiau.
Registracija pradėdama 1990 m. sausio 2 d.
Smulkesnių žinių teiraukitės
tel. (416) 769-2500, TELEX 06-967812, FAX (416) 763-6279
2100 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1M7
Registracijos numeriai 2559030 ir 2475066

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

MOGUL STEREO

Visos sistemos • Pal • Secam

110-220 voltų

tinka naudoti Lietuvoje ir Europoje

Turime didžiausią pasirinkimą nešiojamų radijų, televizijų, video aparatų, filmavimo kamerų, magnetofonų bei kitokių prekių iš šių žymių firmų:

Sony, Toshiba, Sharp, Hitachi ir t.t.

Garantuojamos geriausios kainos

JAVID MIRZA

FAX: 664-5737

170 Highway 8 891 Upper James, Unit 4
Stoney Creek, Ont. Hamilton, Ont.
664-5733 574-3310

Kanados lietuvių fondas

NAUJI NARIAI:

1545. Daugėlienė Ona	\$ 100
1546. Kovalūnienės Bronislavos palikimas	12,970
1547. Povilensko Kazio palikimas	19,600
1548. Milašienės Emos atminimui	230
1549. Staškevičienė Danutė	100
1550. Dūdienė Nida	100
1551. Jonaitienė Ramūnė	100
1552. Kerberis Vaclovas	340
1553. Žakevičienės Janinos atminimui	200
1554. Gužo Petro atminimui	165
1555. Žynskio Valterio atminimui	1,000
1556. Bugailiško Antano atminimui	175
1557. Neumanienės Veronikos atminimui	140
1558. Leiliono Petro palikimas	40,469
1559. Baliukevičienės Anelės atminimui	100
1560. Baliukevičiaus Balio atminimui	100
1561. Baliukevičiaus Mečio atminimui	100
1562. Gabrenai Jadvyga ir Pranas	1,000
1563. Palubinskių Liudvikos palikimas	41,499
1564. Asmenavičius Juozas	100
1565. Asmenavičienė Antanina	100
1566. Norkus Kestutis	100
1567. Dulkys Kazys	500
1568. Mačiulaitis Eduardas	100
1569. Mačiulaitienė Aldona	100
1570. Adomaičiai Marija ir Jonas	100
1571. Čepaitienė Birutė	100
1572. Čepienė Emilija	100
1573. Sonda Vladas	100
1574. Sondiėnė Elzbieta	100
1575. Sonda Rimvydas	100
1576. Sondiėnė Dalia	100
1577. Sonda Darius	100
1578. Žynskienė Stefanija	1,000
1579. Mitalo Algirdo atminimui	355
1580. Gedrimas A.J.	100
1581. Šileikio Edvardo atminimui	1,000
1582. Čelkienės Onos atminimui	350
1583. Mekširio Stasio atminimui	405
1584. Enskaitė Teresė ir Pranas	475
1585. Roviene Bernadeta	100
1586. Šimonienė Aldona	100
1587. Gailius Valentinus, kun. atminimui	100
1588. Radžiaus Stasio atminimui	100
1589. White Vida	100
1590. Dornfeld Rima	100
1591. Gaputis Pranas	100
1592. Kanopa Povilas	100
1593. Vidugiris Bronius, dr.	100

INAŠUS PAPILDE:

10. Mockai L. ir Z., dr.	\$1,050
20. Paškevičius A.	1,100
23. KLB Otavos apylinkė ..	9,900
34. Mališka Izidorius	600
46. Uleckienė M., dr.	600
73. Koylaičiai A. ir T.	89,425
107. Kuchalskis E.	1,100
112. Šidlauskaitė A., dr.	450
113. Rimšaitė J., dr.	500
160. Balauskienė K.	250
167. Erstikaitis A.	300
176. Repečkos M. ir I.	600
182. Kundrotienė I.	150
185. Poška M. ir V.	150
191. Montvilas V.	1,200
252. Hamiltono medž. ir žūkl. klubas "Giedraitis"	150
253. Jurevičius V.	125
282. Vaitkūnai H. ir P.	5,300
289. Šulma V., dr.	3,200
303. Jankūnas A.	1,105

Kanados lietuvių fondas

Aukos Kanados Lietuvių Bendruomenei

Lietuvos laisvinimo vajui: \$500 – P. Vaitkūnas, A. Dudaravičius, S. Šalkauskas; \$300 – V. Kasper; \$210 – U. Paliulis; \$200 – dr. A. Šidlauskaitė, P. Venskis, dr. B. Vidugiris, O. P. Karaliūnas; \$150 – J. Lukošius; \$125 – P. Šimelaitis, J. Gabrys; \$110 – A. Jasiukas.

\$100 – L. Berzinis, B. Vileita, J. Kalainis, C. A. Januškevičius, J. Mažulaitis, A. Indrulaitis, K. P. Budrevičius, V. M. Meiliūnai, B. Balaišis, M. Kuolas, A. Plėnys, A. Kuolas, P. Vilutis, A. Jasinevičius, R. Mažeika ir Ch. Jaffe, J. Kšivickis, A. Palvenis, C. Deltuvaitė, A. Paškevičius, M. Stankaitienė, A. Cibas, J. Lesčius, A. Andrulis, S. Mackevičius, J. Bukšaitis, A. Lukas, K. Meškauskas, V. Pliuškaitė, V. Sapkus, A. Virkutis, V. Kriaučiūnas, V. Skaržinskis, A. Ulbinas, V. Girėys, V. Nutautas, P. Šiūlys, J. Asmenavičius, L. A. Rudis, G. P. Mitalas, A. Kerutytė, O. V. Beresnevičiai, E. Lackner, A. Kupitis, B. Mačys, V. Pavilaitis, F. O. Barzdžiai, B. Laučys, V. Drešeris, A. I. Smitas; \$80 – Č. Senkevičius; \$60 – J. Popikaitis.

\$50 – J. Sičiūnas, V. Gabas, D. Barzdžius, L. Balsys, S. Domeika, A. Smilys, A. Jusys, T. A. Siurna, M. V. Tamulaitis, J. Kvederys, J. J. Kisielaitis, A. S. Petrakis, V. Žemaitis, M. Tinginis, V. Kazlauskas, J. Pikelis, J. G. Skaistys, J. Jablonskis, A. Grigonis, O. Jablonskis, J. Erslovas, A. V. Čiuprinskis, K. Gudžiūnas, J. Stungevičius, M. Petrulis, S. Petrušienė, D. V. Šaltmirai, P. Paškovičius; \$40 – I. B. Jankaitis, M. Ilmonis; \$35 – V. Jagučinskis, P. Petrauskienė, P. Beržiūnas, A. P. Stanėnas, P.

354. Vaitkūnas J.	4,500
371. Stepaitis H.	200
394. Zavadskienė V.	320
455. Rimšų P. ir K.	900
534. Žmuidzino J. dr.	575
536. Skilandžiūnas V. kun.	500
537. Stalioraicio J.	1,000
557. Andersonienė J.	200
596. Čepo St. atminimui	1,155
629. Žiogarys R.	200
633. Tamošaitienė A.	400
645. Januskaite B.	200
648. Polgrimas P.	200
652. Jonikai D. ir M.	200
655. Tumosa Z.	700
695. Petrus E.	200
718. Agurkiai G. ir V.	1,600
726. Zolnionienė D.	800
790. Gaputytė M.	1,000
795. Antanaičio M.	5,200
800. Petrus E. A.	126
851. Januškevičius Č. A.	1,400
852. Dabkus P.	500
858. Vaitkus V.	400
908. Raudžio P. atminimui	320
914. Sakalas P. Z.	300
921. Urbienės Ap.	3,505
946. Mitalo A. atminimui	800
947. Radzevičienė L.	800
970. Čepienė A.	150
930. Bernotai H. ir P.	3,900
1039. Didžbalio J. atminimui	1,840
1063. Dabkienė O.	500
1083. Girnius P.	400
1086. Vilčinskai B. ir K.	400
1132. Savickas B.	1,350
1138. Noreikos F. atminimui	600
1156. Grinius M. R.	400
1169. Anysienė V.	125
1212. Mažeikaite Rasa, dr.	150
1214. Stanevičius V.	150
1218. Geras V.	150
1231. Permino S. atminimui	200
1246. Gudžiūnas K.	150
1247. Radžiai V. ir V.	200
1282. Mastis W.	300
1303. Ralio D. palikimas	41,000
1310. Fredas S.	1,200
1344. Starkevičius-Starkė J.	250
1376. Janušonis S.	300
1379. Uleckas J. dr.	300
1381. Šetikas A.	200
1433. Arelis A.L.	200
1434. Mališauskienė J.	300
1443. Mališauskas P.	300
1435. Gudinskai E. ir K.	200
1449. Grinius B. ir A.	500
1455. Marčiukaitienė J.	300
1460. Josiukas, A. dr.	200
1464. Dalinda K.	2,000
1473. Krikščiūnas A.	200
1483. Radzevičius P.	515
1491. Noreikos G. ir S.	150
1493. Bražys A.	600
1501. Dūdos C. ir K.	125
1515. Effertas P. ir V.	200
1516. Staškevičius J.	200
1525. Weir B. E.	150
1533. Karnas S.A.	125
1541. Kudžmos A. atminimui	460
1544. Kešgailienės J.	616

PRADINIAI ĮNAŠAI:

Sąjaušienės Adelės atminimui	35
Stasiulienės Zelmės atminimui	60
Jakubaitienės E. atminimui	25
Kubilius Liudas	20

Naujus narius sveikiname. Papildžiusiems įnašus ir už testamentinius palikimus dėkojame. Padariusius pradinis įnašus, kviečiame papildyti iki \$100 ir tapti pilnais KL fondo nariais.

Kanados lietuvių fondas

Šimkevičienė; \$30 – Č. Javys, R. Bulovas, A. Kenstavičius; \$26 – A. Smid.

25 – A. Žemaitaitis, R. Vaičaitis, B. Vaičaitis, S. Vaičaitis, E. Girėnas, P. Čečys, R. Barisa, J. Augis, G. Balčiūnienė, P. Stauskas, E. Geldutis, V. Pačkauskas, P. Polgrimas, Z. Martinaitis, A. Styga, S. Kryževičius, J. A. Lelis, F. Juzėnas, F. Kasperavičius, R. R. Rudinskai, J. Repečka, O. E. Sakalauskai, P. Juodelis, P. Zubas, J. Jasinevičius, P. Meiklejohn, G. Buntinienė, A. N. Benotas; \$20 – J. Gudinskas, P. Skučas, O. Macijauskaitė; \$10 – J. V. Burba, H. Mitchell, G. Kaliukevičienė.

A. A. Vasiliausko atminimui Lietuvos laisvinimo vajui aukojo šie asmenys: \$100 – V. Matulaitis; \$50 – J. Meiklejohn; \$20 – A. Priaulgauskas, J. Pacevičienė; \$15 – V. K. Gaputis; \$10 – S. M. Petryla, B. Sapjionienė.

Lietuvos laisvinimo vajus vykdomas toliau. Jis pats svarbiausias mūsų išeivijos istorijoje. Krašto valdyba dėkoja visiems už gausias aukas. Tas išeivis lietuvis dėl savo TĖVYNĖS laisvės kovoja, kuris remia Lietuvos laisvinimo vajų.

Welland, Ontario

NEDIDELEJE WELLANDO APYLINKĖJE KLB valdybai pravedus rinkliavą, Vasario 16 gimnazijai aukojo: \$10 – J. Baliukas, V. Karalius, J. Nargelas, A. Pivarūnas, R. Slavickas, O. Staškevičienė, B. Siminaitienė, M. Salčiūnas, A. Zinaitis; \$5 – J. Bieliūnas, A. Kutka; \$4 – B. Jackevičius.

Vaidai iš Toronto Maironio mokyklos kalėdinio pasirodymo "Skraidantis paršukas". Nuotraukoje vadovė muz. DALIA VISKONTIENĖ ir programos atlikėjai.

Toronto Maironio mokyklos Kalėdų eglutė

B. Pūkelevičiūtės "Skraidantis paršukas" scenoje

L. ŠILEIKIENĖ

Šventė įvyko 1989 m. gruodžio 9 d. Prisikėlimo par. salėje, kuri prisipildė svečiais ir vaikučiais. Išpuosta eglutė, mažųjų krykštavimas skleidė kalėdinę nuotaiką.

Programa pradėta kalėdinėmis giesmėmis, kurias gražiai pagiedojo VIII, IX, X klasės mokiniai. Po to, prasiskleidus uždangai, gerėjoms meniškai sudarytais plaukiojančiais debesimis. Scenoje prie stalo sėdėjo paršukų šeima su myliamu, bet nusiminusiu sūneliu Kriukiuku. Tai B. Pūkelevičiūtės "Skraidantis paršukas" – įdomi įscenizacija.

Skaitymą gražia lietuvių kalba, keičiant balsų tonus, atliko Vyta Čuplinskas.

Oi mamytė, oi mamytė! Kaip norėčiau aš skraidyti. Aš tik vienas kriu-kriu-kriu. Aš sparnelių neturiu...

Kriukiukas dejuoja, kad net tas žiopiukas žvirbliukas gali skristi. Scenoje pasirodo parengiamasis mokyklos skyrius ir nuosirdžiai padainuoja skaitinio veiksmui pritaikytas daineles: "Tratata raketa", "Aš ant žirgo raitas, raitas".

Tėvai nutaria sūnelį Kriukiuką išleisti į lakūnų mokyklą. Jie ruošia jį važiuoti traukiniu. Pasirodo I-as ir II-as skyrius ir įsiterpia pritaikytomis dainelėmis, kaip "Tas mažasis traukinukas" ir kt. Dainelės nuskamba labai gražiai. Pagaliau Kriukiukas mokykloje, vėlaskiario uniformos.

Lecknickaitė, paukšteliai – Alekutė Skrinkaitė ir Lina Paulionytė.

Kalėdų rymtims nuskambėjo giesmės, o žemesniųjų skyrių mokinių išmoktos dainelės pabrėžė šeštadienines mokyklos reikšmę. Veikalėlių paruošė: D. Viskontienė, N. Benotienė, R. Bukšaitytė, I. Wilkinson ir S. Freimanienė, akompanavo – J. Govėdas. Paršelio Kriukiuko rolę gerai atliko Regina Ginotienė. Scenoje meniškai sudaryti debesys – J. Sederavičiaus. Kalėdų senelis – Petras Būtenas.

Kalėdų eglutės paruošimui ir vaikučių-tėvų vaišėm nepagalėjo laiko ir darbo Maironio mokyklos nuosirdus tėvų komitetas. Mokykla džiaugiasi gausiu svečių ir vaikučių dalyvavimu.

Šiam pasauly paskirta Kiekvienam dalis kita... Paukščiai skrenda, žuvis plaukia O kas lakūnų būt svajoja, Tas vaikučiai juo ir bus. Ką žvaigždės paviliojo, Tas praskris ir pro žaibus!

Vyresniosios klasės baigia programą dainele: "Mūsų šūkis – Lietuva!" Programai pasibaigus, į salę išdėdžiai įvygiu Kalėdų senelis ir apdovanoja visus vaikučius. Po skaitinių vaišių reikėjo skirtis Kalėdų atostogoms.

Kalėdų eglutės programoje, vienokių ar kitokių būdu, dalyvavo visi mokyklos mokiniai. Gražiai atliko tėvo rolę – Vilija Karkaitė, motinos – Julija Pranaitytė, viršilos – Vilija

London, Ontario

KALĖDINIS KONCERTAS. Kasmet pusvalandį prieš Bernelių Mišias čia turime malonią progą klausytis kalėdinių giesmių. Tas koncertas yra tapęs kasmetine ir sveikintina tradicija. Šį kartą "Pašvaistės" koncertui vadovavo muz. R. Aleksiejūtė-Audet. Bernelių Mišias vidurnaktį atnašavo kun. K. Kaknevičius. Giedojo "Pašvaistės" choras, vadovaujamas muz. R. Audet.

PAMALDOS UŽ LIETUVĄ. Naujų metų dieną klebonas kun. K. Kaknevičius priminė, kad tą dieną yra ne tik Nauji metai, bet ir Marijos šventė, o pamaldos laikomos už Lietuvą. Jis suminėjo Lietuvai ir lietuviams priešų daromas skriaudas bei brolių ir sesių patirtas kančias, siekiant savo tautai laisvės. Maldavo Dievo Motiną, kad ji užtarytų pas Viešpatį žuvusiuosius ir globotų Lietuvą jos lemtingose dienose.

"PAŠVAISTĖ" MENO GALERIJOJE. "Pašvaistės" choristės D. Armstrong, V. Staškūnienė ir O. Švilpienė su šiaudinuose gražiai papuošė kalėdinę eglutę naujojoje Londono meno galerijoje. Sekmadienį, gruodžio 4 d., ten visas choras lietuviškai giedojo kalėdines giesmes ir susilaukė palankių atsiliepimų. Eglutę turėjo ir ukrainiečiai ir kai kurios kitos etninės grupės.

JULIJA IR ZIGMAS DIDŽBALIAI gruodžio 1 d. savo gražiam name suruošė šaunų pokylį visam "Pašvaistės" chorui. Dalyvavo ir klebonas kun. K. Kaknevičius, KLB Londono apyl. pirm. P. Kuras su žmona Rasa. Visi vaišinosi skaniais patiekalais ir linksmai praleido vakarą. Šeiminkams nuosirdžiai talkino jų dukra ir žentas. Zigmąs dabar dainuoja "Pašvaistėje", o Vokietijoje dainuoja "Dainavos" ansamblyje. Prieš metus Didžbaliai atskėlė iš Hamiltono ir nuosirdžiai jungiasi į londoniškų šeimą ir veiklą. Hamiltono Zigmąs turėjo nuosavą nekilnojamo turto pardavimo įstaigą. Naujakuriai čia gražiamajame rajone puikiai susitvarkė.

NUOSIRDŽIAJAM ŽEMAIČIUI 90! 1989 m. gruodžio 7 d. Justinas Šakinis sulaukė 90 metų amžiaus. Nežiūrint metų krūvos, jis kas sekmadienį atvyksta į lietuvių pamaldas. Jis yra buvęs ilgametis parapijos tarybos narys ir gėlių prižiūrėtojas. Šias eilutes drįstu jam skirti ne vien dėl to, kad jis sulaukė ilgo amžiaus ir dar stiprus, bet dar daugiau – jis čia yra pasižymėjęs kaip nepaprastai nuosirdus žemaitis. Jis,

pastebėjęs ką nors skubantį, paklausdavo: "O gal aš tamstai galiu kuo nors padėti? Aš padarysiu viską, ką man įsakysite". Daugelis ir prašomi atsisako padėti, o tokių kaip Šakinis yra tik vienas, antras. Sekmadienis. Prie šventovės durų krūva lapų arba sniego. Visi praeis, bet tik ne... Šakinis. Jis susiras reikiamą įrankį ir padarys tvarką. Kilęs iš Plungės apylinkės, kalba žemaičių tarme. Linkime Tau, mielas Justinai, geros sveikatos ir sulaukti visos šimtinės! D.E.

Vancouver, B. C.

KLB BRITŲ KOLUMBIJOS apylinkės susirinkimas buvo suauktas 1989 lapkričio 5 d. Veiklos ir finansinį pranešimą padarė valdybos nariai. Tarybos narys H. Tumaitis pasidalino įspūdžiais iš Krašto tarybos suvažiavimo, o revizijos komisija patvirtino finansinę apyskaitą.

SUDARYTA NAUJA VALDYBA: pirm. – Balys Vileita, sekr. – Adelė Šmitienė. Išdėdino pareigas ir toliau sutiko eiti Justinas Andersonas. Į valdybą pakviesta ir sutiko įeiti Julija Paliulytė-Harvie, kuri šiuo metu mėgina suorganizuoti lietuvišką mokyklą. Revizijos komisijai pasiliko – A. Goranson, P. Dainius ir L. Macijauskienė. Naujoji valdyba prašo visus tautiečius, atskėlusius gyventi į Britų Kolumbiją ir norinčius gauti pakvietimus ir renginius, pranešti savo adresu valdybai. Skambinti B. Vileitai, tel. 943-4770.

GRUODŽIO PRADŽIOJE staiga namuose mirė Stasys Radzevičius Rogers, tesulaukęs 51 metus. Nuširdime liko žmona Irena Macijauskaitė-Rogers, du sūnūs iš ankstyvesnių vedybų, motina gyvenanti Winnipege ir trys broliai. Velionies palaiką sudėginti.

NAUJŲ METŲ sutikimas, surengtas KL Bendruomenės, praėjo šeimieskoje aplinkoje. Vaišinos prieš gražiai papuoštų stalų mūsų darbučių šeiminkinių paruošta vakariene ir pyragais.

VASARIO 16 MINEJIMAS, rengiamas KL Bendruomenės Britų Kolumbijos apylinkės, įvyks š.m. vasario 18, sekmadienį, 2.30 v.p.p., Estų salėje, 6520 Oak St., Vankuveryje. Paskaitą lietuvių ir anglų kalba skaitys prof. K. P. Lederis. Meninę programą atliks mūsų mėgėjų dainininkų grupė, vadovaujama Vidos Malerienės. A. Š.

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

Transpak praneša apie naujus bei naudingus patarnavimus

SASKAITA DOLERIAIS. Galime atidaryti sąskaitą jūsų giminėms Lietuvoje. Galės pirkti "dolerinėje" muilą, prieskonius, automobilį ir kt.

VAISTAI. Siunčiame receptinius ir nereceptinius vaistus. "Bayer" aspirinas (600 tbl.), multivitaminai, "Advil" ir kt. \$65. Pagal pagedavimą vaistus galime pakeisti arba pridėti kitus.

Muito nera. 35 SVARŲ MAISTO SIUNTINYS. 18 svarų rinkinių mėsos gaminių: "palendvica", rūkytos dešros, jautienos "file" (ne konservai) ir kt., saldinių – \$85. **Muito nera.** KAVA, KAKAVA, PRIESKONIAI. 5 svarai – \$59, 10 sv. – \$99, 20 sv. – \$179. **Muito nera.**

ELEKTRONIKA IR MAŠINOS. Siunčiame į Lietuvą ir į JAV miestus – video, stereo magnetofonus, kamkorderius, siuvimo ir mezgimo mašinas. **DAIKTŲ PERVEŽIMAS.** Turime didelę patirtį, siunčiant kargą į Lietuvą ir iš kitų JAV miestų. Siunčiame dėvėtus drabužius. **GLUKOMETRAS.** Sergantiems cukruliu \$99. Rašydami būtinai praneškite savo telefono numerį – greičiau gausit atsakymą į klausimus arba skambinkite:

tel. 1-312-436-7772

ROMAS PUKŠTYS Istaiga veikia
TRANSPAK kasdieną 9 v.r. – 5 v.p.p.,
2638 W. 69th St., šeštadieniais 9 v.r. – 2 v.p.p.
Chicago, IL 60629, USA arba susitarus

Ar jie veiks? Taip, jeigu jūs pirksite iš mūsų!!!

Mes turime šių bendrovių gaminius: Sony, Panasonic, Hitachi, Sharp, Phillips, Fisher, Akai, Sansui, Toshiba, Fuji, NEC, Grundig, Siemens, Sanyo, JVC, ITT. Mūsų kainos yra žemiausios, į jas įeina pristatymas iki Montrealio, Otavos, Hamiltono, Niagaros ir kitur.

EUROPA

\$399.99

LIETUVA

Importo-eksporto bendrovė ENCHANTE INC. maloniai praneša, kad yra atidariusi savo parduodamų europietiškos sistemos video aparatų ir kitų reikmenų taisymo ir naujų dalių skyrių Vilniuje. Bendrovė užtikrina parūpinimą visų dalių su vienerių metų garantija. Skyriui vadovauja Vidimantas Kėkštas, VILNIAUS SPORTO RŪMŲ pramoginių renginių vyriausias garso režisierius.

OUR EQUIPMENT WORKS WORLDWIDE

110/220 VOLTS

EUROPA

Pasaulio akys nukrypo į...

(Atkelta iš 1-o psl.)

Gorbačiovas per tris dienas ir naktis lietuvių mokė, piktai į juos žiūrėjo, šypsojosi ir grasinio. Tačiau nepavyko jų paveikti. Tai pirmas Kremliaus vadovas, kuris apsilankė Lietuvoje ir grįžo į Maskvą tuščiomis rankomis. Lietuviai ir jų vadai pasiryžę nesulaikomai siekti nepriklausomybės. Nepaveikė lietuvių nei grasinimai, kad jie pražūsia ekonomikai, nei naujas pažadas, kad bus išleistas įstatymas, kuriuo remiantis galės atskirti respublikas. Dėl pastarojo pažado Sąjūdžio vadovas Vytautas Landsbergis pareiškė, kad tai propagandos spąstai Lietuvoje ir užsienyje nai viems žmonėms, kad jie patikėtų, jog sovietinė valdžia yra progresyvi. Legaliai Lietuva nėra Sov. Sąjungos dalis. Ją 1940 m. okupavo Raudonoji armija. Ji turi pasitraukti iš Lietuvos ir leisti jai tapti nepriklausoma valstybe.

Kas toliau?

Partijos konservatoriai gali reikauti jėgą sustabdyti baltiečių siekius. Bet tada Sov. Sąjunga netektų Vakarų paramos, ir jos ekonomika atsidurtų suirutėje. Gorbačiovas turi įtikinti konservatorius, kad Sov. Sąjunga pati turi siekti naujų reformų.

Tuo tarpu baltiečiai toliau spaus Maskvą, iki jie atgaus nepriklausomybę. Gorbačiovo ekonominiai grasinimai neišgąsdino lietuvių. Aplamai baltiečiai yra inteligentiški, gerai išsilavinę ir sumanūs žmonės. Jie neturės didesnių sunkumų persiorientuoti į laisvą ekonominį ūkį ir patraukti Vakarų kapitalą.

Ulo Nugiš, Estijos nepriklausomybės judėjimo vadovas, kuris lankosi Toronte, korespondentui pareiškė, kad baltiečių tikslas yra atgauti nepriklausomybę dar prieš šiuo metų

rudinį. Tikimasi neramumų islamo respublikose.

Skambėjo varpai už Lietuvos laisvę

Vašingtono Nekaltai Pradėtosios tautinėje šventovėje, vietos lietuviams prašant, sausio 11, ketvirtadienį, 10.30 v.r. keturias minutes skambino varpais. Pasak šventovės atstovo, "mes norėjome išreikšti savo solidarumą Lietuvos žmonėms ir jiems parodyti, kad mūsų maldos yra su jais, kad remiame jų visas viltis ir jų kelią į religinę laisvę". Vašingtono LB pirm. Audronės Pakštienės žiniomis, varpai už Lietuvos laisvę skambėjo ir kitose Vašingtono šventovėse.

Priėmė lietuvių delegaciją

Sausio 11 d., 10 v.r. Vašingtono lietuviai, prisidėjus dar estams ir latviams, surengė vigiliją prie sovietų ambasados. Po vigilijos meldėsi Šv. Mato šventovėje, kurioje Mišias atnašavo kun. Warren. Jis pasakė ir pamokslą, išreikšdamas solidarumą lietuvių tautos siekiams.

Lietuvių Bendruomenės delegacija, susidedanti iš JAV LB valdybos vicepirm. visuomeniniam reikalams A. Barzduko, JAV LB darbuotojos A. Banionytės ir Vašingtono LB valdybos pirm. A. Pakštienės, netikėtai buvo priimti sovietų ambasadoje. Dalyvavo ambasados patarėjas G. Markosovas ir spaudos sekretorius B. Malachovas.

Delegacija įteikė JAV LB pareiškimą, solidarizuojantį su Lietuvos žmonėmis, siekiančiais Lietuvos valstybingumo, ir 1920 m. Lenino taikos sutarties su Lietuva kopiją.

Ambasados pareigūnai pareiškė, kad prieš lietuvius nebūna naudota jėga ar ekonominis spaudimas. Viskas bus sprendžiama derybomis. (LIC) J.A.

Lietuviai Britanijoje

Užbaigti "Varpo" metai

Londono lietuvių Šv. Kazimiero parapijos klubas surengė "Varpo" metų užbaigimo minėjimą gruodžio 9 d. parapijos sveitė. Minėjimo programai atlikti Marija Barėnienė pakvietė buvusius Londono meno ansamblio "Vaidila" aktorius Frances Senkuvienę ir Justą Černį.

Minėjimas pradėtas kviečiant dalyvius persikelti mintimis į "Varpo" laikų Lietuvą, kai "Aušra" aušo, ir pagaliau "Varpas" suskambėjo, žadindamas lietuvius. Justas Černis padėkavo V. Kudirkos "Varpą" — "kelkite, kelkite"... S. Kasparas perskaitė minėjimui atsiųstą Lietuvos atstovo Britanijai Vinco Belicko žodį. Britanijoje gyvenęs rašytojas ir laureatas Kazimieras Barėnas skaitė paskaitą, kurioje tarp kitų dalykų plačiai apžvelgė ir Vincą Kudirką, kaip rašytoją ir visuomenininką.

F. Senkuvienė jausmingai perdavė klausytojams Vinco Kudirkos "Ne tas yra didis", "Maniesiems" ir "Grazu, gražiau, gražiausia", o J. Černis skaitė ištrauką iš "Varpų" apie baisesias Kražių skerdynes ir iš "Lietuvos tilto atsiminimų". Programos užsklandai, poetas Laimutis Švalkus paskaitė savo poezijos.

Klubo valdybos pirm. Stasys Kasparas padėkojo visiems programos ir minėjimo dalyviams, kviesdamas pabendravimui prie kavos ir užkandžių, kuriuos paruošė V. Puidokienė, F. Senkuvienė, H. Piskienė, B. Černienė.

"Varpo" minėjimo Britanijos Londone programos atlikėjai. Iš kairės: rašytojas KAZIMIERAS BARĖNAS, JUSTAS ČERNIS, FRANCES SENKUVIENĖ, MARIJA BARĖNIENĖ, poetas LAIMUTIS ŠVALKUS

nė. Minėjimas baigtas Tautos himnu.

Tai buvo vienintelis "Varpo" minėjimas Britanijoje.

Karo nusikaltėlių teismai

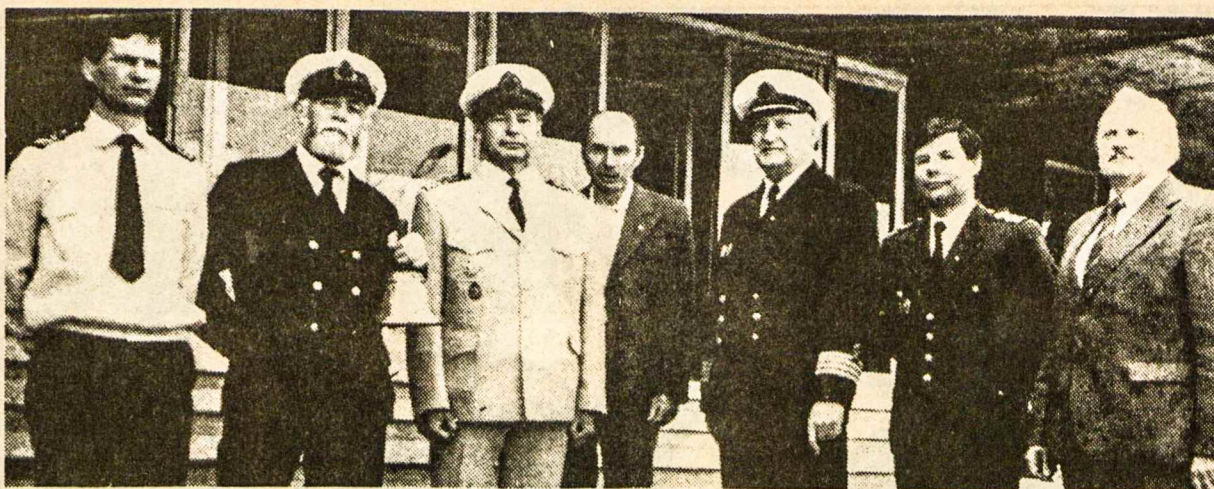
1989 m. rudens parlamento sesijoje, gruodžio 12 d. buvo svarstomas vidaus reikalų ministerio Sir Thomas Hertherington ir William Chelmers pateiktas dokumentas — išvados ir pasiūlymai. Britanijos teisininkų tyrimai rodo, kad esąs reikalingas įstatymo papildymas, pagal kurį karo nusikaltėliai būtų teisiami Britanijos teismuose.

Debatų pradėjo Sir Bernard Braine konservatorių parlamento narys. Buvo leista kalbėti visiems, bet trumpai. Prieš įstatymo papildymą griežtai pasisakė buvęs Britanijos ministras pirm. Ted Heath. Jį palaikė liberalai ir socialdemokratai. Už įstatymo papildymą balsavo 348 parlamentarai, prieš — 123. Daugumai pasisakius už įstatymo papildymą, vidaus reikalų ministras turės jį paruošti ir pristatyti svarstymui parlamente.

Priartėjo Lietuva

Per paskutinius 8 mėnesius Londone gausiai lankėsi lietuviai pas savo gimines. Net ir lietuviškos parapijos veikla smarkiai pagyvėjo. Buvo sekmadienių, kai dalyvaudavo 10 asmenų iš įvairiausių Lietuvos vietovių. Pasitaikė ir vestuvių. Svečiavosi Simno klebonas kun. Gediminas Bulevičius, Sibiro tremtinys Alytaus klebonas kun. Pranas Raciūnas, laikė Mišias, sakė pamokslus.

S. Kasparas

Lietuvos jūrininkų sąjungos organizatoriai, išrinkti tarybos nariais. Iš kairės: R. Starkus, J. Karvelis, A. Kubokas, D. Varkalis, V. Pakalniškis, P. Pikštys ir A. Valiukėnas

Nuotr. Gotfrido Tapino

Rūpesčiai dėl Lietuvos pajūrio

B. STUNDŽIA

Kova dėl Lietuvos pajūrio, prasidėjusi XIII-tame šimtmetyje, tebesitęsia ir dabar. 1923 m. sausio 15 d. Klaipėdos atgavimo sukaktis primena, kad mūsų kraštas prieina prie jūros, bet šiuo metu dar ten lietuviai nešeiminkauja, nes Klaipėdos miestas mūsų, o pats uostas rusų. Betgi "mainos rubai margo pasaulio", tad įvykiams greitai keičiantis, gal ir Lietuvos pajūryje padėtis pagerės.

1989 metai buvo reikšmingi — buriuotojų žygis per Atlantą, juo didelis susidomėjimas, šia pus ir anapus Atlanto, Jūrininkų sąjungos atkūrimas.

Jachtų sutikimas

Vasaros pabaigoje, vykdamas į Lietuvą, apgailestavau, kad nesuskubsiu į trijų, Atlantą du kart perburiavusių, jachtų "Lietuva", "Audra" ir "Dailė" sutikimo iškilmes Klaipėdoje. Mano laimė, sutikimas buvo nukeltas į rugsėjo 2 d. Dvi jachtos "Lietuva" ir "Dailė" jau kelias dienas buvo Klaipėdos jachtklubo uoste, o "Audrai" nesisekė, nes, lūžus variklio sraigto mentei, kelionė užsitęsė. Paskutinę dieną teko prašyti, anot jų, okupacinio laivyno pagalbos, ir karo laivas parviko "Audrą" į Klaipėdą. Jachtos "Lietuva" vadovas O. Kubiliūnas pakvietė mane kartu plaukti iš Smiltynės į Danės upę. Trys jachtos su buvusiomis įgulomis ir svečiais greitai perplaukė kilometrą ir, pralindę pro pakeltą Pilies gatvės tiltą, sustojo prie Danės upės krantekės. Upės krantai buvo apgulti žmonių minios, kurie mavojo tautinėmis vėliavėlėmis, šaukė valio ir ant jachtų metė gėles. Įspūdis buvo ypatingas.

Jachtoms prisiršius, jas apilankė pirmasis partijos sekretorius, buvęs Buriavimo federacijos pirmininkas, A. Brazauskas. Kiekvienoje jachtos įspaudė ranką įgulios vyrams ir svečiams. Jis sustojo prie manęs ir truputį šnektelėjo. Mat A. Brazauskui buriuotojų padovanojo mano paruoštą knygą "Burės ir varikliai".

Is ten eisena pajudėjo, vedama A. Brazausko, nešant Lietuvos ir JAV vėliavas, į vasaros koncertų estradą. Vėl gatvėje buvo pilna žmonių, o eisenos šonuose žygiavo Klaipėdos konservatorijos studentės, pasipuošusios tautiniais drabužiais.

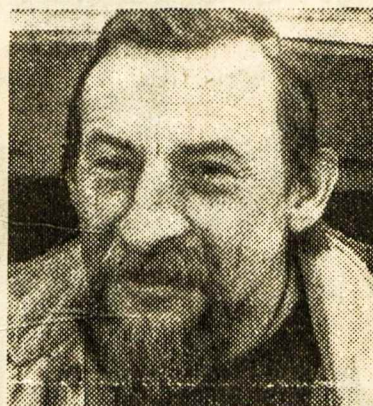
Estradoje vyko meninė programa ir įvairių pareigūnų bei jachtų vadų kalbos. Kalbėjo — Ž. Drėma, A. Kazakevičius, I. Miniotas, S. Kudzevičius ir J. Vroblevičius.

Baigus minėjimą, sugiedojus tautos himną ir pradėjus skirstytis, prie mikrofono priėjo Sąjūdžio tarybos atstovai Z. Slietė ir Z. Vaišvila. Dauguma buvo dar neišsiskirstę ir išklausė jų kalbas.

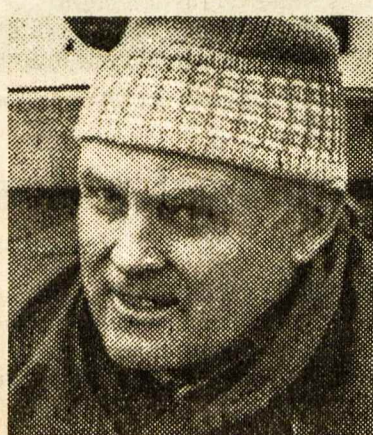
Ką veikia Lietuvos jūrininkai?

Padaryta pradžia, nors dar nežymi, savo uosto ir prekybos laivyno atgavimui. Įsteigta Lietuvos jūrininkų sąjunga (LJS). 1989 m. gegužės 27 d. įvyko steigiamasis susirinkimas, kuriame buvo sudaryta sąjungos taryba, patvirtintas anksčiau naudotas ženklas ir vėliava. LJS tarybos pirmininku išrinktas tolimojo plaukiojimo kapitonas J. Karvelis. Taip pat nutarta atgaivinti žurnalą "Jūra", kurio pora numerių jau pasirodė.

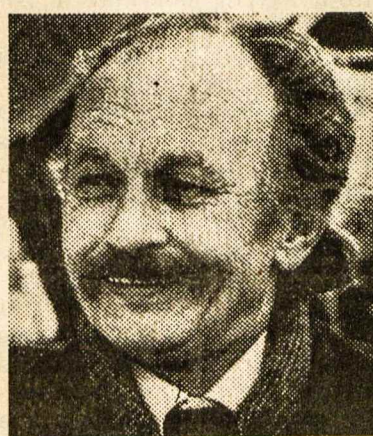
Per buriuotojų sutikimo iškilmes teko susipažinti su kapitonu J. Karveliu. Tai malonus, energingas ir patriotiškai

Ž. DRĖMA

I. MINIOTAS

O. KUBILIŪNAS

nusiteikęs vyras, šiuo metu dirbantis Klaipėdoje. Apie prekybos ir žvejybos laivyną jis spaudoje rašė: "Pirma dėl laivyno; prekybinio ir žvejybinio, kuriame dirbame (ar ryt dirbsime), nežiūrint kokios nuosavybės ir valdymo formos jam būtų ateityje pritaikytos, visi Klaipėdoje priregistruoti laivai privalo plaukioti su Lietuvos vėliava, t.y. be jokių išlygų turi galioti Lietuvos įstatymai. Antra, reikia panaikinti uosto pavaldumą centrui per jūrų transporto, žvejybos, žinybas, susivienijimus, įmones".

Šeiminkauja rusai

Savo laiku tarybinėje spaudoje buvo garsiai trimituojama, kad Lietuvos respublika turi didelį prekybos ir žvejybos laivyną su garsiu pavadinimu "Lietuvos jūrų laivininkystė", o angliškai dar gudriau "Lithuanian Shipping Company". Kai kurie laivai net lietuviškus vardus turėjo. Tačiau tie laivai tiesiogiai Lietuvai nepriklausė. Tai yra tik Leningrado laivininkystės skyrius Klaipėdoje.

Pasak kapitono J. Karvelio, Lietuvos laivininkystės istai-

Pirmasis LIETUVOS buriuotojų žygis per ATLANTĄ

ga, prieš paskirdama laivams kapitonus, turėdavo juos vežti į Maskvą patvirtinti. Be to dažnai klaipėdiečiai jūrininkai yra siunčiami į Rusijos uostus, o iš ten atveža įvairius specialistus ir jūrininkus į Lietuvos pajūrį. Lietuvos jūrų laivininkystei rusai paskyrė senus laivus.

Ateityje, jei būtų sukurtas tautinis laivynas, jis turėtų nelengvą uždavinį, nes tektų rungtis su dideliu patyrimu turinčiomis užsienio laivų bendrovėmis.

Kita problema Klaipėdos uoste, tai vadinama perkėla, iš kurios laivais pervežami traukiniai į Rytų Vokietijos respubliką. Ta perkėla buvo pastatyta turint galvoje neramumus Lenkijoje, kad nebūtų sutrukdytas prekių pervežimas per Lenkiją traukiniais. Perkėla pastatyta labai netinkamoje vietoje, nes audrumu Klaipėdos uostas nėra saugus — turi didieji laivai tada išplaukti į jūrą. Jau atsitiko, kad perkėlos laivas vos neatsitrenkė į tanklaivį su nafta. Dabar įdomu, ar, Rusijos globos atsisakiusi Rytų Vokietijos valdžia, ras naudinga naudoti šią perkėlą.

Kaip rusai Klaipėdoje šeiminkauja? Praeitų metų pradžioje Klaipėdoje buvo į vandens nuleistas dar vienas kelas, kuris patogiai plukdys keleivius ir automobilius skersai uostą į Smiltynę. Kelas pavadinamas "Žalgiris", bet rusiškam raidėms plaukios ne kažkur Vladivostke ar Murmansk, bet Lietuvos respublikos vandenynėse, be lietuviško užrašo. Muravjovas, jei būtų gyvas, pasidžiaugtų Baltijos laivų statybos vadovų pastangomis sugrąžinti į Lietuvą "graždanką".

Tarša

O kaip su vandens teršimu? Tai dar viena problema, nuo kurios kenčia visa Baltijos jūra, Kuršių marios ir visos mūsų pajūrys. Jau antra vasara, kai daugelyje Baltijos paplūdimių stovi užrašai: "Maudytis draudžiama".

To dar mažda — 1989 m. liepos 25 d. nutekamųjų vandenų valymo įmonėje sprogo vamzdis ir nevalytas nutekamas vanduo ėmė tekėti į Kuršių marias apie 100.000 kubinių metrų per dieną.

Spėjama, kad pietinis vėjas ir jo sukelta srovė tuos nutekamus vandenį galėjo nuvaryti iki Palangos. Tad turėjo kuo rūpintis vasarotojai Nimerzajė, Giruliuose, Palangoje ir Šventojoje. Kaltinami dėl įvykusios nelaimės prastos kokybės vamzdžių, pagaminti daugiausia Gudijoje ir Ukrainoje.

Baltijos jūrą teršia Lenkijos, Rytų Vokietijos ir Rusijos pramonės ir žemės ūkio atliekos bei naftos gaminiai, kurių apie 50.000 tonų kasmet patenka į Baltijos jūrą. Kuršių mariose prie Nidos, išplaukus porą šimtų metrų nuo kranto, vanduo atrodo kaip žirnių sriuba, tiek ten nuo užteršimo užderėjo dumblių. Neriją savavališkai niokoja ir teršia ten įsikūrę rusų kariuomenės daliniai. Atrodo, kad jūros ir pajūrio pajungimas Lietuvos ekonominiam savistovumui sulauks daug problemų.

Naujoji partija

Linksmesnio gyvenimo iškarpa

Č. SENKEVIČIUS

— Telefonas!... — šūktelėjo Marytė, baigdamą dengti stalą.

— Tuojau, — iš kažkur atsiliepė Ipolitas.

Atskubėjo, pasiėmė ragelį, patogiai atsisėdo. Marytė girdėjo: "Nėra klausimo, žinoma, kad būsiu. Pavalgysiu ir važiuoju... paimsiu tave, žinoma..."

Atsisėdo valgyti. Abu tylai. Pritrūksta kartais ir tos kalbos — jau jau penkiolika metų, kai vedė. Bet dabar paklausti gi reikėjo.

— Nugirdau, kad ruošiesi vėl važiuoti? — ir žmonos žvilgsnis sakė daugiau negu žodžiai. Marytė smeigė maltos mėsos kukulį. Nepataikė. Smeigė antrą kartą. Geriau pasisekė. Nurijo, laukė.

— Važiuoju, Marytė, skubu — blaškė karštą mėšą burnoje ir kartu kalbėjo, — papasakosiu plačiau, kai sugrįšiu... dabar tegaliu tau pasakyti, kad reikalas sukasi apie partiją...

— Ir vėl baliavoti! — nesupratusi šūktelėjo žmona.

— Lietuviškai kalbėkim, mie-loji: partija nėra "party"...

— Tai kas, tai kur? — Marytė padėjo šakutę. Išlenkė didelį gūrkšnį balto vyno. Padėjo rankas ant kelių. Tas jos Ipolitas — mįslė nuo pat vedybų.

— Tai apie kokią partiją tu čia kalbi?... — ir dar viengūrkšnį vyno, kad būtų ramiau.

— Apie politinę, geriau sakius, apie visuomeninę, brangi-oji...

Tyla. Tebuvo girdėti maisto šlamėjimas burnose. Gal dar kiek ir Marytės širdis, pradėjusi smarkiau plakti, nes tas vyrelis tikras nenuorama, tegu ji bala...

— Veikla, partija, posėdžiai, važiuoju ir važiuoju ir nieko daugiau, — purtydama galvą rimtai prikašiojo Marytė. Ipolitas tylėjo. Kramtė, nors reikėjo tik ryti. Bet vis, kad tik ta burna būtų užimta, kad nereiktų teisintis, aiškintis...

— Negaliu prisipašyti, kad namą padažytum, — dėstė toliau žmona, — ar nematai, viskas lupas, apšepę, gėda prieš kaimynus... o kai išeinu laukan gyvatvorių pati karpyti, neturiu kur akių dėti, rodos, jie ir sako, kad tikrai jau reikalingas moterų išsilaisvinimas... ne tik sako, bet ir juokiasi iš mūsų lietuviškos kultūros, tie "Russians" žmonas po padu laiko... o tu vis man — neturiu laiko ir neturiu laiko, tai susirinkimai, tai posėdžiai, tai kokie minėjimai, be galo, be krašto... — priduso, sustojo.

Ipolitas baigė valgyti. Tylėjo, tylėjo ir pasitraukė į šalį. Atsisistojo ir žmona.

— Marytė, būk kantri, paaiškinsiu viską, kai grįšiu. Dabar turai jau važiuoti, pažadėjau Donatą paimti. Grįšiu vienuoliktą. Pasimatysim. Tu vis tiek šiandien žiūrėsi "Dallas".

Ir išlėkė. Grįžo tikrai laiku, kaip buvo žadėjęs. Palaukė, kol žmona pasitraukė nuo televizijos.

— Sėskim, — pasakė, — papasakosiu apie naujuosius sumanymus ir jų svarbą.

Susėdo. Aiškinti, įtikinti ar tik šiaip kalbėti.

— Matai, Marytė, — pradėjo Ipolitas, — aš noriu, kad tu mane gerai suprastum. Gyvenimas susideda iš dviejų dalykų — svarbių ir nesvarbių. Kaip žinai, aš visada už tuos svarbiuosius. Taigi ir mūsų partijos steigimas yra vienas iš pačių svarbiausiųjų dalykų visoje išeivijos istorijoje. Manau, kad sutinki, jog, neturime nė vienos rimtos organizacijos. Tik nesibaigiančios peštynės, noras pirmauti, valdyti. Tikras vaikų žaidimas. O viena kartą reikia reikalą paimti iš esmės. Kodėl čia esame, ko siekiame, ne čigonais bastūnais gimėme. Pati pripažinsi, kad reikia pertvarkymo, nes kitaip mes žūsime kartu su Kremliaus ponais, kurie irgi negali toliau murkdytis be partvarkos. Skaitai gi spaudą, mūsų ir jų, ir matai, kas dedasi. Tai taip ir kilo sumanymas steigti IPO. Įsivaizduok, kokia net simbolika! Turbūt pats Perkūnas pakišo tą idėją. IPO — tai išeivijos persitvarkymo organizacija... O dabar, brangi-oji, pridėk dar "Litas" ir ką gi gausi? O gi mano vardą "Ipolitas", vardą, kuriuo buvau Pumpėnuose per šv.

Oną pakrikštytas... Ar girdi, Marytė?...

Žmona fotelėje snaudė. Kurios žodžius tariant ji užsnūdo, niekas nežino. Nieko kito nebeliko. Vyras bakstelėjo žmonai į šoną:

— Laikas į lovą, brangi-oji...

Po gero pusmečio vieną vakarą Ipolitas grįžo labai gerai nusiteikęs.

— Žinai, Marytė, — pagaliau po tiek metų ir aš jau šis tas... — Ką tu nori paklausti? — nusitebo žmona.

— Nieko ypatingo... bet gavau žymų paaugstinimą; pagaliau įvertino ir pamatė, kas tas Ipoly... Žmona apkabino vyrą. Pa-bučiaavo.

— Dabar bus už ką ir verandą pristatyti, — atšokusį apsidžiaugė ir kažką niūniuodama nubėgo atkūsti šampano.

Ipolitas turėjo laiko persirengti, nusiplauti rankas. Nuėjo prie stalo, kur stovėjo šampanas ir garavo jo mylimiausią burkėlių sriuba. Atsisėdo.

— Gavau geros avienos — para-gausi, liežuvių nusikąsi, — džiaugėsi žmona.

Bet Ipolitui ne tas rūpėjo. Gerkle veržė įstrigę nebaigti žodžiai, kurie nebuvo kasdieninės reikšmės.

— Marytė, aš tau dar nepabaigiau pasakoti, — pagaliau ryžosi.

— Tai baik... ir už tavo pasisėkimą... suskambėjo taures. Išgėrė abu. Aaa — tikra šventė...

— Matai, — nedrąsiai pradėjo Ipolitas, — paaugstinimas, tai paaugstinimas, bet jis, mat, rišasi su persikėlimu...

— Persikėlimu kur?... — susidomėjo žmona, dar nenumandama, kas bus toliau sakoma.

— Persikėlimu į šiaurę... brangi-oji...

— Kur? — šūktelėjo žmona. Akys nebejudėjo.

— Į šiaurę, sakau gi... maždaug už penkių šimtų kilometrų... stato ten naują skyrį. Reikia vedėjų, patalpos modernios... pasiūlymą priimiau...

Marytė sėdėjo nudięta. Turtum grindys iš po kojų ėmė smukti. Į šiaurę su tais indėnais ar prancūzais. Kvailys ar ką?... Bet greitai susigriebė — ji ne iš tų smunkančių. Ir ryžtingai tarė:

— Ipolite, negi tu nepagalvojai apie savo partiją, priimdama pasiūlymą, a? Žmona tarėsi savo vyrelį pagavusi ir prispyrusi kampan, dargi tokį veikšį. Bet jis — kur gi tau: ramiai pasikėlė nuo stalo, kažkur nuėjo ir greitai grįžo su kažkokiais popieriais rankoje. Atsisuso. Atsisėdo.

— Tai va, — tarė partijos įsteigėjas, — kad žinotum, paskaitysiu partijos statuto tą patį svarbiausią paragrafą, ir tau viskas paaiškės, klausyk.

Sumišusi žmona nekantriai laukė — kas gi čia galėtų būti? Vyras skaitė:

— Paragrafas trečias "C": "Kiekvienas partijos narys, gavęs tarnyboje paaugstinimą ir tuo pačiu algos pakėlimą, pakeliamas ir partijoje vienu laipsniu aukščiau ir įsipareigoja į partijos fondą kas mėnesį įnešti 50% algos pakėlimo; skirsnelis "D": tarnybose paaugstinus partijos narius iškeliant į kitą vietovę, paaugstinantis lieka partijos remėju ir sutinka visą algos pakėlimą perleisti partijos fondui (mat provincijai pragyvenimas pigesnis — paaiškinu tau), tuo pačiu prisiimdama garbės tarnybos nario vardą su atitinkamu ženklu ir pažymėjimu." Tai va, kokie reikalai, kad žinotum...

Marytės veide — tokia aiškiai kalbanti šypsena: kvailiukai... Ir pasakė:

— Kokie idealūs jūsų tie paragrafai, o. o. o. Ar galia paklausti, kada gi tu juos surašėi?

Vyras įsižeidė:

— Tu vis mane įtarinėji, visą gyvenimą taip. Dar vis mane nepažįsti. Atsisistojo, išėjo, vėl grįžo. Žiūrėjo pro langą. O tai jau buvo ženklas, kad pyksta. Tada žmona:

— Na, pakalbėkim apie tai rimtai.

— Kaip gi kitaip apie rimtus dalykus, — bartelėjo neatsukdamas į žmoną.

(Nukelta į 7-tą psl.)

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal
susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus
ir vakarais

Poetas Julius Keleras Kalifornijoje

„Jojo ant kumelaitės poetas į šventyklą...“

IGNAS MEDZIUKAS

Jau susiklostė tokia tradicija, kad Los Angeles syki metuose, paprastai prieš Kalėdas, surengiamas literatūros vakaras, kurio tikslas — supažindinti literatūros mylėtojus su kuriuo nors nauju dailiojo žodžio kūrėju, kartu pakviečiant ir vietinius žodžio mėninkus, kad iš jų išgirstume, ką naujo jie yra sukūrę. Kaip taikyklė, tokius vakarus lanko tie žmonės, kurie tikrai myli poeziją ir beletristiką.

Paskutinio literatūros vakaro, įvykusio gruodžio 2 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje, dėmesio centre buvo jaunas poetas Julius Keleras iš Vilniaus, kuris, tik 1987 m. baigęs Vilniaus universiteto filologijos fakultetą, lietuvių kalbos ir literatūros specialybę, yra atvykęs į Čikagą aspirantūrai prie Lituanistikos katedros — susipažinti su išeivijos literatūra, ypač pasigilinti į mūsų išeivijos poetų žeminių kūrybą.

Supažindindamas su jo kūryba, poetas Bernardas Brazdžionis sakė, kad Julius Keleras eilėraščius pradėjo rašyti nuo 1976 m. ir juos ėmė spausdinti Lietuvos spaudoje nuo 1980 m. Eilėraščių rinkinys „Žiemos valtytys“ išleistas 1988 m. Jo eilėraščiai verčiami į svetimas kalbas: rusų, latvių, gruzinių. Jis yra ir literatūros kritikas, taip pat verčia eilėraščius į lietuvių kalbą. Dabar spaudai yra rengiamas antras eilėraščių rinkinys „Namai praeiti“.

Julius Keleras skaitomų eilėraščių tematika įvairi, bet daugeliu atvejų lietė pokario įvykius, tremtinių kelius. Nors sakė, pats to neišgyvenęs, bet jo motina buvo tremtinė. Jo kūryboje atsispindėjo tragiškas lietuvių likimas prie Arktikos: „Senelė Sibire prie ledo žvakės valgo baltą kalėdaitį“. Jis pavaizduoja tremtinio ilgęs Jakutijoje: „Ir ištremtas varnėnas / čiulba Jakutijos taigų apie gegnės Aukštaitiją. / kur liko laisva, svetimųjų nesuteršta jo plunksna“.

Salia svečio, kuris laikytinas pačios jauniausios Lietuvos poetų kartos atstovu, kiti šio literatūros vakaro dalyviai buvo žymiai vyresnės kartos atstovai. Jų ir kūrybos tematika ir forma skirtinga. Tai buvo, sakyčiau, gražiai pavykęs išbalansavimas. Įtaigingai savo eilėraščius skaitė poetas Pranas Visvydas, kurį mes pažįstame kaip originalų žodžių kūrėją, turintį savo nuomonę apie kūrybinius polėkius. Pirmiau-

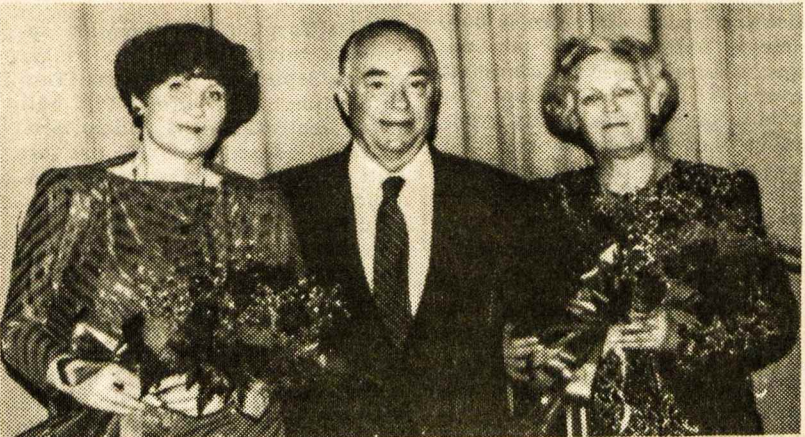
sia, žinoma, jis eidamas užuolankomis, kritiškai pasisakė dėl savo kūrybos. Bet šiaip jis susirinkusios, mylinčios poeziją auditorijos buvo sutiktas su reikiamu susikauptimu, norint gerai įsigilinti į jo kūrybos tematiką ir prasmę.

Energingai savo eilėraščius perdavė Danutė Mickutė-Mitkienė, kurią mes pažįstame kaip proginę ir patriotinę eilėraščių kūrėją. Jos kūryba, eiliavimo būdas, kai kuriais atvejais primena Liudo Geros eilėdarą (pvz. „Dul-dul-dudelė“). Nenuostabu, kad L. Gira, jos kraštiečiai, savo poeziją dar jos jaunystėje galėjo daryti įtakos imtis eiliavimo meno.

Dr. Elena Tumienė, Fullerton universiteto profesorė, pažįstama jau iš seniau savo poezijos rinkiniu „Karaliai ir šventieji“, deklamavo ir skaitė savo poeziją iš naujausio rinkinio „Gintaro šalies baladė“. Įspūdiui sustiprinti buvo pasikvietusi muziką Alojza Jurgutį, kuris jos poetinę kūrybą perduodant klausytojams, palydėdavo pritaikytomis muzikos garsais.

Los angeliečiai turėjo progos porą valandų trukusią programą išgyventi kartu su poetais, savo mintimis pasikeliant iš kasdienybės į poezijos aukštumas. Gaila, kad koncerte dalyvavo daugiausia tik vyresnio amžiaus poezijos mylėtojai. Nors buvo skelbiama, kad moksleiviai ir studentai į šį vakarą bus įleidžiami nemokamai, deja, jų beveik nebuvo matyti. Vyktant V. Kernagio grupės programai, tą patį salė buvo sausakimša, ypač gausiai dalyvavo jaunimas.

Literatūros vakare atidarymo žodį rengėjų (LF bičiulių) vardu tarė LA sambūrio pirm. B. Varnienė. Užsklendžiant programą, kalbėjo A. Raulinaitis, cituodamas ir pritaikydamas poeto J. Kelerio eilėraščių mintis, sakė nesirengęs čia svarstyti svečio poeto kūrybos, tik noris atkreipti dėmesį, kad gyvenimas ne visada poeziją seka. Poetas rašė: „Jojo ant kumelaitės poetas / į šventyklą šventint eilėraščių...“ Iš tikrųjų jis iškeitė kumelaitę į plieno Pegasą. Dekodamas svečiui ir kitiems dalyviams, jis skaitė iš J. Kelerio poezijos rinkinio: „Senoviniuose laikrodžiuose skleidžias / nežinomi daigai — juk nieks nežino, kokį laiką / jie parodys brėkstant...“ Iki ryto brėkšmės sakė, dar toli, todėl kvietė neskubėti, pasisvečiuoti, pabendrauti. Pabaigoje buvo vaisės.

Dviejų lietuvių koncertas gruodžio 10 d. Klivlande. Iš kairės: sol. REGINA MACIŪTĖ, JUOZAS STEMPUŽIS, radijo programos „Tėvynės garsai“ vedėjas, vienas iš koncerto rengėjų, ir pianistė GRAŽINA LANDSBERGIENE. Nuotr. Vl. Bacevičiaus

GRAŽINA SKAISGIRAITĖ

Sapnas

Skambėk, gitara, kai diena užmiega,
Po mano langeliu visais garsais,
Su vėjo muzika vyšnaitės beris sniega...
Jaučiu jau greit pavasaris ateis.

Dainuok netildoma, sena gitara, —
Aukšinius spindulius miegos naktis —
Po mano langto baltos vyšnios šnara,
Nakties šešėlius atbunda praeitis.

Dainuok, gitara, man pažadinus vaikystę,
Nuvesk jaunystės tų takų žaliu.
Daug klaidžiojus vėl lemta man sugrįžti
Į tėviškę gimtuoju takeliu.

Kas grojo man, kas žadino, kas šaukia?
Kas atvedė mane senais keliais?
Mėnulis pažvelgė, pro debesis išplaukęs,
Paglostė veidą aukso spinduliais.

Pradingo sapnas — nebėra gitaros,
Pabudo sodas nuo lakstingalos balsų...
Ir raško žiedus, ir plėšo baltą skarą
Žalios vyšnaitės, atlėkęs vėjas iš dangų.
Marijampolė, 1989

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Septintoji dainų šventė š. m. liepos 1 d. turėjo įvykti Čikagoje, Iliinojaus universiteto paviljone. Rengėjų komiteto pirm. Vaclovo Momkaus pranešimu, dalyvauti šventėje užsiregistravo apie 700 suaugusių ir apie 300 jaunių choristų. Planuota neatšakyti ir tautinių šokių. Iš Lietuvos buvo pakviesti du chorai: vyrų „Varpas“ su 43 dainininkais ir Vilniaus universiteto merginų choras su 39 dainininkėmis. Vilniaus studentės tuo metu turėjo koncertuoti Montanos valstijoje, pakviestos vietinio universiteto. Gastrolės joms sudarė progą išjungti išeivijos lietuvių Septintojo dainų šventės. Tad visus nušėbino staigus Septintosios dainų šventės informacijos vadovo Juozo Žygo pranešimas, kad ji atšaukiama ir kad kita jos data bus paskelbta vėliau. Mat beveik tuo pačiu laiku Vilniuje liepos 5-8 d.d. įvyks Tryliktoji tautinė Lietuvos dainų šventė. Ešą nenorima trukdyti ten vykstantiems išeivijos atstovams ir ekskursantams. Septintosios dainų šventės rengėjai užmiršta, kad jos atidėjimu buvo suklaidytas jau suplanuotas Vilniaus universiteto merginų choro ir vyrų „Varpo“ choro išjungimas. Rengėjams reikėtų didesnio apdairumo. Datų susikirtimą reikėjo pramatyti iš anksto, kad nenukentėtų ir iš Lietuvos kviečiami chorai.

Į dail. Livijos Lipaitės keramikos darbų parodą mažoji Kultūros židinio salėje Brooklynje 1989 m. spalio 28-29 d.d. lietuvių pakvietė ją surengęs Lietuvių moterų federacijos Niujorko klubas. Parodą atidarė pirm. dr. Marija Žukauskienė, pasveikinusi dalyvius ir juos supažindinusi su dail. L. Lipaite, viešnia iš Los Angeles. Ji yra gimusi Kaune, ten baigusi gimnaziją, skulptūrą ir keramiką studijavusi Taškento teatro ir dailės institute, studijas tęsusi Vilniaus dailės institute. Jas baigę Kalifornijos universitete bakalauro ir magistrės laipsniais, su tėvais ir seserimi į JAV atvykusi 1975 m. ir įsikūrusi Los Angeles mieste. Parodą surengti padėjo brolis Juozas Lipas, skulptorius iš Lietuvos, atvykęs aplankyti tėvų ir seserų. Parodai buvo suteikta daug keramikos dirbinių: dekoratyvinių plokščių, vazų, lėkščių, indelių, dėžučių, auskarų bei kitų papuošalų, kuriuose kartais juntama Rytų ornamentikos itaka, atsivežta iš studijų dienų Uzbekijos sostinėje Taškente. Dail. L. Lipaitė kūrybine medžiaga yra pasirinkusi molį, aukšto ir žemo slėgio techniką, druskos deginimą, ryškias glazūrinės spalvas su jose vyraujančią prislopintą pilkšva spalva. Ši paroda iš Niujorko buvo atvežta Čikagon ir lapkričio 3-5 d.d. surengta Jaunimo centre. M. K. Čiurlionio galerijoje.

Šeštąjį mokslo ir kūrybos simpoziumą Čikagoje buvo įjungtas Jaunimo centre 1989 m. lapkričio 24 d. surengtas literatūros ir muzikos vakaras, pradėtas premijos įteikimu Jurgui Jankei. Lietuvių rašytojų draugijos 1988 m. grožinės literatūros \$2.000 premiją jam už pasakojimų rinkinį „Tėvas Venancijus ir jo Matilda“ paskyrė Leonardo Andriekaus, OFM, vadovaujama vertintojų komisija. Mecenatų vardu premiją iškėik JAV lietuvių fondo valdybos pirm. Marija Remienė. Laureatas J. Jankus kalbėjo apie savo kūrybą, jam premiją pirmą kartą laimėjusi novelių romanas „Naktis ant morų“. Bernardas Brazdžionis dalijosi įspūdiu iš viešnagės Lietuvoje, skaitė taikiai skirtas baladas „Ji buvo Jaltos (1944)“, „Post scriptum (1989)“, apimančias vadų konferencijas nuo Kasablankos iki Maltos. Ešą jose dalyvavo ir taika, nepastebėta ir nesuprasta posėdžiaujančių vadų. Koncertinę programą atliko Vilniaus filharmonijos sol. Regina Maciūtė, jai akompanavusi pianistė Gražina Landsbergienė ir muzikologas Vilniaus konservatorijos prof. Vytautas Landsbergis, išeivijos lietuviams labiau žinomas kaip Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio seimo tarybos pirmininkas. Skambėjo liaudies dainos, Felikso Bajoro, Aleksandro Kačanausko, Stasio Šimkaus, Juozo Tallat-Kelpšos kūriniai. Menotyros mokslų kandidatas V. Landsbergis fortepijonu atliko du M. K. Čiurlionio preliudus. Vienas buvo sukurtas studijų metais Varšuvoje, o kitas priklausė vėlesniam laikotarpiui, kai M. K. Čiurlionis gyveno Druskininkuose.

Satyrinį „Kuntaplio“ savaitraštį, Kaune nepriklausomybės metais leista Teofilio Tilvyčio ir Henriko Blazo, dabar pakeis panašus „Šaipokų“ klubo mėnesinis leidinys „Ūpas“, turėsiantis 20.000 egz. tiražą. Redaguos poetas Aleksas Dabulskis, žadantis spausdinti literatūrinio feljetono, aktualias humoreskas, satyrinius eilėraščius, karikatūras.

Klaipėda garsėja savo muziejais, nes lankytojų čia laukia Jūrų muziejaus-akvariumas, Neringos gamtos muziejus, Laikrodžių muziejus, Liaudies meno muziejus ir Kraštotyros muziejus, dabar pertvarkomas į Mažosios Lietuvos kultūros muziejų. Jų ilgą sąrašą papildys Kalvystės muziejus, kuriam daug unikalių roduinių yra surinkęs klaidietis Dionizas Varkalis.

Poeto Jono Aisčio 85-tosios gimimo metinės paminėtos Lietuvos menininkų rūmuose Vilniuje. Minėjimo dalyviams apie jį ir jo šeimą kalbėjo teisininkas Justinas Aleksandravičius, sūnėnas, skaitęs ir velionies laisvų ištraukas. J. Aisčio eilėraščius deklamavo aktorė Virginija Kochanskytė. Prisimintos enciklopedijose rašomos net keturios skirtingos pavardės — Jonas Aleksandravičius, Jonas Kossu-Aleksandravičius, Jonas Kuosa Aleksandriskis ir Jonas Aistis (oficiali pavardė nuo 1952 m.). Su Lietuvos švietimo ministerijos stipendija jis 1939 m. išvyko studijuoti į Prancūzijos Grenoblį ir mirė Vašingtone 1973 m. birželio 13 d. Lietuvon grįžo tik jo poezija, dabar įtraukta į mokyklų programas, literatūros chrestomatijas, 1988 m. „Vagos“ išleista rinktinė „Katarsis“. Šiemet skaitytojams Lietuvoje žadama parūpinti J. Aisčio esistikos knygas.

Naujieji Kernavės kultūros namai tarnaue ne tik vietiniams šios gyvenvietės, bet ir visos Lietuvos bei tolimesnių turistų reikalams. Mat juose įsikurs ir Kernavės archeologijos istorijos muziejus, susietas su archeologiniu kasinėjimu radiniais. Po žemės kloaidis čia buvo rastas istisas XII-XIV š. m. miestas su medinių pastatų, tvorų, grindinio liekanomis, gausiais senosios materialinės kultūros pavyzdžiais. Muziejaus direktorius Vytautas Užsinskas Kernavės svečiams žada įrengti nuolatinę įdomiausių archeologinių radinių parodą. Jų lauks ornamentais išraižyta beržo tošis, tais laikais naudota puosti medinėms dėžutėms, metalinės spynos, žirkės, retos monetos, rago šukos, odinės piniginės, įvairiausi amatininkų darbo įrankiai. Parodos lankytojus su praėjusiu šimtmečiu Kernave ir ten gyvenusiems mūsų ainiams supažindins specialiai paruošta grafinė bei rašytinė medžiaga. Ateityje Kernavės archeologijos muziejus turėtų susilaukti atskiro modernaus pastato su mokslinių bendradarbių kabinetais, roduinių tyrimo bei restauravimo laboratorijomis, gerai įrengtomis saugykliomis.

Vokiečių rašytojas Hermanas Suedermannas gimė 1857 m. rugsėjo 30 d. Macikų dvare prie Šilutės. Kraštotyrininkų iniciatyva Macikuose dabar atnaujintas jo gimtasis namas, atidaryta nuolatinė jo gyvenimui bei kūrybai atspindinti paroda. Pasak kraštotyrininkų, pagerbimo H. Suedermannas nusipelnė ir savo grožinės literatūros kūrinius įjungtias lietuviško pamario vaizdais, ten gyvenusių žmonių papročiais. H. Suedermanno kūrybą labai vertino mūsų literatūros klasike Ieva Simonaitytė. Tačiau jo raštuose apie Mažąją Lietuvą buvo ir mums nepriimtinių minčių, ypač susietų su germainizmu idealizavimu. Turbūt dėl jų Šilutėje buvo nugriautas paminklas H. Suedermannui, nebeliko gatvės su jo vardu. Šilutės rajono kraštotyros muziejaus vadovė Nina Lauraitienė siūlo peržiūrėti praeitį ir atitaisyti klaidas. Ešą jn reikia grąžinti iškilnesnius menininkus ir švietėjus, priklausiusius įvairiautei Mažosios Lietuvos kultūrai. H. Suedermanno „Joninės“, režisuotos Juozo Vaičkaus, 1920 m. sausio 19 d. tapo pirmuoju Kaune steigiamu dramos teatro spektakliu. Vėliau Lietuvos teatrų scenas pasiekė H. Suedermanno „Drugeliai“, „Tėviškė“, „Jono ir Ertmės“ inscenizacija. Operą jo novelės „Klionė Tilžės“ motyvais sukūrė kompozitorius Eduardas Balsys, meninį Lietuvos kino studijos filmą — režisierius Arūnas Žebriūnas. V. Kst.

Po literatūros vakaro Los Angeles 1989.XII.2. Iš dešinės: Lietuvos gen. konsulas V. Čekanauskas, J. Čekanauskienė, D. Mitkienė, J. Keleras, dr. E. Tumienė, B. Varnienė, B. Brazdžionis, P. Visvydas. Nuotr. R. Bureikienės

Pirmieji politiniai žingsniai

„Apžvalga“ — atgyjančios Lietuvos krikščionių demokratų partijos leidinys

A. LEMBERGAS

1989 m. spalio mėnesį išėjo naujas Lietuvos krikščionių partijos periodinis leidinys *Apžvalga*. Verta pažymėti, kad lygiai prieš šimtą metų draudžiamosios spaudos laikais Prūsuoje pasirodė krikščioniškos krypties laikraštis *Zemaičių ir Lietuvos apžvalga*, tiesiog vadinamas *Apžvalga*, kurį po kelerių metų pakeitė *Tėvynės sargas*. Abu šie laikraščiai davė pradžią Lietuvos krikščionių demokratų srovei. *Tėvynės sargą* jau daug metų Amerikoje leidžia išeiviskoji Lietuvių krikščionių demokratų sąjunga.

Prieš šimtą metų ėjusi *Apžvalga* buvo labai kovingos dvasios laikraštis, kvietęs to meto tautiškai atgimusios Lietuvos krikščioniškąją visuomenę ryžtingai kovoti su Rusijos caro valdžia. Tai prasmingas ir įpareigojantis pavadinimas, kurį atsiukiančioji Lietuvos krikščionių demokratų partija parinko savo biuleteniui. Leidžia LKDP taryba, redaguoja Egidijus Vareikis.

Biuletenio tikslas — skelbti žinias apie partijos veiklą. Pirmojo numerio „Ižangos žodyje“ sakoma:

„Krikščionių Demokratų Partija žengia pirmuosius žingsnius į savo atkūrimą Lietuvoje. Savo veikloje ji tęs krikščionybės, tautiškuo ir demokratijos tradicijas, kurių pagrindus padėjo Lietuvos Krikščionių Demokratų partija amžiaus pradžioje ir Nepriklausomybės metais. Savo veikloje partija numato remtis Pasaulio Krikščionių Demokratų Sąjungos politinio manifesto nuostatomis ir istorinėmis šio judėjimo tradicijomis, taip pat įsitikinusi,

kad krikščioniškoji demokratija yra priimtina lietuvių tautos politinei mąstysenai, istoriniam ir kultūriniam palikimui“.

Ten pat teigiama, kad krikščioniškosios demokratijos šaknys Lietuvoje siekia 1831 ir 1963 metų sukilimų idealus, vyskupo Motiejaus Valančiaus kovą už tikėjimą, lietuviybę ir blaivybę, knygnešių kovą su spaudos draudimu. Partijos pirmtakais laikomi kanaanininkas rašytojas Juozas Tumas-Vaižgantas, prelatas Jonas Mačiulis-Maironis, prelatas Adomas Jakštas-Dambravskas. Reikėtų pažymėti, kad vėliau visi trys gerokai nutolo nuo savo partijos, ypač Vaižgantas, tautininkų laikomas nemažiau savu, kaip ir krikščionių demokratu.

Apžvalga pažymi, kad partijos nariai aktyviai prisidėjo prie nepriklausomybės paskelbimo ir nepriklausomos Lietuvos kūrimo, kad to laikotarpio veikla neatšiejama nuo antrojo valstybės prezidento Aleksandro Stulginskio vardo. Toliau biuletenio leidėjai rašo: „Esame įsitikinę, kad krikščioniškoji demokratija yra reikalinga atgimstantčiai Lietuvai. Kartu su kitomis partijomis ir visuomeniniais judėjimais LKDP sieks realios pluriaralstinės demokratijos įgyvendinimo, krikščionybės dvasinių ir etinių vertybių puoselėjimo, solidarumo ir vienybės kovoje už Lietuvos valstybės atkūrimą.“

Apžvalgos redakcija nurodo, kad krikščionių demokratų spauda Lietuvoje kol kas negausi. Leidžiamas informacinis leidinys *Krikščionis demokratas*, kurio iki šiol pasirodė du numeriai. Jis spausdi-

na didesnės apimties straipsnius ir partijos dokumentus. Biuletenis *Apžvalga* siekia nušviesti partijos bei jos rėmėjų veiklą Lietuvoje, skelbia svarbesnes tarptautinio gyvenimo naujienas, trumpus straipsnius, partijos nusistatymą įvairiais klausimais.

Pirmasis *Apžvalgos* numeris praneša, kad žinias apie Lietuvos krikščionių demokratų partiją teikia Vilniuje: Jadvyga Bieliauskienė, Vytautas Bogušis, Kazimieras Morkus; Kaune: Kazys Kryževičius, Algirdas Saudargas, Edvardas Šiugžda; Alytuje: kun. Vytautas Inosoda; Radviliškyje: kun. Lionginas Vaičiulionis; Vilkaškyje: Petras Blažukas; Telšiuose: Vytautas Paplauskas; Prienuose: Kazimieras Kerbelis. Šis sąrašas rodo, kad besikuriančioji partijos užuomazga reikiiasi gana plačiai visame krašte.

Skelbiamos kronikos žinios pateikia išsamesnį partijos veiklos vaizdą. 1989 m. gegužės 2-ąją Kaune steigiamasis susirinkimas sudarė atgaivintosios Lietuvos krikščionių demokratų partijos tarybą ir valdybą. Birželio 6, taip pat Kaune, taryba apsvarstė organizacijos ir veiklos reikalus. Birželio ir liepos mėnesiais Vilniuje ir Kaune tarybos nariai susitiko su miestų darbo kolektyvais, priiminėjo naujus narius. Rugpjūčio mėnesį partijos atstovai dalyvavo Rusijos krikščionių demokratų sąjungos antrojo konferencijoje ir Tarp-tautinės jaunųjų krikščionių demokratų sąjungos suvažiavime Paryžiuje. Rugsėjo 12 taryba nutarė leisti periodinį informacinį biuletenį *Apžvalga*. Rugsėjo 22 Kaune iškilmingai pažymėtos dvidešimtosios Lietuvos prezidento Aleksandro Stulginskio mirties metinės, valdybos nariai susitiko su senosios kartos krikščionių demokratų veikėjais. Rugsėjo 25-26 Taltine partijos atstovai dalyvavo tarptautiniame pasitarime tema „Krikščioniškoji demokratija Šiaurės Europos regione“. Spalio pirmąją kardinolas Sladkevičius priėmė Lietuvos krikščionių demokratų partijos delegaciją ir pasikeitė nuomonėmis apie partijos veiklą.

Apžvalga praneša, kad baltiečiai delegatai sulaukė nemažo dėmesio Paryžiuje, kai rugpjūčio mėnesį vyko tarptautinis krikščionių demokratų jaunimo suvažiavimas ir buvo surengta baltiečių demonstracija Molotovo ir Ribbentropo sandėrio sukakties proga.

Iš pirmojo *Apžvalgos* numerio sužinome, kad Sąjūdžio seimo tarybos narys ir TSRS liaudies deputatas Egidijus Klumbys yra Lietuvos krikščionių demokratų partijos narys. Biuletenis skelbia tokį jo pareiškimą: „... esamoje partokratinės valdžios struktūroje, siekiant mūsų tikslo — Nepriklausomybės legaliu būdu, tik LKP gali šiam siekiui atstovauti oficialiame lygyje. Tačiau mes negalime sutikti, kai, siekiant populiarumo, spekuliuojama šia sąvoka, kai vartojama absurdiška formulė apie kažkokią nepriklausomybę TSRS sudėtyje...“

• Kas sunaikina svetimą dangų, pasistato sau pragarą. Tai neregima teisybė žemėje (Stelzhammeris)

Naujoji partija

(Atkelta iš 6-to psl.)

— Taigi apie tą tavo partiją, — ramiu balsu ėmė dėstyti žmona. Vyras atsisėdo.

— Sakei, kad partijos tikslas esąs pertvarkyti išeiviją. Negi iš tikrųjų? Kaip jūs tai padarysite? Manai, kad sukrasit pinigų, ir išeivija pasikeis? Pinigų ir fondų ir taip jau pakanka, ar nematai? O kas iš to? Krauna, krauna, o viskas atiteks arba vaikams, arba svetimiesiems. Vienas ir tas pats. Jei tu nori žinoti, ko tikrai išeivijai reikia, tai žinok: išeivijai reikia priauglio taip, kaip ir tautai. Reikia tų gėrybių ir milijonų paveldėtojų, štai ko reikia mielas. Ar jūsų statute yra nors žodelis apie tai? ...

Ipolitas jautėsi vėl prirėmtas prie sienos. Bet nepasidavė:

— Žinai, žmonele, ne viskas, kaip sakai. Pati žinai, kad be pinigų čia nė žingsnio. Ir Lietuvai to pinigų reikia. Ar nematai, kai į čia tik atvažiuoja, tuoj pinigų, daiktų, aparatų. Kiti jau pradeda džiaugtis, kaip neatvažiuoja, nes kienės ištuštintos. O mūsų plane matai, kas yra. Bus nuolatinės pajamos, esi partijos narys ir duok be kalbų, nereikės elgetauti ir laukti kažkokių savanoriškų įnašų. O Lietuvai turtingas dėdė iš Amerikos — vis dar idealas ...

Marytė linkčiojo galvą. Su-

pratęs, kad pritaria, nušvito.

Nedažnai taip pasitaiko.

— Bet prie ko čia tos asmeninės algų pakėlimo duoklės? — žmonai vis dar nebuvo aišku.

— Tai idealizmas, brangioji, finansinis idealizmas, ne popierinis, ne rašėvų skelbiamas.

Atsikovė atsiginęs. Tyla. Tyla. Kuris ką besakys? Staiga žmona:

— O aš apie prieauglį konkrečiai. ... Ipolitai, juk aš dar ne per sena ...

Vyras pašoko.

— Brangioji! — šūktelėjo džiaugsmingu balsu, — ar tikrai! ...

— Tai vienintelė išeitis ... — nuskambėjo dvitoniai Marytės žodžiai.

— Jei sūnus, bus Ažuolas, jei duklė — Liepa.

— Ir, žinoma, į lietuvišką mokyklą leisim, — pridėjo žmona.

Šitoje vietoje viskas susimaišė: Ažuoliukas, lietuviška mokykla, paaukštinimas, šiaurė, partija naujoji. Kas visa tai suderins? O pasverti, apsispręsti ir nutarti reikėjo ...

*

... po metų, kitų-viskas kaip buvę: nei Ažuoliuko, nei šiaurės, nei partijos. Tik švietė perdažytas namas. Ipolitas, įsikandęs pypkę, vartė dienraštį, ieškodamas skelbimų apie dažų išpardavimą — laikas jau ir kambarys perdažyti ...

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 9 1/2 %	Asmeninės paskolas
180-185 d. term. ind. 9 3/4 %	nuo 13 %
1 metų term. indėlius 10 %	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 9 1/2 %	nuo 13 %
3 metų term. indėlius 9 1/2 %	Nekiln. turto paskolas:
1 metų GIC-met. palūk. 11 %	Su nekeičiamu nuošimčiu
2 metų GIC-met. palūk. 12 3/4 %	1 metų 12 3/4 %
3 metų GIC-met. palūk. 10 1/2 %	2 metų 12 1/2 %
1 metų GIC-mėn. palūk. 10 %	3 metų 12 1/2 %
RRSP, RRIF ir OHOSP 8 3/4 %	Su keičiamu nuošimčiu
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 11 %	1, 2 ir 3 metų 11 1/2 %
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 10 1/2 %	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 10 1/2 %	
Taupomąją sąskaitą 8 %	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 9 1/4 %	
Kasd. pal. čekių sąsk. 5 3/4 %	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morkičius iki 75% (kainoto turto vertės). Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir keliolikius čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (valias sąskaitas).

AKTYVAI virš 44 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apšustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

**MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTVĄ (KOMPIUTERĮ)**

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

- atlieku visus elektrinius darbus – namų, įstaigų, įmonių
- įrengiu aliumininius gaminius – lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
- atlieku pagrindinius namų remontus – prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

AUTOMOTIVE FIBER AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas – RICARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7

Telefonas: 625-0707 Savininkas – Tom Thompson

Kokia
jūsų namo
vertė?

Skambinkite dar šiandien dėl
nemokamo jūsų namo įkainojimo.

ANTANAS GENYS

an independent member broker

RE/MAX professionals inc. Realtor

1 east mall crescent
etobicoke, ontario M9B 6G8

232-9000
res: 231-2839

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju,
nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas

Tel. 231-5641, namų 766-5857

Allstate 5233 Dundas St. W. (arti Kipling)

Islington, Ontario M9B 1A6
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

Iš Lietuvos sporto istorijos

Prisimenant Vilniaus krašto lietuvių

J. BUDRYS

Pranas Žižmaras, Vilniaus skautų vadas ir sporto organizatorius, geriausiai lietuviams žinomas kaip dvikovos laimėtojas.

Po penkiolikos metų šaukimo "Mes be Vilniaus nenurimsim" ir dainavimo "Juodberiai galvas aukštin", lietuvių tautai teko praryti karcia piliulę – priimti Lenkijos ultimatumą ir užmegzti su ja diplomatinis santykius, kurių tarp Lietuvos nebuvo. Alternatyva būtų buvusi daug blogesnė – Lietuvos nepriklausomybės praradimas, nes vokiečiai buvo pasiruošę užimti Lietuvos dalį ligi Dubysos.

Šią karcia piliulę pasaldino Prano Žižmaro dvikova, kurioje jis nugalėjo lenką atsargos karininką Chom-Chomski, bjauriai iškoliojusį Lietuvą prieš ją nukreiptoje demonstracijoje.

Dvikovos Vilniuje, nors jis draudė Lenkijos įstatymai, nebuvo naujiena. Po pirmojo pasaulinio karo iš Tartu universiteto čia atsikėlė lenkų studentų korporacija "Polonia" ir atsivėžė su savimi visas "buršiškas" tradicijas. Dvikovos vykdavo šios korporacijos pastato antrame aukšte, Barbaros Radvilaitės gatvėje.

Tradicinė vieta, kur buvo išaukščiama dvikova, buvo Rudnickio (dabar Literatų) kavinė. Žižmarui kelias dienas reikėjo laukti savo priešininko, kol jis šioje kavinėje pasirodė. Pasakius, kodėl jis šaukia jį dvikovon, Žižmaras smogė lenkui delnu į veidą. Smūgis, pagal P.Ž. buvo stiprus, veide palikęs baltas pirštų žymes.

Prano Žižmaro sekundantais buvo dr. Ancevičius ir medicinos gydytojas Valiulis. Jie susitarė dėl dvikovos datos, vietos ir sąlygų. Buvo susitarta kautis špagomis ligi trijų raumenų perkirtimo. Žižmarui perkirtus savo oponentui trijose vietose raumenis, dvikova buvo laimėta, nors jo krūtinės oda buvo gerokai špagos galu suraizyta, tačiau raumenis lenkui niekur nepavyko perkirsti.

Visa tai būtų praėję be didesnio atgarsio, jei nebūtų tuo metu į Vilnių atvykęs "XX Amžius" bendradarbis Kupčiūnas. Jis dar prieš dvikovą sugebėjo suidominti šio dienraščio skaitytojus įvykiais Vilniuje. "XX Amžius" buvo Kauno gatvės išgaubstomas. Šiuo dienraščiu pasekė "Lietuvos žinios" ir "Lietuvos aidas". Šiomis žiniomis buvo nukreiptas visuomenės dėmesys nuo ultimatumo priėmimo į Prano Žižmaro dvikovą. Po laimėjimo jis tapo didvyriu ir, atvykęs su Vilniaus sportininkais į Kauną, į pirmąją Lietuvos tautinę olimpiadą, buvo nešiojamas ant rankų.

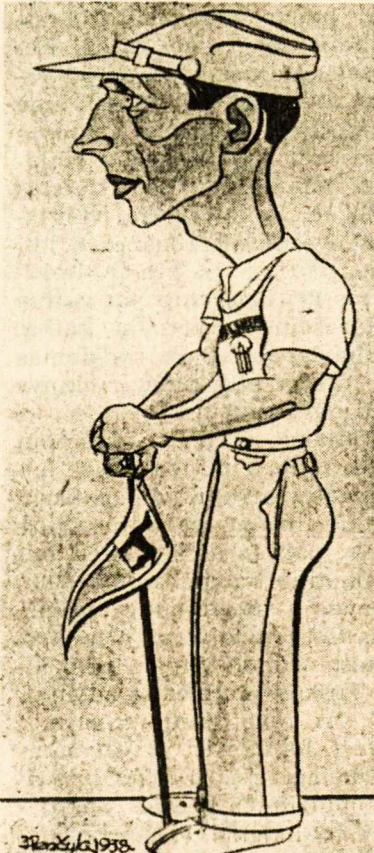
1939 rudenį, sovietams užėmus Vilnių, prasidėjo areštai ir tremimai. Vieną dieną į Žižmaro butą atvyko keli enkavedistai jo suminti, bet laimei, nerado jo namie. Jie ten įtaisė jam spąstus ir nieko iš buto neišleido. Žižmaras, apie tai sužinojęs, pasitraukė į Nepriklausomą Lietuvą ir buvo pulkininko Šaraukos svečias. Sugrįžęs atgal paskelbęs, kad Vilnius bus gražintas Lietuvai. Čia jis organizavo Lietuvos kariuomenės sutikimą. Jo nuotrauką (nr. 9) galima rasti P. Losowskio knygoje "Lietuva ir lenkų reikalai 1939-1940", kur jis kartu su Velecku lipdė atsisaukimus vietos gyventojams. Prįjungus Vilnių prie Lietuvos, Žižmaras buvo Vilniaus sporto apygardos pirmininku ir ėjo šias pareigas iki arešto ir išvežimo į sovietų konclagerį 1940 m. birželio mėn. Pagal informaciją, tulpusią Vilniaus "Sporte", jis mirė 1943-4 metų žiemą Šangaloje.

Žižmaras lankė Varšuvos centrinių Fizinio auklėjimo institutą, kurį baigęs mokytojavo Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijoje. Ligi to laiko kūno kultūros mokytojais buvo lenkai, nes kvalifikuoto lietuvių mokytojo nebuvo. Mokytojaudamas Pranas Žižmaras sugebėjo sukelti moksleivių entuziazmą sportui. Pradėjo sėkmingiau reikštis tinklinio, krepšinio ir ledo ritulio komandos. Buvo pasiekti laimėjimai lengvosios ir sunkiosios atletikos srityse. VDG moksleiviai ir sudarė Tautinės olimpiados Kaune dalyvių pagrindą.

Pranas Žižmaras taipgi atkreipė dėmesį į Rytų Lietuvos kaimą. Jis su keliais sporto entuziastais važinėjo po kaimus ir daugiausiai mažiau sėkmingai bandė ten organizuoti sportinį judėjimą. Visų pirma, kadangi tai buvo lengviausia, buvo organizuojamos tinklinio komandos. Gudiškiai arba lenkiškiai

kalbančius autochtonus jis laikė nutautėjusiais lietuviams ir nevengė jų įjungti į savo veiklą.

Šioje savo veikloje Žižmarui teko konkuruoti su šv. Kazimiero organizacija, kurios kun. Pukėnas, dabar Nemenčinės dekanas, irgi šioje srityje dirbo. Dabar Australijoje gyvenantis dail. V. Simankevičius, "Vilniaus žodžiui" nupiešė šitokią karikatūrą: Pranas Žižmaras ir kun. Pukėnas plėšia vienas kitam iš rankų kamuolį, o šalia stovintis vaikas tiesia jų kryptimi kamuolį ir sako: "Vyručiai nesipeškit, štai jums kitas kamuolys". Pastaba buvo tiksli. Šiai veiklai dirva buvo plati ir užteklo vietos visoms organizacijoms. Tikra kliūtis Vilniaus lietuvių sportinei veiklai buvo lenkų administracija, kuri sporte žiūrėjo politika ir palaipsniui likvidavo abiejų grupių organizacijas. Tačiau netrukus ir ji pati buvo sovietų ir vokiečių likviduota.

P. ŽIŽMARAS – kelionės baidarėmis iš okupuoto Vilniaus į Europos krepšinio pirmenybės Kaune vadovas
P. Penčios Šaržas

Samaranšas lietuviams nepalankus...

"Sovetskij Sport" 1989 gruodžio 17 laidoje patalpino pasikalbėjimą su Tarptautinio olimpinio komiteto pirm. H. A. Samaranšu, kuris buvo paklaustas:

"Sovietų Sąjungoje vyksta pereinamoji... Ar bus pripažinti Estijos, Latvijos ir Lietuvos tautiniai olimpiniai komitetai?" Samaranšas atsakė:

"Kad Tarptautinis olimpinis komitetas turėtų tokią teisę, reikita būtų išpildyti šias sąlygas: Tautinis olimpinis komitetas turi būti nariu bent mažiausiai penkių tarptautinių federacijų ir taip pat turi būti duota "žalia šviesa" iš Tautinio olimpinio komiteto, kuris anksčiau buvo atsakingas už šią teritoriją..." Šiuo atveju iš Sov. Sąjungos. J.B.

Krepšinio žinios iš Lietuvos

Sovietų Sąjungos aukščiausios lygos krepšinio pirmenybės įpusėjus, vyrų grupėje pirmąją CASK – Maskvos karių klubas. Jie yra laimėję 20 iš 21 žaistų rungtynių. Kau- "Žalgiris" stovi 7-je vietoje su 9 laimėjimais iš 21-ųjų ir Vilniaus "Statyba" paskutinėje 18-toje vietoje su dviem laimėjimais iš 22 sužaistų rungtynių.

Moteryų grupėje (12 komandų) pirmąją "Elektrofilą", laimėjusi 16 iš 22 rungtynių, jo vilniškė "Kibirkštis" stovi lentelės trečioje vietoje su 13 laimėjimų iš 22 sužaistų rungtynių.

HALLING ELECTRICAL

(Estonian)

Gyvenamiems namams ir komerciniams pastatams.

- elektros išvedžiojimas
- elektros vielų atnaujinimas
- elektrinis šildymas
- vėdinimo įrengimas
- geras darbo atlikimas

Tel. 762-9190 LIC E 1044

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas

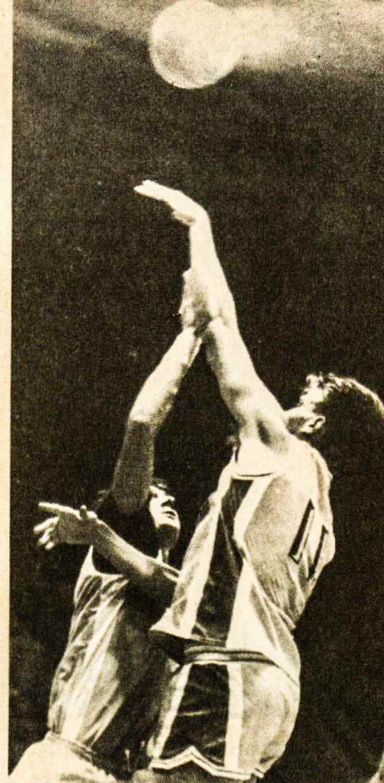
Parduodant, perkant ar tik norint informaciją apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti

Justinas Raškauskas

624-6336 namų 897-0068

ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4078 Dixie Rd., Mississauga, Ont. L4W 1M4

Torontietis JONAS KARPIS (nr. 11), dabar žaidžiantis Vilniaus "Statyboje", rungtynėse prieš Maskvos "Dinamo" atakuoja priešininkų krepšį. Nuotr. Valdo Malinausko

Jonas Karpis "Žalgirio" draugijos narys

"Žalgirio" draugijos (RT) pirm. Vytautas Nėnius kanadiečiui, Toronto "Vycio" krepšininkui, dabar Vilniaus "Statybos" krepšinio meistrų komandos vidurio puolėjui įteikė "Žalgirio" draugijos nario bilietą. Tai vyko "Žalgirio" respublikinės tarybos posėdžio metu, dalyvaudant darbuotojams, žurnalistams ir svečiams.

Kadangi kiekviena žinia apie Joną Karpį domina ne tik torontiečius, bet ir Amerikos sportinę visuomenę, Vilniaus "Sporte" Arūno Ramonio aprašymą gruodžio 9 laidoje kiek sutrumpintai pateikiame skaitytojui. Ir štai...

"Susitikimą – pažintį pradėjo "Statybos" vyr. treneris Rimas Girsks, papasakojęs apie savo pažintį su būsimuoju komandos žaidėju, apie pastaruoju metu sprendžiamas problemas ir ateitį, kuri komandai vis dėlto turėtų būti sviesesnė."

R. Girsks įspėjo, kad Jonas lietuviškai viską puikiai supranta, gerai, taisyklingai kalba, tik jis labai kuklus, varžosi kalbėti, galvodamas, jog ne taip ką nors pasakys. Respublikinės tarybos darbuotojai tuoj pat įsitikino, kad kanadiečio kalbos žodynas pakankamai turtingas ir šmaikštus. Jie išgirdo, kad čia jis normaliai prisitaiko, jokių problemų neturi, viskas jam idomu ir nauja. Ir taip kasdien ("Vakar buvo varškės, šiandien jau mės..."). Jau pabuvojo Kijeve, Leningrade ("Pamatėm sporto salę, viesbučius ir tai, kas pro jų langus matyti..."). Į teatrų, kinų, koncertų dar nėra kada ("Labai daug giminių turiu, ir jie manim rūpinasi, kad pas juos jaučiuosi tarsi vaikystėje..."). Treniruojasi kaip niekad gyvenime. Čia per treniruotes labai daug skiriama fizinių pasirengimų ("JAV fizinis krepšinio pasirengimas – tavo asmeninis reikalas, reikia pačiam prieš sezoną tuo pasirūpinti. Ten treneriai daugiausia rūpinasi techniniu ir taktiniu pasiruošimu"). Kanadoje liko du broliai ("Vyresnysis sportu nesidomi, jaunesnysis – aukštai, apie du metrus, žaidžia Toronto "Vytje". Naujieji "Statybos" draugai patinka ("Arturas Karnišovas – talentas"). O tai, kad dailusis torontietis nevedęs, tiksliai, žino visos Lietuvos gražiausios merginos..."

Skautų veikla

• LSS tarybos pirmios pirm. v.s. fil. P. Molis praneša, kad 1990 m. vyks Lietuvių skautų sąjungos vadovybės rinkimai. Jau sudaryta rinkimų komisija – pirm. s. fil. L. Maskeliūno, vicepirm. ps. fil. dr. V. Vasaitienės, sekr. ps. fil. S. Kereitytės, mandatų komisijos pirm. v.s. fil. H. Plausinaitienės ir balsų skaičiavimo komisijos pirm. fil. L. Volatkos.

• LSS 1989 m. Lietuvos atsikūrusiems skautams per skautybės fondo pirm. v.s. Č. Kiliulį pasiūta \$6000. Seserija, Brolija ir ASS paskyrė piniginę ir medžiaginę paramą. Be to buvo nugalėta daug skautiškos literatūros, skydelių, metalinių lėlių, rūšių, marškinėlių ir stovyklinio inventoriaus.

• Sausio 12 d. Toronto skautija ir "Romuvos" stovykla neteko nuosirdžios narės-rėmėjos a.a. Leokacijos Česekienės. Ji buvo "Romuvos" signatarė, priklausė valdybai ir kiekvienais metais paremė ją auka. M.

• SKAUTAI LIETUVOJE. Kau- no jūrų skautai stoties trimaraną, trijų liemenų jachtą, kuria planuoja atlikti tolimes keliones, gal net apiburiuoti aplink pasaulį. Jūrų skautai prašo paramos.

• 1990 m. rugpjūčio 1-15 d.d. Skomantuose įvyks Mažosios Lietuvos krašto skautų stovykla. Norintieji atvykti praneša V. Šliogeris, Sukilėlių gatvė 6-1, Klaipėda 235800.

Norite susipažinti su savitaisiais "Tėviškės žiburiai"? Atsiųskite savo adresą ir gausite keletą numerių nemokamai.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

9 1/2 % už 90 dienų term. indėlius
9 3/4 % už 6 mėn. term. indėlius
10 % už 1 m. term. indėlius
9 1/2 % už 2 m. term. indėlius
9 1/2 % už 3 m. term. indėlius
10 % už 1 m. GIC mėn. palūk.
11 % už 1 m. GIC invest. pažym.
10 1/2 % už 2 m. GIC invest. pažym.
10 1/2 % už 3 m. GIC invest. pažym.
8 3/4 % už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
11 % už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
10 1/2 % už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
10 1/2 % už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
8 3/4 % už namų planą - OHOSP (variable rate)
8 % už taupymo sąskaitą
9 1/4 % kasd. pal. sąsk. virš 10.000
6 1/2 % už kasd. pal. čekių sąsk.

IMA:

už asmenines paskolas nuo...13 %
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 12 3/4 %
2 metų 12 1/2 %
3 metų 12 1/2 % (fixed rate)
su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų...11 1/2 % (variable rate)
Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicjus iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antireji mortgicjai.

AKTYVAI virš 75 milijonų dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydye, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD., REALTOR

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)

**PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KOKIĄ NEKILNOJAMĄ
NUOSAVYBĘ, VISADA JUMS SAŽINGAI IR
DRAUGIŠKAI PATARNAUS**

STASYS JOKUBAITIS

Nemokamas namo įkainojimas.

Telefonai 535-2331 arba 537-2869

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.

Telefonai: 225-5699 arba 489-1543

Nekilnojamo turto įstaiga, tarnaujanti tautiečiams nuo

1951 metų. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.

Alfonsas Garbenis, sn. (tėvas) ir

Alfonsas Garbenis, jn. (sūnus) – s a v i n i n k a i

Namų įkainojimo skyrius

HURONIA YORK APPRAISAL CORPORATION

1211 Gorham St., Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1.

Telefonas (Toronto linijos)

(416) 773-6480, (416) 773-3779

ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – mortgicijų, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kitose nekilnojamo turto reikaluose.

RE/MAX
renown realty ltd., realtor
an independent member broker

daiva t. dalinda, B.A.

associate broker

4887 dundas street west
islington, ontario M9A 1B2
res: 766-2897

232-2322

DEŠIMTYS METŲ PATYRIMAS

NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

MARIUS E. RUSINAS, turis aštuonerių metų

patyrimą, patarnauja visose pensijų srityse:

- RRSP – nuo 1 iki 10 metų garantuoti pajamėjimai
- RRIF pensijų fondas
- metinė renta (Annuities) – nuo 5 iki 20 metų išmokos abiem (vyrui ir žmonai) arba vienam (kitam mirus)
- įvairūs fondai (Segregated Funds) – gyvybės, sveikatos, grupinė drauda
- atstovauja visom gyvybės draudos bendrovėm
- klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Canada Life Assurance Company

390 Bay St. nr. 600, Toronto M5H 2Y2

Darbo (416) 868-0922, namų (416) 848-0320

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

tik darbo vengiantys simulantai. Teisėjas D. Doherty iki š. m. sausio 15 d. uždraudė unijos atstovams rengti demonstracijas prie pašto pareigūnų namų, o pastariesiems – lankyti unijos narius be jų vadovų sutikimo. Byla bus tęsiama sausio 19 d. Iki tos datos unija turės parūpinti visus kaltinimus.

Naujai J. C. Parroto strategijai priklauso ir jo skundas Jungtinių Tautų tarptautinei darbo organizacijai, įteiktas Kanados darbo kongreso, kuriam dabar vadovauja pirminkė 1986 m. išrinkta Shirley Carr. J. C. Parroto skundas lietuštininkų 1987 m. streiką, nutraukiant Kanados parlamento spalio 17 d. įsakymu grįžti į darbą. Jungtinių Tautų tarptautinė darbo organizacija kalta pripažino Kanados vyriausybę, nes ji pažeidė darbo unijos teises. Esą paštinių streikas nesudarė jokio pavojaus nei kanadiečių gyvybėms, nei jų sveikatai. Tad nebuvo jokio reikalo streiką nutraukti skubiu Kanados parlamento įsakymu, trukdančiu laisvą unijos veiklą. Kongreso pirminkė Shirley Carr, matyt, nerado jokio reikalo priminti JT tarptautinei darbo organizacijai ankstesnius Kanados paštinių unijos bei jos vado J. C. Parroto dažnus ir ilgus streikus, išsėmusių ir vyriausybės, ir visų kanadiečių kantrybę. J. C. Parroto dabar džiaugiasi Jungtinių Tautų tarptautinės darbo organizacijos sprendimu ir juo

kaip skydu žada dangstyti tolimesnius paštinių unijos reikalavimus.

Kanados paštą ilgus metus slėgė nuolatiniai deficitai, siekę šimtus milijonų dolerių. Nuostolius padengdavo Kanados išdai, į kurių pajamų mokėsiu suplaukia visų Kanados gyventojų įmokos. Didelė jų dalis gauna menkesnį atlyginimą už streikus pamėgusios paštinių unijos narius. Kova su deficitu prasidėjo tada, kai paštas buvo paskelbtas valdine Kanados bendrove. Persilaužimas įvyko tik 1988 m. ir buvo paskelbtas pernai. Pasirodo, tada pirmą kartą po trisdešimt metų Kanados paštas susilaukė \$96 milijonų pelno. Džiaugsmą betgi sumenkina faktas, kad tas pirmasis pelnas yra pasiektas nuolatiniu metiniu paslaugų pabranginimu, dalies jų atsisakymu arba skandalingu sulėtinimu. Dabar jau tradicija tapo laiškų pristatymo pabranginimas kiekvienų metų pradžioje. Šiemet vietiniais pirmos klasės laiškam jau reikia 39 centų pašto ženkluko, laiškam į JAV – 45 centų, laiškam į užjūrius – 78 centų. Antrai klasei priklausantys laikraščiai Europon keliauja laivais arba už oro paštą tenka mokėti brangų pirmos klasės laiško tarifą. Naujuose miestų rajonuose laiškam jau nepristatomi adresatams į namus, o paliekami visai gatvei vienoje vietoje sutelktose pašto dėžutėse, iš kurių juos turi pasiimti patys gyventojai.

Radome Lietuvą...

"Yra nematoma jungtis
Tarp mūsų širdžių..."

V. Putinas

...Taip, mes šiandien trokštame ne jėgos ar pranašumo, bet vienybės ir žmogisko gerumo... ir tos, pernai metais, kėčių naktį uždegtos žvakutės suliejo viso pasaulio lietuvių širdis į vieną, didelį, neišsakomą žodžiais jausmą, kuris žmogų iškėlė aukštai aukštai, kur erelis nepasiekia ir žmogaus protas nesuvokia...

Teko mums, kunigams, apsilankyti Kanadoje.

Mes negalime atsigauti nuo tos "atrastos" Lietuvos. Ir supratome, kad lietuvis, išvykdamas iš gimtinės, išsiveža ją visą: su ežerais, kalvomis, lygumomis, su praeitimi, su nuoširdžiais paprastais žmonėmis ir su dideliu nenumalšinamu ilgesiu – dar kartą išvyti ją kada nors.

Dabar reikia jums padėkoti už visa, ką esame iš jūsų patyrę ir nerandame žodžių, kuriais galėtume išreikšti padėką. Šiluma ir meile jus apgaubti kiekvieną iš Lietuvos atvykusį žmogų, kaip brangiausią dalelę gimtinės.

Daug teko kelionėje pamatyti, patirti ir... suprasti, kaip reikia mylėti žmogų, savo tautą.

Niekada nepamiršime kunige, Augustinai, kaip mes žiūrėjami vakare televizorių, kalbėjomes apie mūsų kraštą, ir mums jis tada nušvito naują šviesą.

O važiuodami Montrealio autostrada ir grožėdamiesi Kanados gamta, mes juk visada, kunige

Jonai, juos lygindavome su Lietuva. Bet mes nesugebėjome išvardinti visų žmonių vardų, su kuriais mums teko susitikti, bendrauti, nes ką mes matėme, patyrėme ir jautėme jungė vienas kraštas, viena tėvų kalba, viena žemė – LIETUVA.

Ir norisi pasakyti visiems – nejaugi mus reikia tremti, šaudyti, išvežti už jūrų marių, kad suprastume, kokia yra brangi mūsų žemė Lietuva ir kaip ją reikia išsaugoti MUMS VISIEMS.

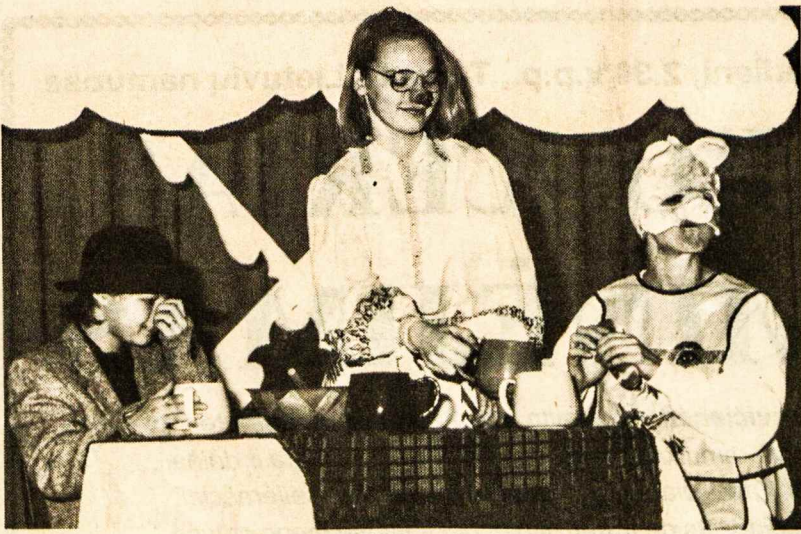
Na, o dabar norisi visus Kanadoje gyvenančius lietuvius pasveikinti ir palinkėti neišsenkančios energijos, gerų vilčių, Dievo palaimos mūsų bendrame darbe, kad būtume VIENA. Dar kartą jums tūkstantis aciu ir tikimės greičiau išvyti jus mūsų tėvų žemėje.

Kun. Romualdas Ramašauskas
Kun. Gintautas Kabašinskas

• Kas lėčiausiai pažada, ištikimiausiai įvykdo (Rousseau).

**Siunčiame ir parduodame
220 voltų/50 Hz**

elektrinius reikmenis įskaitant ir "Camcorders", "VCR" bei "TV" vartojimui Europoje-Lietuvoje
Universal Overseas Services
1960 Ellesmere Rd. Unit 6
Scarborough, Ont. M1H 2V9
Tel. (416) 438-7500

Toronto Maironio mokyklos kalėdinio pasirodymo "Skraidantis paršiukas" veikėjai. Iš kairės: V. KARKAITĖ, J. PRANAITYTĖ ir R. GINIOTIENĖ
Nuotr. R. Pranaičio

TORONTONT

"The Gazette" gruodžio 20 ir 26 d. laidojo rašė, kad nacių gaudytojai ieško šimtų karo nusikaltėlių, pasislėpusių Kanadoje, JAV, Britanijoje, Australijoje. Esą prieš tris mėnesius Yad Vashem archyvuje Jeruzalėje buvo perduotas sąrašas asmenų, kurie Lietuvoje dalyvavo žydų naikiniame. Sąrašą keturis dešimtmečius laikė Leibl Konichowsky gyvenęs Kaune, ir likęs nacių nenužudytas. Tame sąraše yra 1,300 lietuvių, kurie kolaboravo su naciais žydų žudyme.

Lietuva buvusi Rytų Europos žydų centras, iš kur yra kilusi ir sionistų ideologija. Konichowsky liko gyvas Kauno gete. Sovietams vėl okupavus Lietuvą, jis kaip statybos inžinierius važinėjo po visą Lietuvą, surinko ir surašė likusių žydų liudijimus iš 171 vietovės. Jis sudarė vietovių, kuriose buvo šaudomi žydai, ir žemėlapi. Jis taip pat lankė pabėgėlių stovyklas, rinkdamas medžiagą iš likusių gyvų žydų Lenkijoje, Vokietijoje ir Austrijoje.

"Naciai pasirašė mirties sprendimą, bet tie eiliniai žmonės, kurie šaudė, yra didesni nusikaltėliai" – pareiškęs 80 metų amžiaus Konichowsky.

Paieškojimas

Jonas Lebedzinskas, Šakių apskrities, Zvyliabūdzio kaimo, atvykęs iš Lietuvos į Torontą, nori susitikti su savo draugais, pažįstamais. Skambinti tel. (416) 767-6354.

**The Lougheed & Barnard
Funeral Home**
252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

FIRCHUK TEXTILES LTD.
610 Queen Street West, Toronto, Ontario M6J 1E3
Tel. (416) 364-5036

Alpenbitter
Gallima gauti tik LCBO parduotuvėse
Jeigu negalite rasti Alpenbitter (100 ml ar 750 ml) jūsų LCBO parduotuvėje, klauskite parduotuvės vedėjo, kad užsakytų arba rašykite Rittmeister of Canada Inc., 297 South Service Road, Grimsby, Ont., L3M 4E9

DRAUDA
MASKELL INSURANCE
BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Dr. Marija Ramūnienė "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$100.

A. a. Vaclovo Bartusevičiaus 5-rių mirties metinių atminimui Stasė Bartusevičienė "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$20.

A. a. Antano Vasiliausko atminimui Emilija ir Vytautas Grabauskai "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$25.

A. a. Justinos Ramonienės atminimui Aldona ir Pranas Skilandžiūnai "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$30.

A. a. A. Raščiaus testamentu "Tėviškės žiburiams" palikta \$1000.

A. a. Antanas Raščius testamentu Kanados lietuvių fondui paliko \$1,000; S. Remeikaitė a. a. Stasio Mekšriūno atminimui Kanados lietuvių fondui paaukojo \$20. KLF informacija

KLK moterų draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyrus paaukojo po \$100 – Šv. Kazimiero kolegijai ir P. Ciziko veiklai.

Laima Šležaitė, 14 metų, nori susirašinėti su lietuviškais šiaipus Atlanto. Adresas: Architektų gatvė 5-16, Kaunas, Lithuania, USSR.

Delhi-Tillsonburg, Ont.

VASARIO 16 GIMNAZIJAI. KLB apylinkės valdybai padarius rinkliavą, aukėjo: \$100 – J. Vieraitis, Delhi katalikų moterų draugija; \$65 – E. B. Gudinskai; \$50 – A. Klemienė; \$30 – V. M. Micėkos, E. Vindašienė; \$25 – J. Mačiulis, V. Zander; \$20 – V. A. Čiuprinskai, A. Aleliūnienė, L. J. Vitai, P. Augaitis, A. Kairys, V. Dirsė, G. Rugienius, V. P. Lapieniai, A. K. Ratavičiai, J. Jocius, B. B. Diršės, M. Mickevičienė, V. Vytautas, V. Galeckas, V. Treigienė, A. Lapėnienė, J. Joneika, L. Kemėšis; \$12 – O. Šiurienė; \$10 – B. Lukošienė, F. Gurklis, P. Pargauskas, J. Lukšys, St. Beržinis, Pekarskienė, B. Stonkus, Skudienė, M. Stankaitienė; \$5 – J. Rimkus, B. Rodokienė, A. Martinkevičius, R. Augustinavičius, x.y. Iš viso – \$912. Dėkojame už aukas lietuviškai gimnazijai.

VASARIO 16 GIMNAZIJAI aukėjo: \$500 – Kazys Dulkys iš Kelowna, B.C.; \$200 – P. Basys ir N. N. iš Toronto; \$100 – J. Petrauskas, V. Demikienė savo vyro a. a. Jurgio Demikio penkerių metų mirties prisiminimui, abu iš Toronto, P. Kaziu-konis; \$50 – F. Mockus, V. Daugela-vičius iš Toronto, KLB Sudburio apyl. valdyba; \$30 – G. Bijūnienė iš Toronto. Dėkojame aukojusiems ir laukiame daugiau aukų. Aukų galima siųsti per KLB krašto valdybą šiuo adresu: 1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 arba per "Paramos" sąskaitą nr. 37990 bei Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvo sąskaitą nr. 1385771. Paaukoję \$20 ar daugiau, gauna kvitus atleidimui nuo pajamų mokesčių. L. Tamošauskas, KLB švietimo k-jos narys

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

OVERSEAS VIDEO TAPE

Pakeičiame 3 val. video juostas iš vienos sistemos į kitą tik už \$45. Darbas garantuotas. NTSC, PAL, SECAM, Europos, Azijos, Afrikos ir Australijos sistemos į kanadišką ir atvirkščiai. 8 ir 16 mm filmas ir skaidres pakeičiame į video.
KODĖL MOKĖTI DAUGIAU?
Skambinkite tel. 244-1822.

FIRCHUK TEXTILES LTD.

610 Queen Street West, Toronto, Ontario M6J 1E3
Tel. (416) 364-5036

Turime šių firmų prekes: Sharp, Panasonic, Hitachi, Sanyo, Toshiba, Sony, JVC, AIWA, Akai, National.

Mes suprantame jus ir jūsų giminių Lietuvoje reikalavimus. Mes turime didelį pasirinkimą stereo ir video magnetofonų, video kamerų, sintetizatorių, kalkuliatorių ir kitų elektroninių reikmenų.

PANASONIC NV-M7EN
Ateikite ir palyginkite mūsų kainas. Malonus patarnavimas, galimybė susikalbėti angliškai, ukrainietiškai, lenkiškai, rusiškai bei jugoslaviškai.

SONY CFS-W350S
Visos elektroninės prekės yra PAL/SECAM, 220-VOLT.
Mes siunčiame iki 20 kg siuntinius į Lietuvą. Muitą galite sumokėti Kanadoje ar Lietuvoje. Turime didelį pasirinkimą didelių ir mažų skaru, šalikų, sportinių batų, kelnų (jeans), odinių paltų, dirbtinio kaillio paltų ir kitų drabužių, kuriuos mėgsta Lietuvoje.
Darbo valandos nuo pirmadienio iki šeštadienio
9 v.r. – 5.30 v.p.p.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas įstaigos (416) 762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS

B.C.L., LL.B., M.B.A., M. Eng.

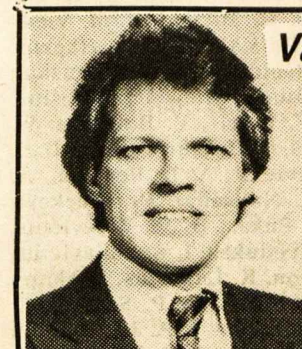
15 John St., Suite 2 Tel. 240-0594
Weston, Ontario M9N 1J2 Fax. 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A., M.L.S., LL.B.

perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200 Telefonas
prie Windermere Ave. įstaigos (416) 763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.
Telefonas (416) 864-2734

- Turi daugiau kaip 10 metų patyrimo investicijų srityje
- Aukso kasyklų analizuotojas
- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds"
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai

Moss, Lawson & Co. Limited
48 Yonge Street, Toronto, Ont. M5E 1G7

Century 21
G. KELLEHER REAL ESTATE LTD.
Susan Jurėnienė
Profesionali pirkimo ir pardavimo atstovė
mielai jums patarnaus Toronto, Mississaugos, Oakvillės apylinkėse.
Verslo – (24 v.) tel. 279-6338 Namų – 542-1708

RE/MAX
west realty inc., realtor
an independent member broker
Juozas (Joseph) Norkus
namų pirkimo ir pardavimo atstovas
patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas
Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.
1700 bloor street west toronto, ontario M6P 4C3 769-1616

Century 21
DRESHER Ltd.
Real Estate Member Broker
FAX 233-0285 Tel. 233-3334
3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.
Kreipkitės į Valterį Drešerį. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS
Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 10 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 10 v.r. – 2 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA – INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

TORONTONT

Anapilio žinios

— Sausio 11, ketvirtadienį, ryšium su Lietuvoje vykusiu maldų vakaru už Lietuvos nepriklausomybę, mūsų parapijoje, gaudžiant varpams, vyko budėjimas su žvakutėmis, aikštėje prie vėliavos. Po maldos už Lietuvą ir giesmių, visi susirinko šventovėn ir 7.30 v.v. buvo atnašautos Mišios už Lietuvos laisvę. Mišių metu giedojo mūsų parapijos choras, vadovaujamas muz. J. Govedo.

— Sausio 14 d. buvo švenčiama Klaipėdos atvadavimo šventė. Ta proga Toronto jūrų skautės organizuotai su savo vėliava dalyvavo mūsų šventovėje 11 v.r. Mišiose.

— Tuoj po 11 v.r. Mišių mūsų parapijos salėje kalbėjo žymusis kovotojas už sąžinės kalinių laisvę Petras Cidzikas. Jis nušvietė tolimesnius savo kovos kelius. Ta proga buvo renkamos aukos jo veiklai Lietuvoje.

— Sausio 12 palaidota a.a. Genovaitė Verbickienė, 53 m. amžiaus.

— Parapijos metinis susirinkimas bus sausio 21, sekmadienį, po 11 v.r. pamaldų Anapilio salėje. Visi parapijiečiai kviečiami dalyvauti.

— Sutvirtinimo sakramentas jaunimui bus teikiamas per parapijos šventę, rugsėjo 23 d. Pasirošimo pamokas greitai laiku pradės vesti ses. Palmira. Norintieji Sutvirtinimo sakramentą priimti prašomi jau dabar registruotis parapijos klebonijoje tel. 277-1270.

Aukojo Šv. Kazimiero kolegijai Romoje: \$100 — A. Petkevičienė; parapijai: \$200 — J. Arštikaits; \$100 — R. Verbickas; \$50 — Pr. Radzevičiūtė-Klimienė.

— Mišios sausio 21, sekmadienį 9.30 v.r. už a.a. Stefaniją Jagėlienę, 11.00 v.r. už parapiją: Wasagoje 2.00 v.p.p. už a.a. Joną Valantiejų.

Lietuvių namų žinios

— Lietuvių slaugos namams aukėjo: \$1,000 — T. J. Gustainiai; \$200 — P. T. Kareckai iš Hamiltono; \$50 — V. Daugelavičius; \$25 — a.a. dail. Jokūbo Dagio atminimui — Mary Mikulak. Iš viso statybos fonde yra \$161,689. Aukos priimamos "Paramoje" sąsk. nr. 8711. Prisikėlimo parapijos kooperatyvą nr. 155332.17 ir "E. Koję" sąsk. nr. 4259. Aukos atleidžiamos nuo valstybinių mokesčių.

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 250 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: R. Kulbis, G. Tumaite, M. Velonskis iš Kauno; S. S. Andriejauskai iš Šiaulių; M. Bakanauskas iš Vilniaus; R. Tumas iš Panevėžio.

— LN valdybos posėdis — sausio 18, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— LN vyrų būrelio metinis susirinkimas šaukiamas sausio 28, sekmadienį, 1.30 v.p.p. LN Būrūtės menėje. Nariams dalyvavimas būtinas.

Kredito kooperatyvas "Parama" primena nariams, studijuojantiems pirmus metus universitete, kad jau laikas paduoti prašymus gauti "Paramos" stipendiją (iki \$1000). Stipendijų prašymai priimami iki 1990 m. kovo 1 d. **Vedėja**

"Paramos" kredito kooperatyvo valdyba, įvertindama savo narių — moksleivių aktyvų dalyvavimą kooperatyvo veikloje, atspausdino sąsiuvinius su spalvingu ir reikšmingu dail. A. Žmuidzinavičiaus paveikslu "Regėjimas". Kviečiame moksleivius — narius atvykti į "Paramą" ir juos atsiimti. **Valdyba**

Praėjusių švenčių proga "TŽ" gavo sveikinimų ir iš okupuotos Lietuvos. Viename jų rašoma: "Gerbiami tautiečiai! Nuširdžiai sveikiname su šventomis Kalėdomis ir Naujaisiais metais. Linkime jums visiems laimės, džiaugsmo, sveikatos, dvasinės vienybės su mūsų tautos šaknimis — Tėvyne Lietuva." — Lietuvos gyvulininkystės ir veterinarijos mokslinio tyrimo instituto. E. Zelba, Kaišiadorys.

Petras Cidzikas, laisvės kovotojas ir badautojas už sąžinės kalinių išlaisvinimą, sausio 14, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių kalbėjo Anapilio didžiojoje salėje. Su juo supažindino KLB Toronto apylinkės pirm. R. Strimaitis. Kalbėtojas pabrėžė, kad lietuvių tautai ypač reikia dvasinio atgimimo. Tauta vėl turi pasisavinti krikščioniškas vertybes.

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS moteriai daugiabučio namo pastate netoli Toronto Lietuvių namų. Skambinti vakarais nuo 6-10 v.v., tel. 760-9494 Toronto.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praėjusių ketvirtadienį, vakare, buvo laikomos Mišios už Lietuvą. Jose dalyvavo labai daug žmonių, organizacijos su vėliavomis, giedojo parapijos choras, jaunimas nešė aukas, o skaitinius atliko P. Cidzikas, anksčiau Vilniaus katedros aikštėje badavęs dėl politinių kalinių išlaisvinimo.

— A. a. Vaclovo Verikio specialus atsisveikinimo koncertas ir Mišios įvyks sausio 18, ketvirtadienį, 7.30 v.v. mūsų šventovėje.

— Sausio 13 palaidoti: a.a. Vaclovas Lukas, 79 m., ir a.a. Juozas Stanaitis, 87 m.; sausio 15 — a.a. Leokadija Cesekienė, 84 m.

— KLB moterų parapijos skyriaus susirinkimas įvyks sausio 21, sekmadienį, po 11.30 v.r. Mišių Parodų salėje. Programoje: einamieji reikalai ir dr. Gailiaus Skrinkos paskaita "Reabilitacija po širdies ligų".

— Kelionė į Šv. Žemę, kurią organizuoja parapija su kun. Gregory Botte, OFM, pagalba, įvyks š. m. gegužės 7-21 d.d.

— Gavėnios rekolekcijos, kurios vyks nuo balandžio 2 iki balandžio 8 d., praves iš Kretingos atvykęs pranciškonas kun. Edmundas Atkočiūnas, OFM.

— Parapijai aukėjo: \$300 — M. Vasiliauskiene, R.J.B.; \$200 — H. D. Elliott, E. Walenciej, dr. P. Vytė, Antano Danieliaus šeima, Z. Strazdas; \$100 — S.V. Jurevičiai, S. V. Liūmos, A. R. Simanavičiai, A. J. Viskontai, K. Lukošius, J. M. Murphy, J. M. Vaseičai, J. D. Valaičiai, A. Rackus, S. O. Gotšeldai, V. J. Kulikauskai, S. V. Liūmos; \$75 — P. Kuliešius; \$50 — V. Indris, V. Baliūnas, W. Kiškūnas, E. Dubininkas, J.B.D., I. A. Jurevičiai, A. B. Petrylos, A. Z., D. A. Nausėdai, Br. Mackevičius, A. Pūkas, B. V. Micevičius, S. H. Chvedukas, I. Simonavičius, E. Dickson, K. Lukošius; Vyskupo fondui: \$100 — B. P. Sapliai, E. K. Šlekiai; \$50 — I. A. Jurevičiai, V. Sinkevičius, P. L. Murauskai; \$25 — S. Mazlaveckienė; Motinos Teresės labdarai: \$50 — A. Laurinaitis; pranciškonų klierikų fondui: \$300 — R. Prociw; \$100 — J. O. Mickiai, V. Sinkevičius, M. Matusevičienė; \$50 — B. V. Misevičiai, Br. Mackevičius, M. Povilaitienė; Palaimintojo Jurgio Matulaičio šventosios statybai Vilniuje: \$500 — A. A. Lukošiai; Lietuvos pranciškonams: \$200 — E. K. Šlekiai; \$50 — M. Gegužis; vienuolynui: \$100 — M. Matusevičienė.

— Mišios sausio 21, sekmadienį, 8.30 v.r. — padėkos intencija, 9.20 v.r. — padėkos intencija, 10.15 v.r. — už a.a. Bronių Kašponą, už a.a. Oną Karužienę, 11.30 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Palaimintojo arkiv. Jurgio Matulaičio paminėjimas ir Lietuvos kankinių parapijos katalikų moterų skyriaus narių susirinkimas įvyks sausio 28 d. Paminėjimas prasidės 11 val. Mišiomis šventovėje, praeinant Viešpaties, kad arkivyskupas būtų paskelbtas šventuoju, ir bus tęsiamas po pamaldų naujoje Parodų salėje. Paskaitą apie palaimintąjį skaitys ses. Palmira. Bus aptariami ir skyriaus einamieji reikalai. Kviečiame nares su šeimomis ir visuomenę gausiai dalyvauti paskaitoje. **Valdyba**

Lietuvos liaudies muzikos ansamblio "Vilnius" koncertai įvyks Toronte vasario 3, šeštadienį, Hamiltone — vasario 4, sekmadienį, ir Londone, Ont., — vasario 11, sekmadienį, kur Vasario šešioliktos minėjime atliks meninę programą.

Sustojus eiti žurnalui "Motėris", atgaivinamas moterų skyrius "Tėviškės žiburiuose" nauju pavadinimu — "Moterų žiburiai". Tai bus vieno puslapio apimties skyrius, kurį redaguoti sutiko jaunosios kartos atstovė Ramūnė Sakalaite-Jonaitienė, talkinama mokytojų — Aušros Karkienės ir Irenos Ross. Pirmasis numeris pasirodys š. m. sausio mėnesį. Kiti numeriai yra numatyti paruošti kas du mėnesiai. Bendradarbiauti kviečiamos visos suinteresuotos moterys, ypač jaunosios kartos. Kadangi tame skyriuje numatytos gvildenti ir šeimos problemos, kviečiami rašyti ir vyrai.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnius kiekius pristatų į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

ISNUOMOJAMAS kambarys nerūkiančiam Lakeshore-Burlington rajone. Teisė pilnai naudotis virtuve. Namas naujas ir vėsinamas. Vietą automobilijai pastatyti. Tel. 251-2099 Toronte.

Š.m. sausio 21, sekmadienį, 2.30 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose

įvyks atvykusių iš Lietuvos menininkų

Klaipėdos atvadavimo

PROGRAMOJE: levos Adomavičienės — paskaita, Leokadija Paulauskaitė — pianinas,

Regina Audet — smuikas, Vaclovas Povilonis — gitara ir daina,

leva Kanovičiūtė — pianinas, Skaistė Našlėnaitė — eilėraščių.

Matysite lietuviškos kultūros atspindžius ne tik muzikoje, bet ir kitose meno srityse.

Bilietai gaunami prie įėjimo. Kaina — \$6.

Maloniai kviečiame visus dalyvauti naujų ateivių neeiliniame renginyje.

Rengėjai: Lietuvių namų kultūros komisija

Medžiotojų ir žūklautojų klubas "TAURAS" maloniai kviečia į TRADICINĮ METINĮ

BALIŲ

Programoje: "Atžalyno" pasirodymas. Karšta vakarienė su vynu. Šokiams gros "Les and the Music Masters". Įėjimas \$18. Pakvietimai gaunami Lietuvių namų popietėse, pas J. Šimkų tel. 231-9425, pas klubo narius ir prie įėjimo.

1990 m. sausio 27, šeštadienį, 6 v. v., Toronto Lietuvių namuose. (1573 Bloor St.W.)

Š.m. vasario 3, šeštadienį, 7 v.v., Toronto Lietuvių namuose rengiamas

"Vilniaus" ansamblio KONCERTAS

PROGRAMOJE — aštuoni žymūs Lietuvos valstybinės konservatorijos, baletų ir jaunimo teatro artistai atlieka lietuvių liaudies dainas, palydimas kanklėmis, skudučiais ir armonika.

Salė atidaroma 6 v.v. Veiks vyno baras. Bus galima pasivaikinti sūriu ir iš Lietuvos atvežta duona. Įėjimas — \$8. Sekmadieniais bilietai platina Br. Gencius — Prisikėlimo parapijoje, K. Dambaraitė — Išganytojo parapijoje, Anapilio knygnas ir Lietuvių namai; kitu laiku Br. Palilionienė, tel. 760-7300, K. Raudys, tel. 239-7040, J. Kuliešius, tel. 767-2729 ir V. Kulnys, tel. 769-1266; taipgi bilietai bus parduodami ir prie įėjimo.

Kviečiame visus atsilankyti ir pasigėrėti šiuo daugelyje pasaulio kraštų koncertavusiu ansambliu.

Lietuvių namų kultūros komisija

SUMAŽINKITE PAJAMŲ MOKESČIUS VALDŽIAI, ĮNEŠDAMI SANTAUPAS MŪSŲ KOOPERATYVE Į

RRSP

— Mokame aukštas palūkanas (žiūr. skelbimą 8-tame "Tėviškės žiburių" puslapyje)
— Neimame jokio administracinio mokesčio
— Prieš 71 gimtadienį galėsite lengvai šias santaupas pervesti į RRIF, nemokant valdžiai jokių mokesčių
— Norint gauti mokesčių atleidimą už 1989 metus, įnašą į RRSP reikia įteikti iki

1990 m. kovo 1 dienos

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas Toronte

TAUPYKIME SAVO ATEITIES GEROVEI!

(Sumažindami pajamų mokesčius)

• SAUSIS ir VASARIS - RRSP indėlių mėnesiai.

• Per šiuos mėnesius dalį savo santaupų įdėkite į saugią

"Paramos" RRSP s-tą.

• Jei truks "Parama" paskolins.

• "Parama" moka aukštas palūkanas už jūsų indėlius.

• "Parama" neima jokių mokesčių nei už plano administravimą, nei už patarnavimus įdedant ar išimant.

• "Parama" mielai patarnaus nariams, perkėlimui iš kitų RRSP į "Paramos" RRSP planą.

• "Parama" tuoj pat vietoje išduoda kvitą dėl mokesčių atleidimo.

• Galite pasirinkti indėlio terminą: 1 m. - 11%, 2 m. - 10¹/₂%, 3 m. - 10¹/₂%. su keičiamu nuošimčiu (variable rate) 8¹/₂%.

• Jūsų RRSP palūkanos apsaugotos nuo pajamų mokesčių.

• Nelaukite paskutinės dienos!

• Paskutinė diena indėliams už 1989 metus

1990 m. KOVO 1 d.

Tel. 532-1149

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

Paskambinę mums, išgysite pigiau nei Toronte Lietuvai tinkančią video aparatūrą ir kompiuterius

Camcorderis "National M7" kainuoja tik \$1,520(kan.),

VCR "Toshiba 83C2" tik \$490(kan.)

Skambinkite dienos metu **708 - 579-3243**, ir mes atsiųsime pilną įvairios vaizdinės ir garsinės technikos kainoraštį.

MONTREALQUE

Aušros Vartu parapijos biuletenis praneša, kad 1989 metais parapijoje buvo 9 vedybos, 12 krikštų ir 32 laidotuves. Nepaprastai didelis mirčių skaičius parapijai kelia susirūpinimą.

Kauno pramoginių šokių kolektyvas "Sūkurys", vadovaujamas daktarų Jūratės ir Česlovo Norvaišų, Montrealį pasiekė 1989 m. gruodžio 26 d. Čia pabuvo iki sekančio šeštadienio, bet išvykos išvakarėse Šv. Kazimiero parapijos salėje montrealiečiams davė programą, kurioje pasirodė abu vadovai ir keturios kolektyvo poros su pramoginiais šokiais. Vadovai supažindino su šokėjais ir jų atliekamais šokiais bei paaiškino, kokia nauda šokti sveikatos atžvilgiu.

Nors šis koncertas iš anksto nebuvo numatytas ir susižinota tik telefonais, bet publikos susirinko gerai virš šimto. Žiūrovai programa buvo labai patenkinti ir linkėjo geriausios sėkmės kolektyvui, kuris atliks programą ne tik lietuviams, bet dalyvaus ir įvairiuose konkursuose šiame žemyne. Į Lietuvą žada grįžti per Niujorką š.m. vasario mėnesio pabaigoje.

Montrealio mergaičių choras "Pavasaris" po didelių pastangų paruošė savo dainų kasetę. Supažindinimas su šia kasete įvyks sausio 28 d. po pamaldų AV parapijos salėje. Bus trumpa programa ir kavutė. Įėjimas laisvas. "Pavasaris" turi daug gerbėjų, todėl tikisi į šį renginį susilaukti gausios publikos.

A.a. Laure Janušaitienė (Lefort), 73 m. amžiaus, mirė gruodžio 17 d. Palaikiai sudeginti gruodžio 20 d. Cote des Neiges krematoriume. Liūdi vyras, dukterė, sūnus ir kiti artimieji.

A.a. Alfonsas Ruzgaitis mirė gruodžio 27 d. Palaidotas gruodžio 29 d. iš Šv. Kazimiero šventovės Cote des Neiges kapinėse. Liūdi žmona, dvi dukterys, sesuo ir kiti giminės B.S.

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 **PETRAS ADAMONIS**
Res.: 256-5355 C.I.B.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

1990 METŲ KELIONĖS LIETUVIAMS

Kelionė iš Montrealio į stebuklingą šv. Marijos apsišvišimo vietą Medjugorje, Jugoslavijoje, nuo gegužės 10-19 **\$1599**

Kelionė iš Montrealio į šokių ir dainų šventę Vilniuje nuo liepos 2-15 d.d. **\$2550**

Užsirašiusiems 120 dienų prieš išvykimą \$50 nuolaida ir nemokamas bilietas į vieną šventės koncertą.

Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į **L. Stankevičių**, 1053 Cr. Albanel, Duvernay, Laval, Que. Canada H7G 4K7.
Tel. (514) 669-8834

"Lito" akcijos

Prašome atkreipti dėmesį, kad nuo 1990 m. sausio 4 d., **"Lito" nariai galės pirkti "Lito" specialias akcijas (Permanent Shares)**. Akcijų kaina — \$10. Kiekvienas narys galės pirkti ne daugiau kaip 100 ir nemažiau kaip 10 akcijų. Už akcijas bus mokamos palūkanos, nustatytos "Lito" metinio narių susirinkimo. Pirkėjai galės nusirašyti akcijų vertę nuo pajamų mokesčių. Akcijos galės būti įdėtos į RRSP ir nusirašytos nuo federacinių ir provincinių mokesčių. Akcijų skaičius ribotas ir bus parduotos iš eilės.

Dėl informacijos kreiptis "Litas" tel. 766-8189.

Vedėjas

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$26,000,000 REZERVAS — virš milijono.
MOKA UŽ:

Certifikatus	11 %	Taupymo — special.	6 %
Term. indėlius:		Taupymo — su gyv. dr.	5 ³ / ₄ %
1 metų	10 %	Taupymo — kasdienes	5 ¹ / ₂ %
180 d. - 364 d.	9 ³ / ₄ %	Einamos sąsk.	4 ¹ / ₂ %
120 d. - 179 d.	9 ³ / ₄ %	RRIF — RRSP — term.	11 ¹ / ₂ %
60 d. - 119 d.	9 ¹ / ₂ %	RRIF — RRSP — taup.	6 ¹ / ₂ %
30 d. - 59 d.	9 ¹ / ₄ %		

IMA UŽ:

Neklin. turto nuo 13 %, asmenines — nuo 13 %

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

27 METŲ MOTERIS nori susirašinti ir susipažinti su gero budo vyru. Galite rašyti lietuviškai, latviškai ir angliskai. Rita Petrauskienė, Didlaukio 25-8, Vilnius 232057, Lithuania.

VITA STOSIUNAITE-SNIRIENE, kuri atvykusi iš Lietuvos lanko giminės Toronte, prašoma po 4-tos v.p.p. paskambinti L. Stosiūnui tel. 233-1961.

JAU GALITE UŽSISAKYTI 1990 metų knygos formato KALENDORIŲ, išleistą Prisikėlimo parapijos tarybos ekonominės sekcijos. Jame rasite idomiu straipsnių, juokų, Mikaldos pranašavimų ir t.t. Prisiuntus \$10, išsiųsime bet kur. Užsakyti: S. Prakapas, 49 Norseman St., Toronto, Ont. M8Z 2P7.

CATERING

Maistas gaminamas visom progom — vestuvėm, krikštytom, laidotuvm, parengimam. Skambinkite Vidai Šiaučiuenei tel. (416) 626-5184.

IEŠKAU bet kokio darbo. Skambinti Eugenijai tel. 233-4486 Toronte.

HIGH PARK RAJONE prie Keele požeminio traukinio stoties, 75 Indian Grove, Toronto, Ont., išnuomojamas nerūkiančiam vyrui kambarys su baldais, bendra virtuve ir prausykla.

ANAPILYJE NAUJŲ METŲ sutikime pamečiau vyrišką laikrodį. Radusį prašau pranešti tel. 531-6610 Toronte. Atsilųginsiu.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronte.

EUROPEAN CATERING
Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronte.